

Prosecco DOC: vložili priziv

Predsednik senata
Schifani častni gost
slovesnosti ob
prazniku
oboroženih sil in
državne enotnosti
v Redipulji

15

Sv. Martin: Prosek vabi

Nagrada ZŠŠDI Šport in šola:
letos podelili 29 priznanj

9 771124 666007

Primorski dnevnik

ČETRTEK, 5. NOVEMBRA 2009

št. 262 (19.661) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknico, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskom pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecci 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Še veliko
ovir na poti
do končne
rešitve

RADO GRUDEN

Včerajšnji podpis Boruta Pahorja in Jadranske Kosor pod arbitražni sporazum predstavlja po propadlu sporazumu Drnovšek-Račan iz leta 2001 prvi konkreten poskus, da se mejno vprašanje med Slovenijo in Hrvaško po osemnajstih letih »vojne« končno reši v zadovoljstvu obeh držav. Kdaj, in če sploh, se bo to zgodilo, pa je še veliko vprašanje.

Ovir, ki jih bosta morala premagati slovenski premier in njegova hrvaška kolegica, je še veliko, najhujše nasprotnike pa imata obo v domači opoziciji, ki sporazum izkorisča izključno za notranjopolitični boj, ki ga zamagljuje - vsaka s svojimi argumenti - o frambo slovenskih oziroma hrvaških interesov. Pri tem obeh opozicij ne moti pravosti, da so ti »interesi« že skoraj dve desetletji onemogočali normalne odnose med državama.

Pahorju in Kosorjevi je treba priznati, da sta imela dovolj zdruge pameti in poguma, da priznata, da se državi sami ne bosta nikoli dogovorili o spornih vprašanjih in da je zato najbolje, da dogovor o tem prepustita arbitražnemu sodišču. To jima priznavajo tudi vsi v Evropski uniji in to tudi v strankah, kamor ideološko spadata slovenska (desno-sredinska) in hrvaška (levo-sredinska) opozicija.

Vsi se namreč zavedajo, da je v interesu vseh, da se razgrete strasti med Slovenijo in Hrvaško dokončno umirijo. To najbrž ta sporazum omogoča. Njegova zavrnitev zato ne bi pomenila samo poraza Pahorja in Kosorjeve. Državi bi se spet vrnili v »vojno« stanje, ki ne bi imelo negativnih posledic samo za Slovenijo in Hrvaško, temveč za stabilnost celotnega območja Zahodnega Balkana.

STOCKHOLM - V prisotnosti švedskega premierja kot predsedujočega EU

Premierja Pahor in Kosorjeva podpisala arbitražni sporazum

Z njim naj bi rešili mejno vprašanje med Slovenijo in Hrvaško

TRST - Predsednik FJK Tondo podpisal odlok

V Naborjetu v Kanalski dolini bodo izvajali vidno večjezičnost

VIDEM - Tudi občina Naborjet-Ovče vas v Kanalski dolini je bila vključena v seznam občin Furlanije-Julijske krajine, kjer se izvaja vidna italijansko-slovenska dvojezičnost. V tem primeru gre za večjezičnost, saj

bodo na ozemljju občine poskrbeli tudi za javno rabo nemškega jezika.

Predsednik FJK Renzo Tondo je podpisal tozadevin odlok in s tem osvojil prošnjo paritetnega odbora za slovensko manjšino. Njegov predsed-

nik Bojan Brezigar je zadovoljen s podpisom odloka. Župan Naborjeta-Ovče vasi Aleksander Oman sprva ni hotel vključitve v seznam paritetnega odbora, potem pa je vanjo pristal.

Na 3. strani

ZDA-IRAN - Ob 30-letnici zajetja talcev

Obama pozval Iran k sodelovanju

WASHINGTON/TEHERAN

- Ameriški predsednik Barack Obama je včeraj ob 30. obletnici zajetja talcev na ameriškem veleposlaništvu v Teheranu izjavil, da mora Iran izbrati, ali bo ostal privenzan na preteklost ali bo svojim ljudem odpril vrata do priložnosti, blaginje in pravice.

V Teheranu so se medtem odvijali protiameriški protesti, ki redno potekajo ob takšnih obletnicah. Ločeno so demonstrirali pripadniki opozicije, ki pa jih je policija nasilno razgnala.

Na 13. strani

BRDO PRI KRANJU - Pod vodstvom zunanjih ministrov

V ponedeljek v Sloveniji srečanje ministrov Italije in Slovenije

LJUBLJANA - Na Brdu pri Kranju bo ponedeljek, 9. novembra potekalo 2. zasedanje Koordinacijskega odbora ministrov Slovenije in Italije. Zasedanje bosta vodila zunanjega ministra Samuel Žbogar in Franco Frattini (na slikah).

To bo drugo zasedanje Koordinacijskega odbora in prvo v Sloveniji. V okviru srečanja se bodo na ločenih se stankih srečali ministri, ki vodijo srodne resorce, nakar bo sledilo plenarno zasedanje. Ministra Žbogar in Boštjan Žekš (Slovenci po svetu in v zamejstvu) se bosta jutri v sklopu priprav na ponedeljkovo zasedanja srečala s predsednikoma SKGZ in SSO Rudijem Pavšičem in Dragom Štoko.

Tudi v Sloveniji akcija
Kupujem slovensko

Na 4. strani

Kolektiv SSG
napoveduje »ostro
skupno akcijo«

Na 7. strani

Naš intervju:
Matjaž Klemše

Na 10. strani

Prevare na goriškem
festivalu kulture

Na 15. strani

Okrnjena sezona
motociklista M. Emilia

Na 19. strani

STOCKHOLM - Omogočil naj bi določitev meje med Slovenijo in Hrvaško

Arbitražni sporazum podpisani, vendar je pred njim še trnova pot

Premierja Borut Pahor in Jadranka Kosor sta sporazum podpisala v prisotnosti švedskega kolega - V Sloveniji mešani odzivi

STOCKHOLM - Predsednika vlad Slovenije in Hrvaške, Borut Pahor in Jadranka Kosor, sta včeraj v Stockholmumu ob pričevanju švedskega predsedstva EU podpisala arbitražni sporazum, ki naj bi privedel do določitev meje med sosedama. A "zgodovinski" sporazum, prvi resen poskus določitve meje po propadlem sporazu Drnovšek-Račan iz leta 2001, čaka še trnova pot.

Sporazum, ki naj bi se ga prijelo ime "Rehnov kompromis", ne pa "švedski" ali "stockholmski" sporazum, je bil podpisani nekaj četrtih poldne. Pahor, Kosorjeva in kot prica v imenu predsedstva EU švedski premier Fredrik Reinfeldt so podpisali tri kopije, priložena pa je tudi dvostranska izjava, s katero sta se Pahor in Kosorjeva zavzela za ratifikacijo sporazuma v obeh parlamentih do konca leta.

Po slovesnem podpisu je gostitelj, švedski premier Reinfeldt povedal, da je to "znak političnega poguma" in odločenost za rešitev tega težkega vprašanja, ki je že tako dolgo odprto. Poudaril je tudi, da bi se morali zavedati številnih ovir, ki sta jih Pahor in Kosorjeva že premagala, hkrati pa je opozoril, da bi se moral zavestati, da nas morda še čakajo težave.

Slovenski premier Pahor je podpis označil za "zgodovinskega" - ne samo za Slovenijo, Hrvaško in Evropsko unijo, temveč za celotno mednarodno skupnost, ker se je zgodilo nekaj dobrega, kar rešuje probleme in jih ne ustvarja ter kar je navdih za prihodnost in ne skrb.

Da je to "velik dan za vse", je menila tudi hrvaška premierka. Kosorjeva je ocenila, da sta državi s podpisom sporazuma resnično odprli novo knjigo, ne samo nove strani, v svojih odnosih. Za uspeh je bilo po njenih besedah odločilno dejstvo, da sta s slovenskim kolegom zgradila odnos, ki bi ga moral imeti vsi predsedniki vlad na svetu - odnos vzajemnega priateljstva, razumevanja in spoštovanja.

Pahor je v odzivu na to povedal, da je kolegica Kosorjeva njun odnos opisala s "tako izbranimi in lepimi besedami", da mu je "kot sramežljivemu moškemu skorajda ne-rodno ob njih". "Se pa strinjam s tem," je dal. "Najino medsebojno zaupanje, spoštovanje, razumevanje je na nek način tudi signal za odnose, ki jih želiva med obema na-rodoma in državama," je še poudaril.

Tako po podpisu se je odzval evropski komisar za širitev Olli Rehn, ki je bil včeraj prav tako v Stockholmumu in ki je pripravil predlog, na katerem tudi po njegovih oce- ni "zgodovinski" sporazum temelji in se zavzel za ratifikacijo sporazuma "brez nepotrebnih zamud".

Prav ratifikacija v obeh parlamentih je prva preizkušnja, ki sedaj čaka arbitražni sporazum. "Prav gotovo bodo težave in problemi pri ratifikaciji v obeh parlamentih," je dejal Pahor in dodal, da mu je hrvaška premierka potožila, da bosta morda morala posiskati azil glede na vse kritike, ki sta jih deležna doma, in da sta se "malo pošalila na ta račun".

V odgovoru na vprašanje, kaj bo storil ob morebitni zavrnitvi sporazuma na referendumu, pa je pojasnil, da bo odločitve sprejeti po tem, a da nikakor ne bo prej dejal, da v tem primeru odstopa. To bi namreč po njegovih besedah pomenilo, da bi ljudje glasovali zanj ali proti njemu, medtem ko si sam želi, da bi glasovali za ali proti arbitražnemu sporazumu.

O povezavi glasovanja o ratifikaciji sporazuma v parlamentu s svojo zaupnico, pa je dejal: "Če bi prišlo do različnih pogledov znotraj koalicije glede ratifikacije, potem bom vezal glasovanje o ratifikaciji na svojo zaupnico, sicer pa ne." Prepričan je, da je podpisal za "Slovenijo najugodnejši možen sporazum" in upa, da bo velika večina Slovencev to razumela in na referendumu glasovala za. "Če bodo glasovali proti, potem morajo vprašati tiste, ki jih k temu navorajo, kaj bodo storili, kakšen sporazum bodo sklenili s Hrvaško in kdaj, glede na to, da ta ista opozicija pravi, da mora biti vprašanje meje rešeno pred vstopom Hrvaške v EU," je še poudaril.

Če referendum pade, bodo morali tisti, ki bodo "zmagali", po njegovih besedah

Slovenski premier Borut Pahor, gostitelj pri podpisu švedski ministrski predsednik Fredrik Reinfeldt in hrvaška premierka Jadranka Kosor (od leve proti desni) med podpisom arbitražnega sporazuma

ANSA

odgovoriti na vprašanja, ki so neodgovorljiva. "Razcojanje ljudi bo bistveno večje, stvari se bodo zapletle, politično, gospodarsko, morda celo varnostno," je še opozoril premier. Ob tem je dejal, da nekateri sicer pravijo, da s tem straši, a da vseeno želi kot predsednik vlade opozoriti, da Zahodni Balkan danes ima mir, nima pa stabilnosti. "Mislim, da smo s točko 3 dosegli, kar je za nas strateškega pomena, vsi doma smo lahko malo ponosni, tudi tisti, ki na glasne bodo rekli, da so z njim zadovoljni," je še poudaril Pahor.

Premier in zunanjji minister Samuel Žbogar, ki je Pahorja spremiljal v Stockholmumu, sta sicer tudi poudarila, da si Slovenija želi, da bi bilo pet članov arbitražnega sodišča izbranih čim prej. Žbogar je še pojasnil, da se vsi postopki začnejo z dnem podpisa hrvaške pristopne pogodbe, tako to načeloma velja tudi za usklajevanje arbitrov. Vodja slovenske diplomacije je tudi dodal, da je komisar Rehn že pred poletjem predlagal seznam arbitrov, pripravljen prav za arbitražno sodišče. Na vprašanje, kdo je na njem, pa je odgovoril le: "Mednarodno priznani strokovnjaki in pravniki." "Imena niso javna, ker ne bi bilo korektno, da jih objavljamo, dokler jih ne uskladimo," je dejal.

Ezraški predsednik Stipe Mesić pa je v Zagrebu dejal, da je treba pozornost sedaj usmeriti na sestavljanje seznama arbitrov, za katerega je treba predlagati vrhunske strokovnjake, ki bodo jamčili objektivnost. Ocenil je tudi, da je podpisani sporazum verjetno dober, če ga zavrača 80 odstotkov Slovencev in približno enak odstotek Hrvatov. (STA)

SODIŠČE - Obtožena je umora svojih dveh otrok

V Kopru začetek sodnega procesa proti Kristini Mislej

KOPER - Na okrožnem sodišču v Kopru se je pričela glavna obravnava zoper Kristino Mislej, obtoženo umora svojih otrok Matije in Eme Gorup Mislej. Mislejeva je v zagovoru izjavila, da je nedolžna. Kot je dejala, je 28. marca zvečer otroka kot običajno spravila spat, nekaj ur kasneje pa ju je v postelji našla mrtva. Povedala je, da je 28. marca letos otroka okrog 18. ure k njej pripeljal nekdanji mož Andrej Gorup, s katerim sta si starševstvo delila. Otroka sta kot običajno povečerjala in bila okrog 20. ure napravljena za spanje.

Ko sta nekaj pred 21. uro zaspala, je odšla v dnevno sobo, kjer je gledala televizijo. Kot je dejala, je med gledanjem televizije nekajkrat odšla na balkon kadit. Vrata na balkon je med tem zaprla, da se v stanovanje ne bi širil dim. Prav tako so bila zaprta vrata spalnice, hodnika in dnevne sobe. Ko je kasneje prišla v spalnico, ker se je tudi sama odpravljala spat, je otroka našla na postelji popolnoma prekrita z odejami in negibna.

Pojasnila je, da je otroka poskušala zbuditi, takoj je tudi poklical svojega očeta in 112. otroka sta najprej oživljala z očetom, kasneje pa še reševalci. Mislejeva je poudarila, da sta bila otroka, ko ju je spravila spat, še živa, tri ure zatem pa ju je našla mrtva. Zanikala je, da bi v tem času slišala otroški jok ali da bi kdo vstopil v stanovanje.

Kot je še dejala, je leta 2007 zapustila nekdanjega moža Andreja Gorupa in se preselila k staršem. Od januarja letos, ko se je Gorup izselil iz stanovanja, ki je sicer last njenih staršev, pa je ponovno živel v tem stanovanju. Takrat

so na vhodnih vratih zamenjali ključavnico, ključe od stanovanja pa sta poleg nje imela še njena starša.

Mislejeva je še izpostavila, se Gorup z ločitvijo ni mogel sprijezni in je priložnosti ob predaji otrok izkoristil, da jo je spolno in verbalno nadlegoval. Gorup naj bi se po njenih besedah verbalno izživil tudi nad otrokom, o čemer naj bi bil obveščen tudi Center za socialno delo Sežana.

Priznala je tudi, da je imela v preteklosti težave z odvisnostjo od alkohola, od septembra 2007, ko je bila na zdravljenju, pa alkohola ne piše več. Od leta 1996 občasno obiskuje psihiatra, ki ji je občasno predpisoval antidepresiv in po potrebi pomirjevala. Zanikala je, da bi na dan umora uživala pomirjevala ali alkohol. Na vprašanje sodnice Darje Srbotič, ali je 28. marca zaklenila vhodna vrata, je Mislejeva dejala, da običajno vhodna vrata zaklepala, da pa se ne spojinja, ali jih je tistega dne zaklenila ali ne.

Sodni izvedenec Armin Alibegovič je v pisnem izvedenskem mnjenju potrdil, da sta oba otroka umrla nasilne smrti zaradi zadušitve z zadavljencem. Smrt otrok je po njegovih navedbah nastopila med 20. in 21.30, pri čemer je treba upoštevati sedemurni časovni okvir. Kot je še zapisal v izvedenskem mnjenju, so pri Matiji ugotovili še poškodbe glave zaradi udarcev s topom predmetom, ki so bili verjetno zadani kratki čas pred smrtno.

Obravnava se bo nadaljevala prihodnjo sredo z zaslišanjem prič, očeta otrok Andreja Gorupa, matere ter očeta Kristine Mislej. (STA)

SERRACCHIANI Demokrati pozdravljajo dogovor

VIDEM - Nova deželna tajnica Demokratske stranke Deobra Serracchiani pozdravlja včeraj podpisani dogovor med Slovenijo in Hrvaško. »Problem se je vlekel preveč let in je ogrožal ne samo dobre odnose med Ljubljano in Zagrebom, temveč tudi postopek za polnopravno vključitev Hrvaške v Evropsko unijo,« meni Debora Serracchiani, ki v evropskem parlamentu sedi v mešani komisiji Evropske Unije-Hrvaška.

Ezposlanka in tajnica DS v FJK pohvalno ocenjuje posredovalno vlogo Evropske unije in doda, da je v tem primeru prevladala politika dialoga in sporazumevanja.

Še danes in jutri v Sežani možen ogled fotografске razstave Petra Cvelbarja

SEŽANA - Fotografska razstava Brezmejni studijski dnevi - Tri desetletja izrazov Drage fotografira Petra Cvelbarja. Razstava si lahko ogledate v prostorij Mladinskega centra Podlaga v Sežani do petka 6. novembra. Razstava je odprta od ponedeljka do četrtek od 12. do 18. ure in ob petkih od 16. do 22. ure. V svojem približno trideset let dolgem obdobju obiskovanja in fotografiranja vsakoletnih Studijskih dni Draga je Peter Cvelbar zbral do lanskega leta nekaj tisoč fotografij v črno beli in barvni tehniki o predavateljih, organizatorjih, razpravljalcih in obiskovalcih septembrskih studijskih dni na Opčinah pri Trstu in o nekaterih spremljevalnih dogodkih.

Njegova fotografska razstava podira meje: obiskovalec se svobodno sprehaja v prostoru in času celovitosti zamisli teh slovenskih srečanj, druženja, razpravljanja in priateljevanja ljudi različnih nazivov in prepričanj na obrobju geografske domovine. Podobe Petra Cvelbarja izbrskajo iz spominov slovensko povezanost od osmedesetih, preko devetdesetih let vse do današnjih dni.

Strelec iz Maribora je bil nekdanji policist

MARIBOR - Mariborski kriminalisti in policisti so ugotovili, da je 31-letni moški v torek okoli 13. ure v gostinskem lokalnu s pištolo ustrelil svojo nekdanjo ženo, ki je v lokalnu delala kot natakarica. Strelec je bil nekdanji policist, zaposlen na ljubljanski policijski upravi. V preiskavi so ugotovili, da je strelec med 12. in 13. uro prišel v lokal, se usedel za mizo ter naročil kavo, vmes pa se je pogovarjal z natakarico, ki je prisledila k njemu. Okrog 13. ure je ženska odšla od mize in se namenila za točilni pult, saj je eden izmed gostov želel poravnati račun. Od mize je vstal tudi 31-letnik in brez besed pristopil do ženske ter jo s pištolo iz neposredne bližine ustrelil v glavo. Drugi gost je so zaradi tega stekli iz lokalca, v tem času pa si je moški sodil sam.

SLOVENSKA MANJŠINA - Predsednik FJK Tondo podpisal odlok

Vidna večjezičnost odslej tudi v občini Naborjet-Ovčja vas

Zadovoljstvo predsednika paritetnega odbora za slovensko manjšino Bojana Brezigarja

VIDEM - Predsednik Furlanije-Julijске krajine Renzo Tondo je konec preteklega meseca podpisal odlok, ki uradno uvaja večjezičnost v občini Naborjet-Ovčja vas v Kanalski dolini. Ta občina je sedaj vključena v uradni seznam občin, kjer se izvaja t.i. vidna italijansko-slovenska dvojezičnost. V občinah Trbiž in Naborjet se javni rabi italijsčine in slovenščine pridružuje še nemščina in ponekod tudi furlanščina. Tondo je podpisal odlok v skladu s prošjo paritetnega odbora za slovensko manjšino.

Naborjet je od vsega začetka na seznamu 32 občin, kjer se izvaja zaščitni zakon za slovensko manjšino, župan Aleksander Oman pa sprva ni hotel, da bi občino vključili še v seznam t.i. vidne dvojezičnosti. Pozneje se je izkazalo, da je šlo pravzaprav za nesporazum, nakar je Oman pisal paritetnemu odboru in Tondu, ki je sedaj tudi formalno pristal na županovo prošnjo in na posledični sklep paritetnega odbora.

Novico o Tondovem dekreту za Naborjet-Ovčjo vas je posredoval predsednik paritetnega odbora Bojan Brezigar, ki pozdravlja sklep. Po njegovem je to eden redkih upravno-političnih sklepov v korist slovenske manjšine in izvajanja zaščitnega zakona v tem obdobju, ki s političnega vidika ni ravno naklonjeno Slovenscem. V seznamu občin, kjer se bo izvajala vidna dvojezičnost, (še) ni Špetra in Benečiji, zelo problematičen pa je položaj in tržaški občini. Brezigar se je večkrat sestal z županoma Špetra in Trsta, ki vztrajata na svojih omejevalnih stališčih. Gleda Trsta je Tondo v celoti upošteval stališče župana Roberta Dipazze in ne paritet-

Bojan Brezigar

Aleksander Oman

Županstvo v Naborjetu, kjer bodo uradno uveli večjezičnost, ki je doma v Kanalski dolini

nega odbora. Vidna dvojezičnost v obliku cestnih tabel in smerokazov naj bi se na Tržaškem izvajala le na koncu in začetku naselij.

Prav izvajanje vidne dvojezičnosti v tržaški občini je predmet pričakovanja, ki so jo na predsednika republike Giorgia Napolitana vložila slo-

venska društva in organizacije z vzhodnega tržaškega Krasa. Pritožba, kot pojasnjuje njen uradni vlagatelj odvetnik Peter Močnik, ni naperjena proti paritetnemu odboru, temveč proti odloku, ki ga je lanskega decembra podpisal Tondo in ki ne upošteva priporočil paritetnega od-

bora. Pod vprašajjem je, kot rečeno, izvajanje odloka predsednika Dežele na ozemlju Občine Trst. Vlagatelji so mnenja, da so bili pri tem kršeni državni zakoni in mednarodne pogodbe, po katerih Italija ne more in ne sme znižati pravic slovenskih narodnih skupnosti.

V skladu z zakonom je predsedstvo republike pritožbo poslalo v presojo Deželnemu upravnemu sodišču Furlanije-Julijске krajine. Slednje je že začelo formalni postopek, ki bo privpel do razsodbe. Deželno upravo v tej pravdi zastopa odvetnik Enzo Bevilacqua.

Ponudbe veljajo do 18. novembra 2009

EMISFERO
POT DO UGODNOSTI

**VESOLJSKE
UGODNOSTI
AFFARI
STELLARI**

€ 249

TAKOJ ZA VAS
KUPON ZA
PRAVI POPUST ZA VAŠ NAKUP
€ 50

- FULL HD • HD READY
- HDMI • ločljivost 1920x1080
- kontrast 35000:1 • svetilnost 250 cd/kvm
- audio stereo incredible surround • teletekst
- vgrajen zemeljski digitalni sprejemnik
- uporaben tudi kot računalniški ekran

Kuhan
pršut
PARMACOTTO
cena za 100 g

€ 1,49

Delno
posneto
mleko UHT
LATTE
REGGIANO
1 liter

€ 0,59

Kava
Qualità
Rossa
LAVAZZA
4 paketi po 250 g

€ 7,59

Garnituri
BLACK SMART
RONDINE
• 4-delni komplet: 2 ponvi 24-28 cm
in 14 cm-kožica s pokrovom
• tri-delni komplet ponev: 20-24-28 cm

€ 9,90

Prašek
za pralni
stroj
AVA
60 pranj
5240 g

€ 5,40

Ekstra
deviško
oljčno olje
TRASIMENO
succoliva, 1 liter

V NEDELJO, 8. NOVEMBRA, ODPRTO ODPRTO TUDI OB PONEDELJKIH ZJUTRAJ

Hipermarket Emisfero

MONFALCONE/TRŽIČ (GO) Kraj San Polo, ulica Pocar - Tel. 0481/416740

od ponedeljka do sobote: NEPREKINJEN URNIK: 9.00 - 20.30 - nedelja: 9.30 - 20.00

EMISFERO NAJDITE TUDI V KRAJIH: BELLUNO, FIUME VENETO (PN), PERUGIA, SCORZE' (VE), SILEA (TV), VICENZA, VITTORIO VENETO (TV), ZANÈ (VI)

GIBANJA - Po analizi statističnega urada deželne direkcije za programiranje

Osebna poraba in tovorni promet kaže na oživljjanja

Izboljšanje predvsem v drugem četrtletju in po avgustovskem premoru

TRST - V Furlaniji-Julijski krajini je prišlo v tretjem četrtletju letošnjega leta do delne oživitve široke porabe in tovornega prometa tako znotraj dežele kot v tranzitu, negativni pa so ostali kazalniki industrijske dejavnosti in prodaje. Ugotovitev izhaja iz mesečne analize podatkov iz statističnih in administrativnih virov, ki jo opravlja statistični urad deželne direkcije za programiranje, ekonomike in finančne resurse.

Avtomobilski trg je po avgustovskem premoru oživel v večji meri kot septembra 2008, saj se je število novih registracij v Furlaniji-Julijski krajini povečalo za 8,7 odstotka, čeprav je vzporedno prišlo do 0,9-odstotnega znižanja prenosov lastništva. Na turističnem področju je gospodarska kriza povzročila zmanjšanje števila dni turističnih obiskov, ne pa tudi prihodov, saj se je njihovo število julija letos glede na enak lanski mesec povečalo za 2,2 odstotka. Rast gre izključno na račun obmorskih letovišč, ki so zabeležila 5,1-odstotno povečanje števila obiskovalcev, medtem ko jih je bilo v gorskih letoviščih za 12,7 odstotka manj.

Na področju inflacije analiza kaže na septembrski padec cen v deželi, saj se je indeks NIC, v katerem niso upoštevani tobačni izdelki, septembra glede na avgust znižal za 0,3 odstotka, enako kot v državnem povprečju.

Gibanje pretovora v pristaniščih je tudi septembra nadaljevalo nižajoči se trend glede na leto prej, čeprav sta tržaško in tržiško pristanišče pretvorila nekoliko več kot avgusta. Znaki izboljševanja se kažejo tudi pri potniškem in tovornem prometu na letališču v Ronkah, ki sta se v primerjavi z letošnjim avgustom povečala za 15,2 oziroma 4,4 odstotka. Tudi trend izvozne dejavnosti se je po junijskem negativnem gibanju v juliju zasukal navzgor, pa čeprav je bil še vedno pod ravnijo iz lanskega poletja.

Nadaljuje se izboljševanje zaupanja deželnih podjetij, kot je raziskavo na vzorcu 200 podjetij ugotovil inštitut Isae. Ocene ravni tekoče proizvodnje in kratkoročna pričakovana so po stalnem slabšanju od januarja 2008 do junija 2009 končno zabeležili izboljšanje. Proizvodnja in prodaja industrijskih podjetij sta bili tudi v letošnjem drugem četrtletju negativni, vključno z izvoznim tren-

Tržaško in tržiško pristanišče sta septembra nekoliko izboljšala padajoči trend pretovora

ARHIV

dom. V primerjavi s prvim četrtletjem se je obseg proizvodnih dejavnosti zmanjšal za 3,4 odstotka, prodaja na domaćem trgu je bila manjša za 7,8 odstotka, izvoz na tuje trge pa je upadel za 0,6 odstotka.

V drugem četrtletju so se zmanjšala tudi posojila podjetjem, v zameno pa so se po dolgem upadanju povečala posojila družinam. Junija so bile obrestne stopnje za kratkoročna posojila enaka kot v marcu, medtem ko so se stroški srednjeročnih in dolgoročnih kreditov že drugi mesec zapored znižali. Na osnovi vzorca izbranih manufakturnih podjetij v FJK je bilo ugotovljeno, da se je septembra zmanjšal delež tistih, ki so izjavili poslabšanje pogojev dostopa do kredita.

Kar zadeva deželni trg dela, analiza ugotavlja, da je ta še naprej nestabilen, čeprav nekateri kazalniki kažejo na popuščanje aktualnih kritičnosti. Avtorizirane ure dopolnilne blagajne so začele septembra znova rasti, vendar manj hitro kot v maju, juniju in juliju. Po podatkih za avgust pa je mogoče soditi, da po negativnem gibanju od januarja do junija, pojenačajo tudi odhodi delavcev v mobilnost, pa čeprav se je število novih zaposlitev znižalo tako v primerjavi z letošnjim julijem kot z lanskim avgustom.

DEŽELA FJK Razpis za projekte s področja navtike in ladjedelnosti

TRST - V deželnem uradnem listu (BUR) je bil včeraj objavljen razpis za izvedbo raziskovalnih projektov na področju ladjedelnosti in navtike, ki je po besedah deželne odbornice Alessie Rosolen temeljnega pomena za gospodarski razvoj Furlanije-Julijskih krajine. V uradnem listu so tudi obrazci, ki so potrebni za vložitev prošnje za prispevke, ki morajo na deželno upravo prispeti v roku 90 dni. Za projekte, ki morajo imeti ekonomsko razsežnost med 400 tisoč in 1,5 milijona evrov, je Dežela namenila 5 milijonov evrov, od tega bo sama kriila 3,775 milijona, ostalih 1,225 milijona evrov pa bo črpala iz evropskih skladov. Na razpis se lahko prijavijo vsa podjetja ladjedelnico-navitne verige in tista, ki imajo z njim povezane dejavnosti.

Kot je povedala odbornica Rosolena, bodo projekti ocenjeni po tehničnih in znanstvenih vsebinah in tudi po lastnostih partnerjev, ki jih predlagajo, prednost pa bodo imeli tudi projekti s tehnologijami, ki zmanjšujejo tveganje socialne izključenosti.

Danes četrtletni obračun Generali

MILAN - V lombardski prestolnici se bo danes sestal upravni svet zavarovalne družbe Generali, ki ima na dnevnem redu sprejem četrtletne bilance poslovanja. Po predvidevanjih analitikov naj bi čisti dobiček tretjega trimesečja poskočil na 380 milijonov evrov, potem ko je v enakem lanskem obdobju znašal 280 milijonov. Analitiki predvidevajo tudi nadaljnja pomembna razvrednotenja, medtem ko so pričakovanja za devetmeseci poslovni obračun nekoliko slabša in predvidevajo znižanje čistega dobička na 883 milijonov evrov, potem ko je v prvih devetih mesecih lanskega leta znašal 1670 milijonov. Upravni svet naj ne bi imel na dnevnem redu drugih pomembnih vprašanj.

Banca Generali povečala dobiček

TRST - Banca Generali je v prvih devetih mesecih leta pripisovala 45,6 milijona evrov dobička, medtem ko ga je bilo v enakem lanskem obdobju za 5,3 milijona. Uspeh je toliko večji, če upoštevamo, da so se - kot pri vseh bankah - zmanjšali zasluzki od obresti, in sicer od lanskih 43,4 milijona na letošnjih 38,6 milijona evrov. Za primerjavo naj zapišemo, da se je referenčna obrestna mera Euribor na tri meseca znižala od 5,4 odstotka lanskega 30. septembra na aktualno raven 0,7 odstotka.

A4: oktobra več prometa, manj tovora

PALMANOVA - Na avtocesti A4 Trst-Benetke se je oktobra tako kot v mesecih prej povečalo število lahkih vozil v tranzitu (+9,7%), medtem ko tovorni promet še naprej upada -8,4%). Splošni obračun preteklega meseca je sicer v primerjavi z lanskim oktobrom pozitiven za 5,1 odstotka. Po podatkih podjetja Autovie Venete so oktobra na avtocesti in njenih odsekih našeli skupaj 2,64 milijona vozil (+9,7%), pri tem pa se je rahlo znižalo število avtobusov (-3,7%) in triosnih tovornjakov (-3,6%), bolj izrazit pa ostaja upad števila težkih tovornjakov s štirimi ali petimi osmi. Teh so našeli 468 tisoč ali za 8,4 odstotka manj kot oktobra lani.

ŽIVLJSTVO - Nacionalna akcija za osvajanje domačega trga

Tudi v Sloveniji pripravljajo kampanjo Kupujem slovensko

LJUBLJANA - Predstavniki Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij pri Gospodarski zbornici Slovenije (GZS) so pripravili predstavitev nacionalne kampanje Kupujem slovensko, s katero želijo v času vse ostrejše konkurence uvožene hrane in aktualne gospodarske krize ponovno osvojiti domači trg. »V slovenskem poslu pridevate, predelave in trgovine moramo ponovno osvojiti domači trg. Pa ne gre za to, da bi se želeli zapisati, ampak za to, da kakovost naših proizvodov zasluži višje obsegne prodaje na slovenskem trgu,« je pojasnil predsednik državnega sveta Blaž Kavčič.

Kot je pojasnil predsednik upravnega odbora zbornice kmetijskih in živilskih podjetij Iztok Brcl, želijo s kampanjo ohranjati delovna mesta v živilski industriji, pospeševati prodajo slovenskih živilskih izdelkov, ozvestiti odjemalce o prednostih domačih kakovostnih izdelkov in povečati učinkovitost delovanja celotne agroživilske verige.

V kampanjo, s katero sistematično gradijo generično blagovno znamko Kupujem slovensko, so doslej vložili okrog 200 tisoč evrov, v njej pa poudarjajo štiri osnovne vrednote: kakovost, varnost, tradicijo in okus slovenskih živilskih izdelkov. Prihodnje leto naj bi kampanja šla v tretjo fazo, ko naj bi zagotovili večjo interakcijo s trgovci in odjemalci. Priključili naj bi

se namreč še drugi členi v agroživilski verigi, torej tudi kmetijsko gozdarska zbornica, zadružna zveza, trgovske družbe, svoj delež pa da mora v okviru pristojnosti prispevati tudi država. Med drugim je predlog, da bi trgovci na trgovinskih policah izdelke porazdelili in označili tako, da bi kupec jasno videl državo izvora posameznega izdelka.

Udeleženci predstavitev so znova tudi izpostavili, da se živilska industrija nahaja v primežu močno konsolidirane trgovske panege, kar se pozna v deležu posameznega člena verige v končni ceni živilskega izdelka. Svoj delež k neročnatim razmeram za živilska podjetja pa prispevajo tudi pasivni lastniki, je poudaril prodekan ljubljanske biotehniške fakultete Janez Hribar. Hribar tudi opozarja, da se v skladu s ponudbo izdelkov v trgovinah spremenijo tudi prehranske navade prebivalcev in da je za zdravje prebivalcev poleg kakovosti pomembna uravnoteženost prehrane, kar pomeni, da je potrebno uživati tako hrano živilskega kot rastlinskega izvora.

Brcl je tako kot številni drugi udeleženci predstavitev poudaril pomen čim prejšnjega sprejetja dolgo pričakovanega zakona o promociji kmetijskih in živilskih proizvodov, ki bi še dodatno, po vzorih iz sosednjih držav, spodbudil generično promocijo. Zakon pričakujejo do konca leta. (STA)

EVRO

1,4761 \$

+0,7

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

4. novembra 2009

evro (povprečni tečaj)

valute	4.11.	3.11.
ameriški dolar	1,4761	1,4658
japonski jen	134,30	132,25
kitaški juan	10,0773	10,0085
russki rubel	43,1972	43,0487
indijska rupija	69,5300	69,4720
danska krona	7,4419	7,4422
britanski funt	0,89360	0,89860
švedska krona	10,4384	10,4635
norveška krona	8,4415	8,5135
češka koruna	26,085	26,279
švicarski frank	1,5113	1,5121
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	277,15	278,20
poljski zlot	4,2699	4,2860
kanadski dolar	1,5682	1,5834
avstralski dolar	1,6277	1,6350
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,3024	4,3015
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7090	0,7092
brazilski real	2,5556	2,5904
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	2,2094	2,2110
hrvaška kuna	7,2698	7,2473

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

4. novembra 2009

1 meseč.

	1 meseč.	3 meseč.	6 mesečev	12 mesečev
LIBOR (USD)	0,24156	0,2775	0,56344	1,18875
LIBOR (EUR)	0,39375	0,6725	0,9875	1,22375
LIBOR (CHF)	0,426	0,72	1,001	1,236

ZLATO

(99,99 %) za kg

23.600,82 € +170,71

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

4. novembra 2009

vrednostni papir

vrednostni papir	zaključni tečaj	spr.v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	13,02	+1,17
INTEREUROPA	6,35	+0,95
KRKA	71,91	+2,00
LUKA KOPER	26,54	-1,63
MERCATOR	172,13	+0,15
PETROL	333,35	+0,15
TELEKOM SLOVENIJE	147,29	-1,27
BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	-	-
AERODROM LJUBLJANA	35,53	-1,28
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-</	

GLOSA

Halloween - nekakšen mrtvaški pust

JOŽE PIRJEVEC

Halloween sem prvič doživel globoko v ameriški provinci, na meji med državama Kansas in Missouri, kamor sem šel raziskovat v mestecu Independence. Tu se je namreč rodil Harry S. Truman, predsednik ZDA, ki je tik pred koncem druge svetovne vojne nasledil Roosevelta in avgusta 1945 sprejel usodno odločitev, da vrže prvi atomski bombe na Hirošimo in Nagasaki. Ker je bil Truman močno vpletен tudi v tržaško vprašanje, pozneje pa v razkol med Titom in Stalnom, sem šel v njegovo »Knjižnico«, kjer Američani pravijo arhivom-muzejem svojih predsednikov, da zberem nekaj dokumentov, ki so me zanimali.

Prihajajoč iz Washingtona sem prišel na letališču v Kansas Cityju in se tam vkrcal na avtobus za Santa Fé, ki je imel v svojem voznem planu postanek tudi v Indipendenciju. Revež nisem vedel, da me bo avtobus odložil na postaji, podobni kolibi, nekje sredi prostrane prerije. Mesta Indipendence pa nikjer. Večerilo se je, postajalo je hladno, a ker ni bilo mogoče dobiti nobenega taksija, mi ni preostalo drugačno, kakor da sem se s svojim ogromnim krovkom po avtocesti usmeril proti obzoru, kjer naj bi bil Indipendence.

Najprej sem skušal ustaviti kak avtomobil, in upanju, da se me bo voznik usmilil, pa brez uspeha. Ko sem pošečil uro ali dve sem v daljavi le zagledal cerkveni zvonik v neogotskem stilu in se ga neskončno razveselil. Kajti, kjer je zvonik, je tudi cerkev. Kjer je cerkev, je naselje, morda celo kakšno prenočišče. Tako sem pozno noči priomal v Indipendence in se tam utaboril. Živel sem pri neki vdovi, ki je pričakovala Mesijo, v prepričanju, da se bo utelesil prav tam, na meji med Kansom in Missourijem, a je bila sicer dobra ženska.

V pogovoru z njo sem spoznal, kaj je to ameriška provinca. New York je bildaleč, kot da bi bil na luni, Evropa, kot da bi bila na Marsu.

In potem je prišel Halloween. Povsod buče z votlimi očmi in režečimi ustimi, ki so žarele v noč od prižganih sveč, potisnjeneh v njihove trebuhe. Otroci, našemljeni v čarownice, gnomi in vse mogoče spake, duhove in okostnjake, ki so hodili od hiše do hiše moledovat sladkarije. Atmosfera nekakšnega mrtvaškega pusta, ki me ni prevzela, toliko bolj, ker se je dogajalo, da so razni psihopati dajali otrokom zastrupljene darove.

Sedaj slišim, da se ta keltska popačenka našega praznika vseh svetih in vseh mrtvih, uveljavlja tudi v Evropi. In mi je žal. Ne zaradi buč, ki smo jih tudi mi kot otroci izvotlili, jim izrezali trioglate oči, nos in režeča se usta in prižgali v notranjosti sveč. Temveč zaradi pusta, ki ne spada v otožni čas ob koncu oktobra in na začetku novembra, ko zima že napoveduje svoj bližnji prihod.

Pri nas je to trenutek, ko se spomnimo na ranjke, običemo grobove, jih okrasimo s cvetjem in osvetlimo s svečami. Je čas sladkega in bridkega spomina na tiste, ki smo jih imeli radi, pa jih ni več med nami, pa tudi na tiste, ki so padli v boju za našo svobodo. Je trenutek razmislitev o pomenu življenja in napovedi smrti, ki prihaja neizbežno, kakor prihaja zima.

Je čas svečanega molka ob domačem grobu ali spomeniku, je trenutek, ko na pokopališču sreča znance ali sorodnike, ki jih nisi videl celo leto ali več. Je kanec pelina ob spominu na znanca ali sorodnika, ki je pred kratkim šel pod rušo, in katerega grob iščeš, da bi ga pozdravil, pa ga ne najdeš. Kje je naša Ljudmila?

VREME OB KONCU TEDNA

Prihajajo številne severnoatlantske fronte

DARKO BRADASSI

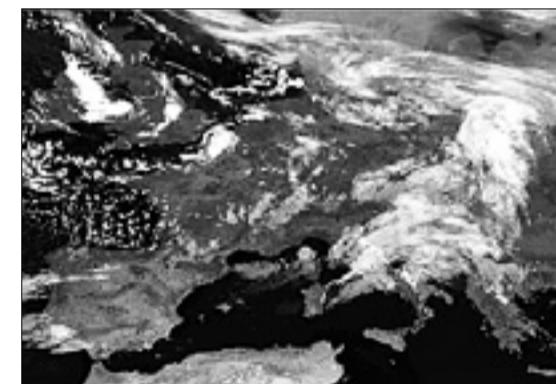

Prihajajo številne severnoatlantske vremenske fronte

Vlažen severnoatlantski zrak nam je po pričakovanjih prinesel ohladitev in kar obilne padavine. Nad večjim delom Slovenije je v torek snežilo do nižin, pri nas pa je snežilo le v goratih predelih, v nižinah pa deževalo. Snežinke so se pojavljale tudi v Reziji in na Trbiškem, vendar se v nižjih predelih zaradi pozitivnih temperatur sneg ni obdržal, medtem ko ga je na Višarjah v torek zapadlo kar 40 centimetrov. Nad Slovenijo se je zaradi izrazitega temperaturnega obrata zadrževal razmeroma vlažen zrak. Vreme se bo prehodno in le delno izboljšalo. V noči na nedeljo bo nova, tokrat zaradi nekoliko hladnejšega zraka, po vsej verjetnosti izrazitejša fronta, spet dosegla naše kraje. Nastali bosta tudi dva globoka prizemna ciklona. Ponovno se bodo pojavljale padavine, ki bodo tokrat močnejše in pogosteje. Vmes bodo možne tudi plohe in nevihte. Meja sneženja se bo spet nekoliko spustila, pri nas bo snežilo nad okrog 600-800 metrov, možno da bo spet snežilo v Reziji, verjetno pa tudi na Trbiškem. V gorah bodo snežne padavine močne. Zapihalna bo burja, spet se bo nekoliko ohladilo.

Kot kaže, bomo morali za dolgotrajnejše izboljšanje počakati vsaj do torka ali srede.

Na sliki: iznad severnega Atlantika bo proti nam še več dni pritekal vlažen in hladen zrak

Predvsem so se s torkovo vremensko fronto nekako odprla severnoatlantska vrata. Azorski anticiklon se je na zahodu povzpel do skrajnega severa, ob njegovem vzhodnem robu pa je nastala globoka vrzel v zračnem tlaku, po katerej se od severozahoda spušča proti Sredozemiju za čas mrzel in nestanoven severnoatlantski zrak. Ta razporeditev pritiska se ne bo tako kmalu spremeni, kaže da se bo to ravnotežje ohrnalo vsaj do torka ali srede. Po teh višinskih tirnicah pa se spuščajo proti nam vremenske fronte. Do torka ali srede se bodo kar vrstile, zato občutnejših in dolgotrajnejših vremenskih izboljšanj v kratkem roku ne gre pričakovati.

Vrstila se bodo poslabšanja in vmesna prehodna izboljšanja, oblaki in padavine pa bodo po vsej verjetnosti prevladovali nad razjasnitvami.

Včeraj je druga vremenska fronta dosegla naše kraje in bi nas morala, medtem ko prebirate ta članek, že dokončno zapustiti. Za njo se bo danes vreme prehodno izboljšalo, po vsej verjetnosti se bo prikazalo tudi nekaj sonca. Nocoj ali najkasneje ponoči pa pričakujemo novo fronto z novim ciklonskim območjem. Po kalupu preteklih dveh front bo naše kraje spet dosegel bolj vlažen zrak, nad Ti-

PISMA UREDNIŠTVU

Sredstva za Primorski dnevnik

V zadnjem Oglledalu je Ace Mermolja zapisal, da »večina sredstev za Primorski dnevnik prihaja iz zakona za založništvo in nekaterih drugih državnih zakonov, ki vsebujejo prispevke za večje število časopisov. Z nobeno vladjo, niti Prodičevno, slovenskim politikom in organizacijam ni uspelo najti 'varno' zakonsko zagotovilo za edini slovenski dnevnik v Italiji«.

Kakor on kolegi Poljanki Dolhar, naj bo tudi meni dovoljeno pojasniti Mermolji, ki je sicer tudi predsednik Zadruge PD, nekatere podrobnosti, ki širši javnosti niso znane in vsaj deloma postavljajo na glavo njegovo trditev.

Zakone o založništvu in strukturo financiranja Primorskega dnevnika poznam zelo dobro, saj sem ne posredno sodeloval pri njihovi formulaciji. Splošni zakon o založništvu daje PD enak prispevek (tedaj 2,5 milijarde lir) kot »večemu številu časopisov«, a ni edini. Zakon o finančiranju mnenjskih glasil vsebuje namreč, na mojo pobudo, specifični člen, ki dodaja 2 milijardi lir letno časopisu slovenske manjšine, medtem ko je 13. člen zakona za mejna področja prispevek PD po večjal 2,15 milijarde lir iz sklada za čezmejno sodelovanje. Za slednjega ne vem, ali še velja odkar je Slovenija v EU. Vem pa, da je vlada krčila splošne prispevke tisku in od tega trpi tudi PD.

Že ko smo oblikovali te zakone o podporah založništvu smo vedeli, da ne bodo trajali večno. Tudi zato ne, ker EU načeloma nasprotuje neposrednim državnim podporam podjetjem in bi lahko vsak trenutek sprožila postopek proti Italiji.

Zato sva z Milošem Budinom

konec devetdesetih let izkoristila obdobje snovanja zaščitnih norm za manjšine in sprožila usklajeno pobudo za, kakor bi rekel Mermolja, »varno zakonsko določilo« v prid PD. Jaz sem takrat po pisnem nalogu premierja Massima D'Aleme v predsedstvu vlade in okviru ministra za dežele skrbel za manjšinsko problematiko, Miloš pa je sodeloval pri omizju, ki je pripravljal besedilo zaščitnega zakona, sicer pa imel odlične odnose z najtesnejšimi sodelavci predsednika vlade.

Porodila se nama je zamisel, da bi v državnem proračunu obliskovali poseben ločen sklad »za manjšinski tisk«, ki bi mu EU gotovo ne napsprotovala. Vanj bi namenili 20 milijard lir letno.

Ministrici Katji Bellillo sem svetoval, da je predlog posredovala pristojnemu zakladnemu ministru Carlu Azegliu Ciampiju, ki je dal svoje soglasje.

Zdelo se je, da je zadeva zaključena, ko je iz Palače Chigi prisla mrzla prha. V uradih za založniške dejavnosti so nam rekli, da rešiti nasprotujejo prav neki zastopniki Primorskega dnevnika, ki da so namenoma obiskali Rim in funkcionarje prepričali, naj stvari ostanejo tam, kjer so tedaj bile.

Seveda, to je »relata refero«, torej posredno pričevanje, za katerega ne morem dati roke v ogenj. Funkcionarji urada za tisk pri predsedstvu vlade so mi vsekakor natresli tudi nekaj podrobnosti o argumentacijah proti oblikovanju specifičnega skладa za manjšinski tisk in sicer, da bi v tem primeru Albanci na jugu Italije ustanovili svoj dnevnik in pobrali večji del prispevkov...

Osebno bi ne nasprotoval albanskemu dnevniku, vendar vem, da Arbreši na jugu Italije kaj slaboberejo svoj jezik, nekako kot beneški Slovenci pred 50 leti. Lahko bi si prvoščili kvečjemu tednik. Južni Ti-

rolci pa bi za svoj Dolomiten dobili svoj delež, čeprav je znano, da načeloma nasprotujejo prispevkom iz Rima in črpajo vsa sredstva iz deželne avtonomije pokrajine Bocen.

Tako je torej propadel poskus, da bi imeli »varno zakonsko določilo« za PD, ki bi nas danes obvaroval pred nevarnostmi nove finančne krize.

Ponavljam, da ne vem, kdo in zakaj je tedaj odpotoval v Rim in prepričeval urade Palače Chigi, da je rešitev s samostojnim proračunskim skladom za manjšinski tisk nesprejemljiva. So si funkcionarji v Palači Chigi to kratkomalo izmisli?

Če kdo ve kaj več, naj se oglaši in prispeva svojo resnico.

Stojan Spetič

Slovenskim politikom

Na podlagi načela uravnoteženega števila prebivalstva, ki so ga sprejeli zavezniki, pred podpisom sporazuma o meji med Jugoslavijo in Italijo (Jugoslovian - Slovencev, ki bodo ostali v mejah Italije in Italijanov, ki bodo ostali v mejah Jugoslavije) smo Slovenci izgubili ozemlje in prebivalstvo.

Našim politikom. Ali ste kdaj obiskali Žavljе, Dolino, Padriče, Proseč, Općine, Zgonik, Nabrežino, Križ, Boljunc, Ricmanje, Devin, Bazovico, Boršt in mnoge druge kraje, ki so ostali v mejah Italije?

Ste jih kdaj vprašali kaj menjajo o stiku Slovenije z mednarodnimi vodami? Gre za naše rojake, Slovence, ki stoletje trpijo in umirajo na bojiščih in lagerjih. Bili so pomorčaki na vseh morjih sveta, ribiči, potapljači, lovci na tune. Uporniki zoper nacifašizem. Ostali so na tujem ozemlju, sosedna država Hrvaska pa je pridobila ozemlje in ljudi. Če gre za dva prijateljska naroda, je to dejstvo nujno upoštevati.

Naši rojaki na drugi strani me-

je spremljajo kako naši politiki uveljavljajo načela suverene države. Jaso jim je, da bo njihova matična domovina Slovenija izgubila značaj suverene države, če ne bo imela stika z mednarodnimi vodami.

Prav gotovo pričakujemo od slovenskega naroda, od svoje matične domovine enako zavzetost, enako odločnost, kot jo oni izkazujejo že ves čas svojega obstoja.

V tem boju za pravično mejo jih ne smemo pozabiti!

Ado Butala

Popravek

Dragi uredniki, v včerajšnjem蒲d se je v naslov in članek na str. 8, o razstavi v židovskem muzeju v Trstu, vrinila večja napaka. Se zgodidi, da vam pišem, da bi jo učiteljsko popravila. Turki so Carigrad osvojili leta 1543, leta 1492 iz naslova pa je leta, ko sta španska kralja Ferdinand Aragonski in Izabela Kastiljska v januarju osvojila Grenado in tako zaključila t.i. reconquesto.

Takrat so iz Španije izgnali muslimane in žide (če se niso bili pripravljeni spreobrniti), z njim zapoljenim premoženjem pa so nato še isto leto tudi financirali Kolumbov prvo potovanje. Židje (Sefarditi, »Iz dežele sonca«) so se zatekli v druge dežele, mnogi v Turčijo (kotlikor se nam z nekaj predsedki morda čudno zdijo), tako tudi v takrat turško Sarajevo ali v takrat turški Solun. Nekateri pa npr. tudi v Ferraro družine d'Este.

Lep pozdrav,

Marta Ivašič

ŠOLSTVO

Filmi slovenskih dijakov iz FJK v Izoli in Mariboru

Med številnimi aktivnostmi, katerim se posvečajo dijaki slovenskih šol, je tudi filmsko ustvarjanje. V filmskih krožkih ali klubih se s posmočjo zunanjih sodelavcev - mentorjev (ta sta v prvi vrsti Ciril Murnik in Pino Rudež), a tudi profesorjev in sošolcev preizkušajo v pisanih scenarijih, igranju, snemanju, izbiri glasbe, montaži. Kajti končni izdelek - film ali video - zahteva pač veliko truda in dela.

Februarja letos je na natečaju, ki ga Foto video Trst 80 posveča Miranu Hrovatinu in Saši Oti, sodeloval kar sedemnajst mladinskih filmov; vse so, kot smo poročali, predvajali v openskem Prosvetnem domu, kar predstavlja za mlade scenariste, režiserje, igralce nedvomno lepo priložnost, da javnosti pokazajo, česa so sposobni. Naši dijaki pa sodelujejo tudi na sorodnih prireditvah v Sloveniji. Sredi oktobra so se na primer udeležili 45. srečanja najmlajših filmskih in video ustvarjalcev Slovenije. Mladinski dom iz Gorice je predstavil animirani film Lisica in volk, srednja šola iz Nabrežine igrana filma Padec in Na prvi ples ter dokumentarje Plameňi pod Grmado, openska srednja šola pa animirani film Risba. Prav slednji (avtorice Marie Margherite Markezič) je dosegel najvidnejši uspeh.

V prihodnjih tednih čakata mlade filmarje še dve pomembni preizkušnji. Nekateri šolski filmi bodo prvič sodelovali na 10. mednarodnem festivalu nekomercialnega filma Toti, ki bo 21. novembra v Mariboru. Konec novembra pa bodo v sklopu 20. trofeje Trieste predvajali Na prvi ples, ki bo opremljena z italijanskimi podnapisi. (pd)

POLITIKA - Alfano demantiral, da bi vlada pripravljala zakon za »rešitev premierja«

Berlusconi o Bersaniju: Začel je z zgrešeno nogo

Predsednik vlade ne verjame, da bo dialog z opozicijo o reformah mogoč

ABU OMAR
25 agentov
Cie obsojenih
na zaporne kazni

MILAN - Milansko sodišče je včeraj 23 ameriških in dva italijanska agenta ameriške obveščevalne službe Cia spoznalo za krive ugrabitve egiptovskega imama Osame Mustafe Hasana leta 2003 v Milanu in jih obsodilo na zaporne kazni. Tri ameriške agente in pet Italijanov je sodišče oprostilo. Takratnega vodjo urada Cie v Milanu Roberta Seldona Ladyja je sodišče obsodilo na osem let zaporne kazni, ostali Američani pa bodo morali v zaporu preživeti pet let. Vsem ameriškim obtožencem so sodili in odstotnosti, saj ameriške oblasti niso pristale na zahteve po izročitvi Italiji. Oba obsojeni Italijani sta prejela triletno zaporno kaznen.

Za tri Američane in pet Italijanov je sodišče medtem podalo oprostilno sodbo. Med njimi sta tedanjji vodja Cie za Italijo Jeffrey Castelli in tedanjji vodja italijanske obveščevalne službe Sismi Nicolò Pollari, ki so ju zaščitila državna pravila o tajnosti podatkov, dva ameriška obtoženca pa sta korištala diplomatsko imuniteto, je pojasnil sodnik Oscar Magi.

Tožilec Armando Spataro je pozdravil odsodbe in dejal, da se jo senje, ki se je začelo junija 2007, pokazalo »resnico preiskave«. Spataro je sicer za Castellija in Pollarija zahteval 13-letno zaporno kaznen. Obsodbo je pozdravila tudi organizacija za zaščito človekovih pravic Human Rights Watch, čeprav Castelli in Pollari nista bila obsojena. ZDA pa so izrazile razočaranje nad odsodbo. Tiskovni predstavnik State Departmenta Ian Kelly odsodbi ni hotel podrobnejše komentirati, ker sodnik še ni objavil pisnega mnenja. Pričakuje pa, da se bo obramba na razsodbo pritožila.

Osama Mustafa Hasan, bolj poznan pod imenom Abu Omar, je bil v okviru skupne operacije Cie in obveščevalne službe Sismi v Milanu ugrabljen februarja 2003. Po ugrabitvi so ga odpeljali v ameriška vojaška oporišča v Italiji in Nemčiji, kasneje pa so ga za štiri leta premestili v zapor v Egiptu. Po Omarjevih besedah so ga v egiptovskem zaporu, iz katerega so ga izpustili 11. februarja lani, mučili.

Po podatkih milanskih tožilcev so ZDA Abu Omarja osumile rekrutiranja islamskih skrajnevez, vendar v času njegovega izginotja proti njemu niso vložili nobene obtožnice.

Silvio Berlusconi

ANSA

FINANČNI ZAKON - Javna varnost
Maroni zagrozil,
Bossi ga je utišal

RIM - »Če bo opozicija predlagala povečanje finančnih sredstev za policijo, je Severna liga pripravljena zadevni predlog podpreti. Kadar gre za vprašanje varnosti, ne morejo veljati koalicjske omejitve.« Tako je včeraj dejal notranji minister Roberto Maroni, sicer vidni predstavnik stranke Umberta Bossija. Maroni se je s tem odzval na veliko nezadovoljstvo, ki tli med pripadniki sil javne varnosti zaradi pomanjkanja sredstev. Spomnimo naj, da je zaradi tega minulega 28. oktobra kakih 30 tisoč policirov javno protestiralo v Rimu. Maroni je sicer pristavil, da je predsednika vlade Silvia Berlusconija pozval, naj v finančnem zakonu za leto 2010 zagotovi za javno varnost milijardo in sto milijonov evrov več kot v zadnjem letu.

Toda Maronija je kmalu utišal sam Bossi. »Liga drži besedo: na volitve smo šli z Berlusconijem, in ne z opozicijo. Za finančna sredstva se bomo pogajali z ministrom Tremontijem,« je v izjavi za tisk rezko dejal vodja Severne lige.

ROBERTO MARONI

ANSA

RIM - Predsednik vlade in voditelj Ljudstva svobode Silvio Berlusconi bi se bil moral sinoč sestati z ministrom za reforme in voditeljem Severne lige Umberto Bossijem ter s predsednikom poslanske zbornice in nekdanjim voditeljem razpuščenega Nacionalnega zaveznika Gianfrancu Finijem, da bi skupno vzeли v pretres problem politično relevantnih kandidatur na deželnih in upravnih volitvah, ki bodo marca prihodnjega leta. Srečanje pa je naposled odpadlo, da bi vsaka stran ločeno poglobila zadevo. Poleg tega se je razvedelo, da bi se Berlusconi rad srečal z voditeljem UDC Pier Ferdinandom Casinijem, preden bi v vladni večini sprejeli dokončne skele o prihodnji volilni preizkušnji. Kot znano, je UDC na državnih ravnih v opoziciji, na deželnih in krajevnih ravni pa je marsikje sestavljen del desnosredinskih koalicij.

Sicer pa Berlusconija še vedno zelo zaposluje problem reform pravosodnega sistema. Tudi včeraj je potrdil, da vlada namreva izpeljati reformo kazenskega procesa. Marsikdo sumi, da vlada pripravlja

nove norme, ki bi Berlusconija tako ali drugače »rešile« pred sodnimi postopki, ki bodo proti njemu spet stekli, potem ko je ustavno sodišče ovrglo Alfanov zakon. Tako se je razširila govorica, da je v pravri nov ukrep o zastaranju obtožb. To da to je včeraj demantiral sam pravosodni minister Angelino Alfano. »Naši predlogi so znani. Gre za paket, ki je ta čas v obravnavi v pravosodni komisiji senata,« je dejal minister, ki je povabil opozicisce sile, naj konstruktivno sodelujejo pri oblikovanju novih norm.

Sicer pa se je o možnosti sodelovanja med vladno večino in opozicijo včeraj izrekel sam Berlusconi. »Dokler bodo delovalne tovarne blata in sovraštva, ne bo mogoč noben dialog. Nisem tako optimist, da bi verjel, da bodo te tovarne zaprli,« je dejal. Premier se je tudi neposredno obregnil ob novega sekretarja Demokratske stranke Pier Luigi Bersani. »Direktno ga še nisem slišal, ampak sem bral marsikatero njegovo neprrijazno izjavo o predsedniku vlade. Mislim, da je začel z zgrešeno nogo,« je dejal.

ZDRAVSTVO - Epidemija
Nova gripa:
doslej 24 mrtvih

RIM - Število mrtvih zaradi nove gripe je včeraj poskočilo na 24. V Rimu je podlegel virusu H1N1 radiolog. Bolehal je že za drugimi boleznimi, po okužbi z virusom nove gripe pa se je njegovo zdravstveno stanje poslabšalo: po nekaj dneh zdravljenja na oddelku za oživljavanje, je izdihnil. V Monzi pa je umrla 13 letna deklica, ki je imela hud prsnopljučni defekt.

V Kampanji so zabeležili že deseto smrtno žrtev nove gripe: 26-letni moški z možganskimi poškodbami je preminil v bolnišnici kraja Scafati v pokrajini Salerno, komaj 20 minut po sprejemu na oddelku za oživljavanje.

Podminister za zdravstvo Ferruccio Fazio je včeraj izjavil, da so v Kampanji zabeležili dvakrat več primerov obolenj za novo gripo kot v drugih krajih v državi. Za tolikšno razširitev bolezni naj bi vplivala klima in dejstvo, da štejejo družine, predvsem v Neaplju, več članov kot drugod, kar omogoča večjo okužbo z virusom H1N1.

Fazio je tudi objavil podatke o okužbah med otroki. Doslej je zbolelo kakih 5 odstotkov otrok v starosti od 5 do 14 let. Med obolelimi otroki je podlegla novi gripi le mala Emilia, in sicer pred nekaj dnevi v Neaplju.

Bersani: Vlogo premierja spoštujem bolj kot premier

RIM - »Osebno zelo spoštujem vlogo predsednika vlade, ne vem pa, ali to dela Berlusconi, saj mora predsednik vlade govoriti resnicoljubno, ne pa zagnati propagando in govoriti o sinjem nebuh v L'Aquila in drugod, kajti na tak način ni mogoče rešiti problemov.« Tako je novi sekretar Demokratske stranke Pier Luigi Bersani odgovoril Berlusconiju, ki se je izjavil za tisk potožil, da se Bersani neprijazno izraža o predsedniku vlade in da je kot vodja stranke začel z zgrešeno nogo.

Sicer pa Bersani medtem nadaljuje z reorganizacijo vodstva stranke po prevzemu njenega krmila. Včeraj je svojemu predhodniku Dariu Franceschiniju ponudil, da bi vodil strankino skupino v poslanski zbornici. Franceschini je ponudbo sprejel.

Kardinal Bertone kritičen do evropskega sodišča

RIM - »Ne moremo ne obsoditi razsodbe, s katero je v ponedeljek Evropsko sodišče za človekove pravice prepovedalo izobčenje krijev v javnih solah. Cenimo sklep italijanske vlade, da vloži priziv. Ta Evropa tretjega tisočletja nam pušča samo buče in nam jemlje najdražje simbole,« je dejal, načašoč se na širjenje praznovanja halloweena.

Sicer pa se po vsej Italiji vrstijo odzivi na razsodbo. Premier Silvio Berlusconi se je npr. včeraj v Abrucih pričkal z razpelom v rokah, češ da je to neodtuljiv simbol italijanske tradicije. Vodja gibanja Levica in svoboda Nichi Vendola pa je dejal, da razsodba zahteva razpravo in poglobitev, »brez navzkrižnih izobčenj«.

Duhovnik s svojo osmrtnico vabil vernike v cerkev

RIM - Duhovnik v kraju Tempa v Abrucih, ki jih je aprila prizadel uničajoč potres, se sooča z upadom vernikov pri mašah. Da bi prebivalce znova privabil v cerkev, je po vasi obesil plakate, na katerih napoveduje svojo smrti in vabi na svoj pogreb.

»Želel sem prebuditi ljudi. Katoliška skupnost bi morala držati skupaj, da obnovimo v potresu uničeno cerkev,« je dejal duhovnik Giovanni Gatto. Glede objave svoje osmrtnice pa je Gatto dejal, da »je želel vzpodbudit ljudi in jih posvariti pred nevarnostjo, da bi skupnost po potresu razpadla«.

V Italiji se sicer vedno več duhovnikov sooča s problemom praznih cerkv. Nek duhovnik s severa države je na to težavo lani opozoril s tridnevno glavodovno stavko. Nek rimski duhovnik pa je začel ob nedeljah maševati v nakupovalnem središču na obrobju večnegaja mesta.

ABRUCI - V vasi Fossa, eni najbolj prizadetih v potresu

Berlusconi in Tondo slovesno predala namenu Naselje Furlanija-Julijnska krajina

L'AQUILA - Predsednik ministrskega sveta Silvio Berlusconi in predsednik deželnega odbora FJK Renzo Tondo sta včeraj v vasi Fossa bližu L'Aquila uradno predala namenu Naselje Furlanija-Julijnska krajina, ki lahko sprejme približno petdeset ljudi. Fossa, eden najbolj razdejanih krajev po aprilskej potresu, je dobil novo naselje, zgrajeno po visokih protipotresnih standardih, v dar od Furlanije-Julijnske krajine, ki je tudi sama doživelata katastrofnih potresov in ki je še danes vzor za popotresno obnovo.

Berlusconi je poohljal tudi lepoto naselja, ki bo kmalu dobilo tudi svoj trg, tako da bo življenje v njem še prijetnejše. »Po eni strani s svojo akcijo v Abrucih ponosno vračamo tisto, kar smo sami prejeli pred 33 leti, po drugi pa smo danes sposobni ponuditi skupnosti v Fossi prave hiše, ki smo jih zgradili v rekordnem času po zaslugu kolektivnega prispevka vse naše dežele,« je dejal Tondo in se ob tem zahvalil vsej Furlaniji-Julijnski krajini, njenemu bančnemu sistemu, prebivalcem, institucijam, lokalnim upravam in podjetjem. »Z uresničitvijo tega naselja potrujemo model skupnosti, ki je sposobna reagirati na nesrečo,« je še dodal predsednik Dežele FJK.

Predaja naselja FJK pa ni bila edina včerajšnja slovesnost v Abrucih. V Coppitu, nedaleč od šole finančne straže, je predsednik Dežele Lombardija Roberto Formigoni predal namenu nov univerzitetni študentski dom, ki so ga poimenovali San Carlo. Stal je 7,5 milijona evrov, v njem pa bo lahko stanovalo 122 študentov. Formigoni je ob tem povedal, da je mesto Milan že leta 1703 pomagalo L'Aquila ob takratnem potresu.

Berlusconi in Tondo ob predaji Naselja Furlanija-Julijnska krajina

POLITIKA - Prostovoljno
Parlamentarci na test za mamila

RIM - Senatorji in poslanci se bodo lahko prihodnji teden prostovoljno podvrgli testu za mamila. Parlamentarci bodo lahko dali testirati svoj vzorec urina, s tem pa bodo lahko dokazali, da ne jemljejo mamil, je povedal podsekretar pri predsedstvu vlade Carlo Giovanardi. »Italijani imajo pravico vedeti, ali so parlamentarci, ki so jih volili, odvisni od mamil. Če želijo institucije ponovno pridobiti na verodostojnosti, morajo zagotavljati transparentnost,« je menil Giovanardi.

Tudi politiki v deželi Lacijs so zahtevali teste za mamil, da za novoizvoljene člane deželnega sveta. Zahtevo so podali po škandalu predsednika deželne vlade Lacijsa Piera Mazzarza, ki je minuli teden odstopil, potem ko so v javnosti pričarljale informacije o njegovih odnosih s transensualci in zlorabki kokaina, zaradi česar je bil tarča izsiljevanj.

Giovanardi je nedavno predlagal tudi uvedbo kokainskega testa za pilote, železničarje ter vozniške tovornjakov in avtobusov. »Kokain vdira v vse socialne plasti in poklicne skupine, od delavcev do politikov. Smiseln je razširiti nadzor,« je menil Giovanardi, s tem pa je sprožil burne debate. Teste za mamila bi morali glede na Giovanardijev predlog izvesti najmanj enkrat letno. Če bo test pri nekem delavcu pozitiven, bi ga moral delodajec suspendirati, delavec pa bi se moral podvrediti programu odvajanja. V desetih dneh po prvem testu bi moral obenem delavec opraviti še en test.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Po preložitvi srečanja na prefekturi na 11. november

Osebje SSG napoveduje »ostro skupno akcijo«

Oblikovali jo bodo s sindikalnimi predstavniki, da bi spodbudili čim hitrejšo rešitev krize

Preložitev sestanka o reševanju krize Slovenskega stalnega gledališča na tržaški prefekturi na 11. november je izvrala zaskrbljenost med uslužbeniki slovenskega teatra. Včeraj popoldne so se člani kolektiva zbrali v Kulturnem domu, da bi preverili, kaj storiti. Od odstopa upravnega sveta in dejanskega začetka krize je minil več kot mesec, odpadla je uvodna premiera, osebje pa še ne ve, kdaj se bo lahko sezona začela in kako se bo začela. Na sestanku je prišlo na dan nekaj predlogov, da bi spodbudili »politične dejavnike« k čim hitrejšim odločitvam. Po seji so uslužbenici izdali sledeče tiskovno sporočilo:

»Glede na zelo zaskrbljujoče dejstvo, da je sestanek pri prefektu, na katerem bi se ustanovni člani Slovenskega stalnega gledališča, Društvo Slovensko gledališče, Dežela Furlanija-Julijška krajina, Občina Trst in Pokrajina Trst seznanili s predlogom izvedence Marije Marc in Renata Manzonija o možnih rešitvah kriznega stanja gledališča, bil že drugič prestavljen, se je osebje Slovenskega stalnega gledališča odločilo, da bo skupaj s sindikalnimi predstavniki oblikovalo ostro skupno poteko, z namenom da bi spodbudilo politične dejavnike, naj čim hitreje podpišejo z umetniških in tehničnih osebjem pogodbe na 273 delovnih dneh, zajamčijo začetek gledališke sezone in redno delovanje z neokrnjeno delovno silo.«

Preložitev srečanja na prefekturi na sredo, 11. novembra je zmešala štrene tudi skupščini Slovenskega stalnega gledališča. Na seji 14. oktobra so člani skupščine sklenili, da sejo prekinejo in jo nadaljujejo v ponedeljek, 9. novembra prav z namenom, da bi pred tem že izvedeli za izsledke in predloge dveh izvedencev ter za mnenje udeležencev sestanka na prefekturi. Srečanje na prefekturi pa bo po datumu, ki ga je skupščina zamejske gledališke ustavne določila za nadaljevanje seje.

Med člani skupščine so že prejšnje dni potekali pogovori o tem, kaj storiti. Nadaljevanje skupščine 9. novembra bi bilo po svoje brezpredmetno, saj ne bi mogli družabniki sprejeti nobene odločitve. Zato je najbolj verjetno, da bodo nadaljevanje skupščine preložili na datum po 11. novembra (ali celo na sam 11. november, po srečanju na prefekturi). Odločitev bo padla že danes ali v prihodnjih dneh.

M.K.

Osebje Slovenskega stalnega gledališča je zelo zaskrbljeno nad zavlačevanjem z rešitvijo krize tržaškega teatra

KROMA

OPČINE - Dejavnost na strelšču

Streljali tudi na vse svete

Pokrajinski odbor VZPI-ANPI obsodil »pomanjkanje spoštovanja do umrlih in vseh padlih«

Pokrajinski odbor VZPI-ANPI je naslovil Strelskemu društvu na Općinah pismo, v katerem izraža svojo zapredenost spricu strelške dejavnosti na sam dan vseh svetih, 1. novembra. »Nedeljsko streljanje je pomnilo pomanjkanje spoštovanja do umrlih in vseh padlih in je bilo dokaz neomikanosti«, je zapisano v pismu, v katerem VZPI-ANPI seznanja društvo s sicer predobro znamenjem dejstvom, da je v notranjosti strelšča spominska plošča Tomaziči in tovaršem, na zunanj strani strelšča pa je spomenik 71. talcem.

Partizansko združenje dodaja, da se je njegova delegacija med drugim znašla pred zaprtimi vrati, ko je hotela položiti venec na spominsko ploščo Bobku, Kosu, Ivančiću, Tomažiču in Vadnjalu. Spomenik je bil torej pod ključem, vrata strelšča pa se je izgovarjal, da ni bil obveščen o prihodu delegacije. »To ne drži«, je rečeno v pismu. »Več kot 60 let prihajamo tega dne z venci na strelšče in tudi letos smo gospo služnjo obvestili, da bodo šole prišle že 30. oktobra, mi pa smo ji obenem omenili 1. november.«

AKTUALNO - Odzivi na razsodbo Evropskega sodišča za človekove pravice

Dipiazza: Križi v šolah ostanejo

Nadškof Crepaldi zelo kritičen do razsodbe - Furlanič (SKP): Razpelje treba takoj odstraniti z vseh občinskih stavb

ROBERTO DIPIAZZA

IZTOK FURLANIČ

»Dokler bom jaz župan Trsta bodo vsi križi v šolskih poslopjih in v občinskih stavbah ostali tam, kjer so.« Župan Roberto Dipiazza popolnoma odklanja razsodbo Evropskega sodišča za človekove pravice, ki se je opredelilo proti izobesjanju razpelje v šolskih učilnicah. Dipiazza direktno odgovarja občinskemu svetniku SKP Iztoku Furlaniču, ki spričo omenjene razsodbe zahteva odstranitev križev iz vseh stavb, ki so last Občine Trst. Torej tudi s šolskimi učilnicami.

Dipiazza ne zanima usoda pritožbe, ki jo bo italijanska vlada vložila proti razsodbi sodišča v Strasbourgu. Slednja je po županovem mnenju v kričecem nasprotju s tisočletnimi tradicijami in vrednotami Italije. »Konec končev bomo doma odločali mi in ne Evropa, dodaja Dipiazza. Razsodba se mu zdi zelo nespoštljiva do Italije in njenih vrednot, »tudi zato, ker se morajo tujci, ki živijo v Italiji, prilagoditi našim zakonom in spoštovati simbole naše ve-

zahteva, da se križi takoj odstranijo iz vseh občinskih stavb.

Za razliko od večine italijanskih pokrajin, kjer so šole državna last, so v Trstu šolske stavbe last Občine. To velja posebno za poslopja, kjer domujejo vrtci in osnovne šole. Razsodba evropskih sodnikov na splošno govori o javnih šolah in ne o stavbah, ki so v tržaškem primeru občinska last.

Razsodbo sodišča v Strasbourgu pozdravlja Furlaničev somišljnik Igor Kocijančič, vodja Mavrične levice v de-

želnem parlamentu. »Razsodba vzpostavlja pravico ne samo osebi, ki se je pritožila, temveč tudi vsem šolnikom, ki so izgubili službo, ker so se zoperstavili razpelju v šolskih učilnicah,« podčrtuje Kocijančič. Omenja tudi starše otrok drugih veroizpovedi. Zastopnik Komunistične prenove je prepričan, da je evropska razsodba spoštljiva ne samo do laičnosti italijanske države in njene ustave, temveč tudi do tistih kristjanov in katoličanov, ki odklanjajo vasiljevanje vsakršne veroizpovedi. Kocijančič in njegova stranka menita, da je Konkordat med italijansko državo in katoliško Cerkvijo vsebinsko preživel in da ga bi bilo treba korenito spremeniti.

V odkriti polemiki z evropskim sodiščem pa dejelni svetniki desne sredine zahtevajo od predsednika skupščine Edouarda Ballamana, naj demonstrativno izobesi križ v glavno dvorano dejelnega parlamenta. Razsodba predstavlja po njihovem mnenju žalitev za Italijo in za njene verske in zgodovinske tradicije.

Ludoteka v Boljuncu vabi

Socialna služba občin Milje in Dolina obvešča, da bo ludoteka-igralnica Peter Pan v Boljuncu tudi letos odprla vrata svojim mlaškim obiskovalcem. Uradna otvoritev bo danes ob 16. uri v prostorih občinske knjižnice v Boljuncu.

Alisei Apollonio v Minervi

V dvorani knjigarnice Minerva v Ul. San Nicolo 20 bo danes ob 18. uri novinar dnevnika Il Piccolo Alessandro Mezzena Lona predstavil zmagovalko literarne nagrade Campiello giovani 2009, dijakinja liceja Dante Alisei Apollonio.

Grad sv. Justa: nov urnik

Ravnateljstvo mestnih zgodovinskih in umetnostnih muzejev obvešča, da so od danes do 31. marca 2010 muzeji na gradu sv. Justa odprtji po novem zimskem urniku vsak dan od 9. do 13. ure (beneska utrdba oz. Bastione Veneto in zunanj površine pa do 17. ure). Grad bo zaprt 25. in 26. decembra ter 1. in 6. januarja 2010.

Tečaj lažje telovadbe

Občine Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor v sodelovanju z društvom Benessere prirejajo tečaj lažje telovadbe, namenjen osebam nad 60. letom (primeren je posebno za osebe z artrozo, bolečinami v križu in osteoporozo). Od 26. oktobra poteka tečaj v občinskih telovadnic v Nabrežini vsak ponedeljek od 10.30 do 11.30 in vsak četrtek od 9.30 do 10.30. Za informacije in vpisovanja je na voljo Urad za socialne storitve v Naselju sv. Mavra 124 v Sesljanu, telefon 040-2017385, od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure.

Kit obiskal tržaške vode

Patruljni čoln obalne straže, na katerem sta bila tudi ravnatelj miramarškega morskega rezervata in biolog, sta včeraj zjutraj pospremila z voda tržaškega starega pristanišča 15-metrskega kita, ki so ga bili prej opazili pri Barkovljah. Žival je bila pri dobrem zdravju.

Nevarno štopanje

Štopanje ni prineslo sreče 26-letnemu madžarskemu državljanu S.L., ki ga je v noči na torek vozniški državljan, pustil na cesti in peljal naprej. S.L. je dogodek prijavil openskim karabinjerjem, ki so ga pospremili v katinarsko bolnišnico. Vedno v torek pa so karabinjerji odvzeli vozniško dovoljenje in ovadili na prostost štiri osebe zaradi vožnje pod vplivom alkohola.

Vozil brez vozniške

Agenti tržaške kvesture so ovadili romunskega državljan, ker je vozil avtomobil brez vozniškega dovoljenja, saj mu to ni bilo izdano ne v Italiji ne v Romuniji. Moškega so zalotili pri vožnji v avtomobilu, katerega lastnik je sin, ki prebiva v Cosenzi. Izkazalo se je tudi, da možakar ni imel niti prometnega dovoljenja niti zavarovanja. Avtomobil so zaplenili.

KMETIJSTVO - V Rimu vložen priziv proti odloku o zaščiti vina Prosecco

Med oblastmi in kraškimi proizvajalcji je izbruhnila vojna

Zahteva po razvoju kmetijstva, odpravi omejitve in centru za promocijo vina - Kljub prizivu pripravljenost na dialog

Med italijanskimi oblastmi ter kraškimi kmetovalci in proizvajalcji je izbruhnila vojna. Rimski odvetnik Piero D'Amelio je namreč včeraj na Deželnem upravnem sodišču Lacijs v imenu Kmečke zveze, Konzorcija za zaščito kontroliranega porekla vin Kras, Promocijskega odbora za ovrednotenje mlečno-sirarskih izdelkov Krasa in tržaški pokrajini Moisir in Promocijskega odbora za ovrednotenje tržaškega ekstradeviškega oljnega olja Tergeste DOP vložil priziv proti italijanskima ministrstvoma za kmetijstvo in okolje ter proti deželama Furlanija-Julijskih krajina in Veneto, katerega cilj je razveljavitev odloka kmetijskega ministrstva z dne 17. julija letos v zvezi s priznanjem meddeželnega kontroliranega porekla (DOC) za vino Prosecco.

Kot znano, vino pridelujejo iz grozdja gleje, sorte, ki izhaja ravno iz tržaškega brega, a katere trto so v prejšnjem stoljetju prinesli tudi v Veneto, kjer je zaslovena pod imenom prosecco. Ko se je začelo govoriti o možnosti priznanja meddeželnega kontroliranega porekla vina Prosecco DOC za Veneto in FJK, so kraški vinogradniki, kmetovalci in proizvajalci zahtevali ovrednotenje kmetijskega potenciala tržaškega teritorija, zlasti tržaškega brega, in odpravo okoljevarstvenih omejitve, saj je kar 75 odstotkov kmetijskih površin na Krasu vključenih v t.i. evropska zaščitena območja Natura 2000, poleg tega želijo, da na Prosek uvidejo tudi lokacijski center za promocijo vina Prosecco DOC. Julijski odlok kmetijskega ministra Luce Ziae sicer vključuje tudi pokrajino Trst v območje kontroliranega porekla, vendar po ugotovitvi pobudnikov priziva ne vsebuje zaščite in gospodarske promocije kraškega območja, saj ne upošteva posebnega položaja, v katerem se nahajajo kraški vinogradniki zaradi okoljevarstvenih omejitve, ki onemogočajo vodenje in razvijanje proizvodnih dejavnosti. Skratka, prav obstoj kraškega Proseka daje možnost, da bo istoimensko vino zaščiteno, kraški teritorij in njegovi kmetovalci pa utegnejo ne imeti nič od tega.

Od tod priziv, ki je bil vložen tudi z radi bližanja zapadlosti roka 12. novembra, kot nam je povedal tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec pa pobudniki ostajajo odprtji za pogajanja, ker priložnost priznanja kontroliranega porekla mora biti ne samo za Veneto in Furlanijo, ampak tudi za razvoj vinogradništva in kmetijstva v tržaški pokrajini. Obenem so prepričani, da je zemlja še vedno gospodarska osnova za našo skupnost, naši kraji pa morajo biti dejelni enakopravnega razvoja. (iz)

Kakšna usoda čaka vinograde v tržaškem bregu?

KROMA

DOLINA

Nedeljski obiski Parovelove torkle

Ob nedeljah 8., 22. in 29. novembra bo Parovelova torkla v Dolini odprta vrata obiskovalcem ob priložnosti že tradicionalne pokušnje ekstradeviškega olja. Torkla bo odprta od 10. do 17. ure, vodeni ogledi in pokušnja pa bodo na voljo večjim in manjšim skupinam ob sledenih urnikih: ob 10. uri, daže ob 11.30, 12.30 ter ob 15. in 16. uri. Rezervacije za pokušnjo in vodené ogledi sprejemajo na telefonskih številkah 040-227050 in 346-7590953 ter preko naslova elektronske pošte info@parovelvents.com.

Letos se gostje lahko ustavijo v jesenski osmici, ki bo v Kleti Parovel v Boljuncu. Posebno pestro bo 14. novembra, ko bo od 21. ure potekal t.i. Bakus Day: poleg izvolitve antičnega boga vina Bakusa za leto 2009 bo ob tej priložnosti tudi koncert priznane istrske glasbeni skupine Vruja. Vstop je prost.

PROSEK - Od 7. do 11. novembra praznovanje sv. Martina ob podpori občine Trst

Pester spored za vse okuse

V nedeljo pohod in furenga, v sredo pa vrhunec s sejmom - Razstava kmečkega orodja ter srečanje o kraških jedeh in prosekarju - Luna park, osmice in razstava živali

Spored praznovanja sv. Martina (na levu lanski arhivski posnetek) sta predstavila Bruno Rupel in Edi Bukavec (na desni)

Na Prosek tečejo še zadnje priprave na večdnevno praznovanje zavetnika sv. Martina, pri organizaciji katerega poleg občine Trst oz. njenega odborništva za gospodarske dejavnosti in turizem in rajonskega sveta za Zahodni Kras sodelujejo vsa domača društva in ustanove in ki bo potekalo v znamenju pestrega sporeda.

Praznovanje, katerega potek sta predsednik zahodnokraškega rajonskega sveta Bruno Rupel in tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec predstavila včeraj dopoldne v prostorih rajonskega sveta na Prosek, bo potekalo od sobote, 7., do srede, 11. novembra. Več dni praznovanja torej, ob upoštevanju izvirnega vaškega običaja in kmečkega značaja praznika, kateremu letos daje poseben pečat sodelovanje odborništva za gospodarski razvoj in turizem občine Trst: tržaška občinska uprava je namreč tudi finančno podpira pobudo, kar je predsednik Rupel izrecno potrdil in se zahvalil odborniku Paolu Rovisu.

Letošnje praznovanje se bo začelo v soboto z odprtjem razstave starega kmečkega orodja ob 17. uri na dvorišču sedeža rajonskega sveta, medtem ko bo v nedeljo (če bo vreme dopuščljivo) doseglo že prvega od vrhuncev z dopoldanskim Martinovim pohodom po kontovelško-proseškem bregu, ki ga prirejata ŠD Kontovel in SDD Jaka Štoka (zbirališče v Društveni gostilni na Kontovelu ob 10. uri) in popoldansko Martinovo furengo v organizaciji Kmečke zveze in Mladinskega krožka Prosek Kontovel: novo vino bo ob 14.30 prispealo na tovornem vozlu s konjsko vprego po prisotnosti narodnih noš, harmonikarjev, uglednih gostov in kraljice terana Neže Milič. Kmečka zveza je organizator tudi drugih dveh pobud: v pondeljek bo ob 20. uri v Društveni gostilni predstavitev nove knjige Stanislava Renčija o kraških jedeh Okusi Krasa, v torek pa bo ob isti uri, a v baru Lukša, predavanje Maria Gregorića in Andreja Boleta o novem vinu ter o tradiciji vina prosekarja.

Kot že rečeno, bo praznovanje doseglo vrhunec na godovni dan sv. Martina prihodno sredo, ko bodo glavno proseško ulico napolnile stojnice. Dosej je prišlo 77 prošenj za dodelitev mesta, katerim je treba dodati še deset stojnic s tipičnimi kraškimi specialitetami, ki jih bodo ponujali člani Kmečke zveze. Promet po osrednji proseški arteriji bo ta dan od 6. do 23. ure preveden, avboz bo urejen po Ul. sv. Nazarija oz. po Devinčini. Na ta dan bo na dvorišču rajonskega sveta razstava kiparja Edoarda Coralja s prikazom izdelave leseni kipcev, ob 16. uri pa bo v domači cerkvi slovesna maša.

Naj omenimo, da bodo v dneh praznovanja delovale tri osmice (Godbeno društvo Prosek jo bo odprlo v Sočevi hiši, ŠD Primorje v Kulturnem domu, mladinski krožek pa U Kutu), krajevne gostilne pa bodo ponujale zelje in klobase (zadnja leta gredo zelo dobro v prodajo tudi kontovelški fanclji z dušo). Na novem proseškem parkirišču bo vse dni deloval luna park, na Blancu bo namesto sejma prasičev razstava živali, ki jih zdravstveno podjetje uporablja za t.i. Pet-therapy oz. zdravljenje s pomočjo živali. Skratka, pester spored za vse okuse. (iz)

TRŽAŠKO PRIZIVNO SODIŠČE - Zavrnjena tožba

LB: Vukasović spet izgubil

Za 711 deviznih varčevalcev tržaške podružnice Ljubljanske banke in LB Sarajevo zahteval 8 milijonov evrov

Tržaško prizivno sodišče je potrdilo pravostenjeno sodbo sodišča v Trstu, s katero je to zavrnilo tožbo Božidarja Vukasovića zoper glavno tržaško podružnico Nove Ljubljanske banke (NLB), LB in NLB. S tem je tudi končalo postopek za 711 deviznih varčevalcev glavne tržaške podružnice Ljubljanske Banke in Ljubljanske banke Sarajevo.

Vukasović je marca 2003 vložil tožbo proti Ljubljanski banki (LB), NLB in glavnemu podružnici NLB v Trstu, pred tem pa je organiziral še 710 varčevalcev glavne zagrebške podružnice LB. Med slednjimi je bilo tudi 49 varčevalcev LB Sarajevo. Skupni seštevek toževanih zneskov je znašal več kot osem milijonov evrov.

Kot so sporočili iz LB, je Vukasović tožbo v Trstu vložil predvsem zato, da bi v postopku najprej dokazal, da je je tržaško sodišče za tožbo pristojno. Menil je namreč, da v Italiji obstaja premoženje glavne po-

družnice NLB Trst. Iz tega premoženja naj bi izplačali varčevalce, saj LB premoženja v Italiji nima.

NLB je sicer ves čas vztrajala, da ni pravna naslednica pogodbene razmerij LB, ki se nanašajo na obveznost iz naslova neizplačanih deviznih vlog hrvatskih varčevalcev, v skladu z ustanovnim zakonom iz leta 1994. Ta določa, da se na NLB prenese vse poslovanje ter premoženje na računih doma in v tujini, razen obveznosti do tujih bank upnic in Narodne banke Jugoslavije, ter obveznosti iz naslova neizplačanih deviznih vlog varčevalcev iz držav na ozemlju nekdajne SFRJ. Te so ostale LB.

Namen Vukasovića je sodišče že na prvi stopnji zavrnilo in se izreklo za nepristojno. V okviru tega postopka je moral Vukasović najprej umakniti 108 zahtevkov tožnikov, saj mu varčevalci niso podpisali pooblastil, nekatera podpisana pooblastila pa niso bila overjena. Sodišče je tedaj med drugim ugotovilo, da 137 varčevalcev ni imen-

lo pravice tožiti banke v Italiji, saj so imeli v svojih pogodbah določilo, da banko tožijo pri sodišču, ki je pristojno po kraju podružnice, v kateri je bila odprta njihova hranilna vloga.

Zoper to sodbo je Vukasović vložil pritožbo samo za svojo devizno vlogo, za vse ostale varčevalce pa je odločitev sodišča na prvi stopnji postal pravnomočna. Drugostopenjsko sodišče je v preteklih dneh tej odločitvi v celoti pritrdilo in dodatno utemeljilo argumentacijo pravostenjenskega sodišča. Med drugim je v tokratni odločitvi sodišče izpostavilo, da v Italiji ni mogoče tožiti podružnice banke, ker ta nima statusa pravne osebe in zato pristojnost podružnice NLB v Trstu nima nikakršnega procesnega pomena.

S tem se je za Vukasovića, ki se predstavlja kot zastopnik varčevalcev zagrebške glavne podružnice LB, neučinkovito končal že njegov drugi sodni postopek v Trstu. (STA)

PROTESTANTIZEM - Konferenca v organizaciji krožka Maria Theresia

Primož Trubar Slovencem zagotovil prostor med evropskimi narodi

O njem, njegovih delih in škofu Bonomu sta predavali profesorici Tatjana Rojc in Marta Ivašič

Sinoč je v dvorani Baroncini zavarovalnice Generali potekala zanimiva konferenca, ki je v žarišču postavila osrednjo osebnost slovenskega protestantizma, Primoža Trubarja (1508-1586), ki je leta 1550 napisal Katekizem, prvo knjigo v slovenskem jeziku in prvo slovensko tiskano knjigo sploh. Srečanje je pripravil krožek Maria Theresia, ki s tovrstnimi seansami običajno obuja spomine na osebnosti, ki so tako ali drugače pustile pečat na različnih interesnih področjih. O tem, da je reformacija Slovencem dala največji zaklad, sta včeraj zvečer predavali prof. Tatjana Rojc in prof. Marta Ivašič Godnič, ki sta v svojih referatih spregovorili o življenju in delu človeka, s pomočjo katerega so Slovenci dobili svoj prostor na zemljedihu evropskih narodov. Naj povemo, da je bil gost večera tudi filatelit Igor Tuta, ki je srečanje povezoval.

Okrug 30 slušateljev je izvedelo, da je bila reformacija na Slovenskem zelo močna, pa četudi se je tu pojavila razmeroma pozno, a kljub temu je bila za Slovence izjemnega pomena. Prof. Ivaščeva je v svojem posegu orisala lik škofa Bonoma, ki so ga v šolskem letu 2007-2008 podrobnejše spoznali tudi njeni učenci z liceja France Prešeren. Ti so v Trubarjevem letu postali pravi razisko-

Srečanje o Trubarju je vzbudilo precejšnje zanimanje KROMA

valci Trubarjevega življenja in njegovega opusa, svoje ugotovitve pa so imeli tudi predstavili italijanski javnosti v okviru prireditve Pomladni dan, ki jo sicer vsako leto na prvi spomladanski vikend pripravlja Fundacija za okolje FAI. Govornica je pojavila trud in prizadevnost svojih dijakov, ki so tržaško Bonomovo palačo podrobno preučili in jo natančno predstavili širši javnosti, ob tem pa je še pojasnila, da je bila tako tržaškemu škofi

Bonomu kot tudi Primožu Trubarju bližja in ljubša švicarska različica protestantizma. Naj povemo, da je Bono Trubarja, ko mu je dodelil službo slovenskega pridigaria, vnemal za gesla in razmišljanja švicarskega reformatorja Kalvina.

Več o življenju in delu Primoža Trubarja je v nadaljevanju povedala prof. Tatjana Rojc, ki se je omejila predvsem na njegovo jezikovno vlogo in poudari-

la Trubarjevo jezikovno očetovstvo in njegovo zaljubljenost v slovensko materniščino. Profesorica je menila, da ima reformacija v Sloveniji več razsežnosti, tako poleg verske tudi evropsko in nacionalno, saj pred tem gibanjem ni bilo mogoče govoriti o nacionalni zavesti. Prisluhnili smo tudi osnovnim biografiskim podatkom, izvedeli več o Trubarjevem življenju doma in v izgnanstvu, o potrebi po notranji preuredbi Cerkve, za katero je Trubar menil, da je postala moralno pokvarjena ... Govornica je predstavila tudi nekatera Trubarjeva dela, med katerimi izstopata Katekizem in Abecedenik, prvi slovenski tiskani knjigi. Občinstvo, ki je konferenci sledilo z velikim zanimanjem, je izvedelo tudi, da se je Trubar svojih delih opri na govor osrednjega slovenskega prostora. V naslednjih delih je po nasvetu koprskega škofa Petra Pavla Vergerija Primož Trubar začel uporabljati latinico, s tem pa je slovensko ozemlje vključil v zahodnoevropski prostor in se tako po vsem ločil od vzhodnega dela Evrope, ki je bil vezan na cirilico, je še pojasnila prof. Rojčeva v svoj poseg sklenila z ugotovitvijo, da je bil Primož Trubar zelo daljnogledna osebnost, čigar ideje so bile pogosto preveč napredne za čas, v katerem je živel. (sc)

DOLINA

V soboto na sporednu Brežanske igre 2009

Občina Dolina in Forum mladih, v sodelovanju z združenjem prostovoljnih gasilcev Breg, krajevnimi kulturnimi društvami in s prispevkom Pokrajine Trst, organizirata v soboto, 7. novembra, ob 14. uri, v športnem centru Silvano Klabjan v Dolini Brežanske igre 2009, na katerih bodo tekmovali skupine iz Boljanca, Boršča, Gročane, Doline, od Domja, od Krmene, od Lakotiča, iz Prebenega in Ricmanj. V sklopu iger bo na parkirišču športnega centra postavljen šotor, kjer bo v petek in soboto zvečer na voljo pijača, hladni prigrizek in dobra glasba. V petek, 6. novembra, bo ob 20.30 glasbeni večer z naslovom Music from the borders v sklopu pobude Adriatic Festival, ki je letos posvečena Svetovnemu pohodu za mir. Igrale bodo skupine Peace Road iz Slovenije, F.O.B. iz Italije in Poropati iz Hrvaške.

V soboto, 9. novembra, se bo po Brežanskih igrah zabava nadaljevala z večerom narodnozabavne glasbe z ansamblom Hram.

POGOVOR - Rudi Wilhelm o zgodovini Prosvetnega doma na Opčinah ob njegovi prenovi

Če bi lahko govoril, bi nam stari poškodovani kostanj na dvorišču znal veliko povedati ...

Kdor se je zadnje čase peljal ali sprejal mimo Prosvetnega doma na Opčinah, je gotovo opazil, da je bil velik del njegove zunanje fasade skrit za zidarskim odrom. Pročelje stavbe je bilo namreč že nekaj časa potrebitno temeljite obnova, dela pa so pri SKD Tabor, ki s stavbo upravlja, načrtovali že dolgo pred poletnim neurjem, ki je močno prizadelo predvsem notranje dvorišče. Oder so sedaj umaknili in fasada je na novo prepleksana.

Obnova stavbe je seveda odlična priložnost, da malce spregovorimo o njeni zgodovini. Pripadniki mlade in srednje generacije jo seveda povezujejo s Prosvetnim domom in SKD Tabor, starejši pa se še dobro spominjajo, da je v njej v času pred drugo svetovno vojno deloval rikreatorij. O tem smo se pogovorili z **Rudijem Wilhelmom**, ki je za nas nanizal cel kup svojih življenjskih spominov.

Katerega leta ste se rodili?

Rodil sem leta 1928, po rodu pa je bila moja družina iz Senožeč. Leta 1936 smo se preselili na Opčine. Tu sem obiskoval osnovno šolo od drugega razreda dalje. Prostori, v katerih se sedaj nahajava (Prosvetni dom, op. avt.), so nosili ime Cassa Balilla. V njih je deloval rikreatorij, razvijale pa so se tudi kulturne dejavnosti, predvsem za otroke. Ti so zjutraj hodili v solo, popoldne pa so zahajali sem. Pristnost je bila seveda obvezna in je vplivala na končno oceno, veliko otrok pa vseeno ni prihajalo sem, saj so morali popoldan pomagati staršem pri kmečkih opravilih.

Sola se je že tedaj nahajala, kjer se še danes, torej na Škavenci, kajne?

Seveda. Kar pa se spomnem iz pripovedovanja starejših, se je šola v času pred pred prvo svetovno vojno nahajala v prostorih današnjega Prosvetnega doma. Po prvi svetovni vojni so tu uredili rikreatorij Lege nazionale, nato je prostore prevzela fašistična stranka ter jo spremenila v svoj vzgojni sedež za mladino.

Kako je potekala fašistična vzgoja v tistem času?

Na pročelju stavbe je tedaj stal velik napis, ki je nosil imena dveh sester, in sicer Adele e Amelia Udovicich, ki sta stavbo podarili fašistični stranki. To je bil eden od tolikih napisov na stavbi, poleg njega so bila še znana fašistična gesla kakor Credere, obbedire, combattere ali pa Qui si parla soltanto in italiano.

Kot otroci ste seveda že čutili raznarodovalni pritisk. Najbrž ste morali precej paziti, kako ste govorili med seboj.

Slovenčina je bila sploh prepovedana. Za ravnatelja rikreatorija je bil nastavljen učitelj, ki je bil tudi moj razredni učitelj, pisal se je Martini. Doma je bil iz Istre, znan je slovensko, a je seveda vedno govoril v italijanščini. Le enkrat je v zasebnem pogovoru z mano in mojim bratom spregovoril nekaj slovenskih besed.

Danes sta na dvorišču asfaltna ploščad in igrišče. Kakšno je bilo dvorišče tedaj?

Na dvorišču je bil vrt, na katerem so stala igrala za otroke. Po dvorišču smo morali teči, učili so nas marširati z leseniimi puškami. V dvorani pa so uprizorjale igre, delovala je glasbena šola, prirejali so veselice. Ni bilo vse popolnoma slabo, nekaj kulturnega se je seveda dogajalo, čeprav je bila kultura fašistična.

Zanima me seveda, kako se je zgodil prehod s prejšnjega fašističnega upravljanja na sedanje slovensko.

Še pred tem gre povedati, da je jeseni 1943 te prostore zasedla nemška vojska, ki je v stavbi uredila svoje skladišče, na dvorišču pa so bili parkirani kamioni in vojaška vozila. Spomladi 1945 so nemški vojaki del stavbe (kjer se danes nahaja bar in knjižnica, op. avt.) popolnoma požgali. Edino dvorana je ostala, bila pa je precej poškodovana.

Po drugi svetovni vojni smo prostore zasedli domačini. V njih sta poleg društva prvotno delovala še KPI in Zveza partizanov. Veliko sredstev tedaj nismo imeli, a smo vseeno poskrbeli za popravilo dvorane.

Tedaj ste najbrž odstranili fašistični napis in ga nadomestili s slovenskim Prosvetnim domom?

Da in napisu Prosvetni dom smo dodali še pozneje tablo, s katero smo pozivali k razročitvi, miru in sožitju. Bilo je v času ministra Scelbe, torej po prihodu Italije v naše kraje, ko smo prejeli njegov odlok, po katerem morajo vsi prostori, ki so bili last fašistične stranke, priti pod upravo posebnega telesa, ki se je imenovalo »Commissariato della gioventù italiana«. Ta komisariat bi moral zaseči to stavbo, kot se je zgodilo pri Banih z današnjo osnovno šolo. Ustanova je obstajala samo na pa-

Rudi Wilhelm (spodaj) je povedal marsikaj zanimivega o Prosvetnem domu na Opčinah

pirju, oblast si je namreč želela le, da bi nas spravila iz teh prostorov.

Kako ste se nato sporazumi?

Tedaj je bil v Trstu prefekt Palamara, v vasi pa smo sprožili obsežno akcijo z nabiranjem podpisov. Londonski memorandum je namreč določal, naj Slovenci v Trstu dobijo tri stavbe, od katerih je ena v ulici Petronio, torej današnji Kulturni dom, druga pri Sv. Ivanu, tretja pa bi se moralna nahajati v Rojanu. Kasneje je pri-

(Trieste) VILLA OPICINA • Casa rionale Balilla

šlo do sporazuma, prostor v Rojanu je odpadel, tretja stavba za Slovence je tako postala Prosvetni dom. Od tedaj je njen lastnik družba Dom, upravo pa je prevzelo SPD Opčine, ki je po združitvi s PD Andrej Čok in Mladinskim krožkom postala SPD, danes SKD Tabor.

Pa se zanimivost. Se še spominjate kostanje, ki ga je letošnje neurje že poškodovalo. Je v vaših mladih letih že rastel?

Rastel je že v času Habsburške monarhije, spominjala se ga je še moja mama. V stavbi je namreč delovala šola, ki je imela svoj vrt. Na vrtu so se učenci učili kmečkih veščin in opravili, saj so bile tedaj Opčine še popolnoma kmečka vas.

Danes ranjeni in poškodovani kostanj je torej videl marsikaj ...

Da in če bi mogel govoriti, bi nam lahko še marsikaj povedal.

Primož Sturman

NAŠ INTERVJU - Prvenec Goričana Matjaža Klemšeta

»Neke vrste vračanje domov in vrnitev v življenje«

Danes ob 18. uri v Tržaški knjigarni predstavitev romana V zakrpanih gojzarjih

Osemindvajset dni hoje po slovenski transverzali od Maribora do Ankara: okrog 800 kilometrov dolga pot, na katero se je takrat sedemindvajsetletni diplomirani gradbenik podal s skoraj tridesetkilogramskim nahrbtnikom. In osebno željo: »udarit nekaj velikega«. Da bi na ta način obeležil prelomnico v svojem mlademu življenu.

Pri Založništvu tržaškega tiska je v teh dneh izšel prvenec Matjaža Klemšeta V zakrpanih gojzarjih. Knjigo bodo danes ob 18. uri predstavili v Tržaški knjigarni, z 31-letnim Goričanom pa smo se pogovorili o genezi romana. Ko se je pred dvema letoma Matjaž podal na pot, ni razmišljal o knjigi, ampak je avanturo začel kot »neke vrste vračanje domov in vrnitev v življenje«: na Goriško se je vračal po triletnem izpopolnjevanju na mariborski fakulteti za gradbeništvo in po hudi bolezni, zaradi katere se je zdravil in Avianu.

»Ko sem na Pohorju začel transverzalo, nisem vedel, ali bom prišel do konca. Nikamor se mi ni mudilo, želel sem le biti sam s sabo in poskusiti. Nekajkrat sem bil na tem, da omagam, a to se na koncu ni zgodilo. Hodil sem osemindvajset dni, na Pohorju in Primorskem sem bil cele

Klemšetovo »vračanje« je trajalo 28 dni ...

dneve čisto sam, vmes pa sem srečal veliko zanimivih ljudi. Nekje sredi poti, ko sem v Julijih zagledal Tržaški zaliv, sem razumel, da bom zmogel: od tam je pot samo še navzdol.«

Matjaž pravi, da njegov knjižni prvenec, za katerega se je odločil šele večno po prehodni poti, ni potopisni roman.

»Med potjo sem si sicer v notes zapisoval utrinke, smešne dogodke ali kaj

sem skuhal, nisem pa razmišljal o romanu. Ko sem se ob povratku odločil, da ga poskusim napisati, so bili zapiski koristni. Mislim pa, da bi bila pripoved o poti dolgočasna: opis poti mi je služil kot osnova, v pripoved sem vpeljal zanimive zgodbe s poti, srečanja, nekatere zaplete.«

Kot tistega z zakrpanimi gojzarji, ki je romanu dal naslov. »V knjigi, ki je pisana v prvi osebi, pa se tudi stalno vračam k zdravljenju, med sobolnike. V pripoved vpletam razmišljanja, prebliske iz časa bolezni.«

Potem ko je prehodil transverzalo, Matjaž leto dni ni obul gojzarjev. »Doživel sem blokado, nobene potrebe nisem čutil po hoji. Letos poleti pa sem se vrnul v hribe.«

Medtem je stopil na pot leposlovnega pisanja. V preteklosti je sicer napisal nekaj člankov za Primorski dnevnik in PriMorskega psa, tudi nekaj besedil za glasbeno skupino Floating Points, s katero nastopa, na leposlovnem področju pa se ni preizkušal. »Zato si moraš vzeti veliko časa. A mislim, da si ga bom: še bi rad pisal.« (pd)

DEVINŠČINA - V priznani restavraciji Savron

Okusi in fotografije Krasa

Razstava del Viljama Lavrenčiča in Diega Gerija ter kraški jedilnik Micheleja Labbateja

V restavraciji pri Savronu na Devinščini so preteli četrtek odprli zadnjo razstavo v nizu Okusov Krasa: dvojni izbor del že znanega ustvarjalca Viljama Lavrenčiča in najmlajšega člena krožka Fotovideo Trst 80 Diega Gerija. Črnobeles monokromije in znane arhitektonске kompozicije prvega, z naslovom Kras, izrisujejo sugestivne sledove tukajnjega človeka, ki je izklesal in postavil stare kraške domačije. Delikatno obarvani in osvetljeni detajli drugega, naj si bo za-

temnjenja okenska lina ali tihožitje z zapuščeno posodo, pa predlagajo nenavadno poetične kmečke utrinke. Dve različni občutljivosti in izkušnji, ki se lepo spajata v odsevu kraškega sveta in pokrajine v gostilni, ki prvič gostuje razstavo.

Poleg fotoumetnikov so na večeru nastopili še flavist Carlo Venier, ki je podaril prisotnim magijo Telemannovih in Debussyjevih lahkonih glasbenih vrtincev. Gospodar, Michele Labbate, ki že 30 let dela v znani restavraciji v bližini vrta z divjadjo Mobilj Elio, ter osem let kot upravitelj, je udeležence priredite sprejel s pravim slapom okusnega pršuta in kopico slanih in sladkih prigrizkov. Odprtja so se med drugim udeležili tudi »kolegi« Nada z Opčin (Veto) in Rada iz Briščkov (Risto bar grotta - Milič) ter izvedenka za kraške kuhinjske specialiteti Vesna Guštin.

Tržaška srednjeevropska kuhinja lokalna ponuja izvirni jedilnil za Okuse Krasa: meso s habsburškimi omakami, štrudel s skuto in porom, divjega prašiča z rdečim vinom in briščem, čebulico s klinčki in teranovim likerjem ter krožnik Okusi Krasa 2009, njoke z orehi, ki so bili zelo lepo sprejeti na četrtkovi pokušnji.

Savron je zaprt ob torkih in sredah; omenjeni jedilnik je na voljo vsak dan do nedelje, 8. novembra in tudi po tem datumu z rezervacijo na tel. 040-225592. (DD)

RAZ/SELJENI Danes filmi z vsega sveta

Od 19. ure v gledališču Miela

V sklopu niza S/paesati - Raz/seljeni, ki si že več let prizadeva graditi kulturne mostove med tržaško javnostjo in različnimi svetovnimi realnostmi, je danes na sporednu filmski večer.

V gledališču Miela bodo od 19. ure zavrteli tri filme dveh tržaških režiserjev, ki bodo gledalce popeljali v Afriko in Južno Ameriko. Najprej bo na sporednu Una debole corrente, ki ga je Nicole Leghissa posvetila furlanskemu raziskovalcu Pietru Savorganu di Brazzà (po njem se prestolnica Konga imenuje Brazzaville).

Ob 20. uri nas bo Giampaolo Rampini najprej popeljal v Nairobi, uro kasneje pa še v mehiško prestolnico, ki je s svojimi nad 20 milijoni prebivalcev veliko več kot mesto.

Tudi člani KZ na manifestaciji v bran kmetijstva v Milanu

Italijanska konfederacija kmetov bo prihodnji petek (13. 11.) predstila v Milanu srečanje in shod v bran italijanskega kmetijstva. K manifestaciji je pristopila tudi Kmečka zveza, ki poziva člane naj se udeležijo protesta; odhod avtobusa bo ob 4.15 z vhoda na avtobusno postajo pri Palmanovi.

TGalerija

Ul. sv. Frančiška 20

Franko Vecchiet

»XS SIZES«

novejša dela malega formata

**Odprtje razstave
v soboto, 7. novembra,
ob 18. uri**

Glasbeni utrnek:
hafistka Tadeja KRALJ
gojenka Glasbene matice

Vabljeni!

Čestitke

V nedeljo se je rodila IVA, ki bo Juriju in Tanji vsak dan ustvarjala in krasila scenarij življenjskega filma. Novi družini čestitajo vsi iz Dijaškega doma Srečka Kosovela.

Dnevi hitro minijo, drug za drugim se vrstijo in prišel je dan, ko naša draga MARJA praznuje svoj 90. rojstni dan. Vse najboljše ji želijo svačkinji Marija in Amalija in vsi nečaki Pečarjevi.

Danes praznuje 70. rojstni dan naša draga EDI. Mnogo sreče, zdravja in veselja mu želijo žena Suzi, sestra Sonia in Franco ter vnuka Cristina in Francesco.

V nedeljo je Jurija in Tanjo osrečila

Iva.

Staršema čestita

kontovelska klapa

Kurirki Petri in komandantu Jankotu se je pridružila pionirka

Julija.

Obilo zdravja in veselja jim želi cela brigada mraka. Ajde

Danes v Bazovici

Marija Šj'mč'va

nekoč in še vedno

**Bigla Tončetva
90 let**

slavi!

Še mnogo srečnih in zdravih dni ti želi

sin Boris

Lekarne

Do sobote, 7. novembra 2009

Lekarne odprte

tudi od 13. do 16. ure

Oširek Piave 2 - 040/361655, Ul. Felluga 46 - 040/390280, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040/274998, Općine - Prosečka ul. 3 - 040-422478 - samo s predhodnim tel. pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Oširek Piave 2, Ul. Felluga 46, Ul. Bernini 4, Milje - Lungomare Venezia 3, Općine - Prosečka ul. 3 - 040/422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Bernini 4 - 040/309114.
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Telelevta. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Izleti

KRUT vabi 7. in 8. decembra na izlet v Ravenno in Ferraro z vodenim ogledom dveh zgodovinsko bogatih mest in obiskom božičnih sejmov. Podrobnejše informacije in vpisovanje na sedež krožka, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

Založništvo tržaškega tiska
predstavlja roman prvenec
MATJAŽ KLEMŠE
V ZAKRPAH GOJZARJIH
TRŽAŠKA KNJIGARNA
Danes, 5. novembra
ob 18. uri

Kino**AMBASCIATORI** - 16.30, 18.15, 22.30
»Up - 3D«; 20.00 »Baaria«.**ARISTON** 16.30, 18.45, 21.00 »Capitalism: A love story«.**CINECITY** - 16.00, 18.05, 20.10, 21.15, 22.15 »Michael Jackson's This is it«; 15.55, 18.00, 20.05, 22.15 »Amore 14«; 16.00, 18.00, 20.00 »Nel paese delle creature selvagge«; 22.05 »Nemico pubblico«; 16.30, 20.00, 22.15 »Parnassus - L'uomo che voleva ingannare il diavolo«; 18.50 »Oggi sposi«; 16.00, 21.40 »La battaglia dei tre regni«; 16.00, 17.00, 18.05, 19.05, 20.10 »Up - 3D«; 22.00 »Bastardi senza gloria«.**FELLINI** - 16.15, 21.45 »La battaglia dei tre regni«; 18.40, 20.10 »Basta che funzioni«.**GIOTTO MULTISALA 1** - (Ulica Giotto 8) 16.30 »Trilli e il tesoro perduto«; 20.20 »Up«.**GIOTTO MULTISALA 2** - 17.50, 22.00
»Oggi sposi«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Julie & Julia«.**GIOTTO MULTISALA 3** - 16.10, 18.15, 20.15, 22.15 »Parnassus - L'uomo che voleva ingannare il diavolo«.**KOPER - KOLOSEJ** - 16.50, 19.00, 21.10 »Moja grška avantura«; 17.10, 19.20, 21.30 »Michael Jackson - This is it«; 16.20, 18.10, 20.00, 21.50 »Žaga VI«.**NAZIONALE** - Dvorana 1: 16.10, 18.10, 20.10, 22.15 »Michael Jackson - This is it«; Dvorana 2: 16.30, 18.25, 20.20, 22.20 »Amore 14«; Dvorana 3: 16.10, 17.45, 20.45 »Nel paese delle creature selvagge«; 19.20, 22.20 »Brueno«; Dvorana 4: 16.30, 19.00, 21.30 »Il nastro bianco«; 22.00 »Bastardi senza gloria«.**SUPER** - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta.**TRŽIČ - KINEMAX** - Dvorana 1: 17.45, 20.00, 22.10 »Michael Jackson's This is it«; Dvorana 2: 17.45 »Up«; 20.10, 22.10 »Julie & Julia«; Dvorana 3: 17.30, 20.00, 22.10 »Parnassus - L'uomo che voleva ingannare il diavolo«; Dvorana 4: 18.00, 20.15, 22.15 »Amore 14«; Dvorana 5: 17.50 »Oggi sposi«; 20.30 »La battaglia dei tre regni«.**Obvestila****ZIVIJO 50-LETNIKI!** Pozor, vsi rojeni v letu 1959 - od Krasa do Brega, Trsta ter vse do Milj in še dlje... - se dobimo v soboto, 7. novembra, zvečer v znani gostilni na Krasu, da proslavimo naše srečanje z Abrahamom. Poskrbljeno bo za dobro voljo, zabavo in tudi ples! Pridružite se nam, ne bo vam žal!! Za vse podrobnejše informacije lahko pokličete - Danjal: 333-7410475, Loredana: 329-8552014 (v večernih urah), Jožko: 348-9001666, Anica: 040-368430.**DTTZ ŽIGA ZOIS** sporoča, da od 23. oktobra delujejo tudi uradi šole na novem sedežu v Ul. Weiss št. 15. Telefonske številke ostanejo nespremenjene: 040-567144, 040-54356; fax: 040-350744.**KRUT** nudi svojim članom sprostitevno masažo za dobro počutje. Dodatne informacije in prijava na sedežu, Ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.**KRUT** obvešča članstvo, da je še nekaj prostih mest za skupinsko vadbo ob četrtkih popoldne. Informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8b, tel. št.: 040-360072.**OBČINE DEVIN-NABREŽINA, ZGONIK IN REPERTABOR** v sodelovanju z društvom Benessere prirejajo tečaje lažje telovadbe, namenjen osebam nad 60. letom (primeren posebno za osebe z artrozo, bolečinami v križu).

osteoporozo). Tečaj bo potekal v občinski telovadnici v Nabrežini vsak ponedeljek, od 10.30 do 11.30 in vsak četrtek, od 9.30 do 10.30, od 26. oktobra 2009 dalje. Za informacije in vpisovanja se lahko obrnete na Urad za socialne storitve v Naselju Sv. Mavra 124, Sesljan, tel. št.: 040-2017385, od ponedeljka do petka, od 9. do 12. ure. **PILATES** - skupina 35-55 pri SKD F. Prešeren v Boljuncu obvešča, da je vadba pilatesa in telovadbe, ki poteka v telovadnici srednje šole S. Gregorčič v Dolini, začasno prekinjena. Spet se bomo srečali v polovici januarja 2010, dan in urnik bomo pravočasno sporočili.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE sporoča vsem občanom, ki želijo katerokoli informacijo o novem regulacijskem načrtu občine Trst, da bo občinski svetovalec Iztok Furlanič na razpolago vsak delavnik, od ponedeljka do petka (urnik 9-13), v občinski palači (trg Unita' 6, 1. nadstropje, soba št. 200). Svetujemo, da se za sestanek predhodno telefonsko zmenite. Pokličite tel. št: 040-6758020 ali 348-4729825.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS ob prilik praznovanja sv. Martina, namerava organizirati v sodelovanju z vaškimi organizacijami razstavo starega kmečkega orodja. Kdor bi rad pripomogel obogatiti razstavo starih predmetov naj se javi v uradu Rajonskega sveta (Prosek 159).

SK DEVIN prireja sejem rabljene športne opreme do 29. novembra v Sesljanu 41/d. Zbiranje danes, 5. novembra, prodaja od 7. do 29. novembra, ob sobotah in nedeljah od 10.30 do 19.00, od ponedeljka do petka od 16.30 do 19.00.

AŠD SK BRDINA organizira sejem rabljene smučarske opreme v domu »Brdina« - Trg Brdina na Opčinah: v četrtek, 5. novembra, od 18. do 21. ure zbiranje opreme; v petek, 6. novembra, od 18. do 21. ure; v soboto, 7. novembra, od 16. do 21. ure; v nedeljo, 8. novembra, od 10. do 12. in od 16. do 20. ure. Info.: 040-2171189 ali 347-5292058.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga »L'albero azzurro« obveščajo, da bo brezplačna ludoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra petkih popoldne od 16. do 18. ure. Ludoteka je namenjena otrokom od 1 do 6 starosti. Delavnice predvidene v naslednjih tednih so: 11. novembra: »Igrajmo se s pašto«; 6. in 13. novembra: »Igrajmo se s kartonom«, »Igrajmo se z barvami«. Za informacije se lahko obrnete do Igralnega kotička Palček na tel. št. 040-299099 od 8. do 13. ure.

POKRAJINSKI ODBOR VZPI ANPI vabi ob svetovnem pohodu za mir in nenasilje v petek, 6. novembra, ob 20.30 v Prosvetni dom na Opčinah na koncert »Maledetta la guerra«. Pesmi izvajajo Ornella Serafini, Martina Feri in Simone Sgarlata, na kitaro spreminja Sergio Giangaspero, na kontrabas Andrea Zullian s podporo Tržaške pokrajine in SKD Tabor.

ANTROPOZOFSKO DRUŠTVO prireja pri KD Ivan Grbec, Škedenska ul. 124, v soboto, 7. novembra, ob 20. uri predavanje na temo: »Jaz sem (Proces individualizacije človeštva in posameznika). Predaval bo dr. Leonardo Marchiori, psihijater pri odsek za mentalno zdravje v Trentu, član Sime (italijanskega združenja antropozofske medicine) in predsednik združenja terapeutov Perseo. Na svojih predavanjih in v člankih se dr. L. Marchiori z antropozofskega vidika poglavlja psihološke in psihiatrične probleme človeka. Vstop prost.

KRUT vabi vse tečajnike, ki so opravili Reiki 1. stopnje na tečaj 2. stopnje, ki se bo odvijal na sedežu 7. in 8. novembra 2009. Zahtevan je predhodni razgovor s predavateljico! Zainteresirani dobijo vse dodatne informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8b, tel. št.: 040-360072.

SKD LIPA iz Bazovice vabi v nedeljo, 15. novembra, na Martinov pohod v okolico Bazovice. Pohod vodi Pavel Sossi, sledi veselo Martinovanje v športnem centru Zarja. Vpisovanja sprejemamo do sobote, 7. novembra, na tel. št. 347-0410542.

SKD PRIMOREC vabi na potopisno predavanje domačinov Biserke Cesar in Davida Kralja »Tisoč in ena noč v Namibiji« v soboto, 7. novembra, ob 20.30 v Ljudski dom v Trebeče.

V SOBOTO, 7. novembra, bo Skupina 85 priredila Tomizzovo pot po romunu Mladoporočenca iz ulice Rossitti. Zbirališče ob 14.30 v Trgu Oberdan, pod arkadami Deželne palače. Vodita Stella Rasman in Patrizia Vascotto. Vstop je prost. Sprehod traja približno 2 uri in pol.

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bo do tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Informacije lahko dobite po priliku sejma ali na sedežu društva ob ponedeljkih od 20. do 21. ure. Tel.: 347-5292058 (SK Brdina), 347-4421131 (Valentina Suber), www.skbrdina.org, info@skbrdina.org.

POT DO DOBREGA POČUTJA - Šč Melanie Klein in deželna zbornica kliničnih pedagogov vabi na celodnevni praktični tečaj za odrasle, ki se bo odvijal v nedeljo, 8. novembra, od 9.30 do 12.30 in od 14.30 do 17.30, na Ul. Cicerone 8. Tečaj bosta vodila dr. Francesca Simoni in dr. Giovanni Ambrosino. Število mest je omejeno. Za informacije in prijave: tel.: 328-4559414, info@melanieklein.org.

SKD SLAVEC Ricmanje - Log vabi na družabni večer v soboto, 14. novembra, ob 19. uri, ki se bo odvijal v Kulturnem domu v Ricmanjih. Postregli vam bomo z okusno večerjo, glasbo v živo in zabavo. Rok prijave zapade v nedeljo, 8. novembra. Za naknadne informacije in prijave lahko pokličite v večernih urah na tel. št. 347-4481432.

DRUŠTVО SLOVENSKIH IZOBRAŽENCI vabi v ponedeljek, 9. novembra, v Peterlinovo dvorano, Domzajevje 3, na srečanje s poslancem in časnikarjem Mirom Petkom na temo Slovenija doma in na tujem. Z njim se bo pogovarjala časnikarka Večera Darka Zvonar Predan. Pred tem bo odprtje fotografiske razstave Petra Cvelbarja Tri desetletja Drage. Začetek ob 20.30.

KRUT obvešča, da 12. novembra, od 15.45 do 17.15, steče začetni ciklus Psihomotorike. Vse informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8b, tel. št.: 040-360072.

SK DEVIN prireja tečaje smučanja na plastični stezi v Nabrežini vsako soboto in nedeljo zjutraj z društvenimi učitelji do decembra 2009. Tretja izmena od sobote, 14. novembra, do nedelje, 6. decembra. Možnost najema smučarske opreme. Vpisovanja na info@skdevin.it ali na 040-209873.

ŠPANŠČINA - SKLAD MITJA ČUK prireja intenzivne tečaje ob koncih tedna. Prvo srečanje jezika - »Fin de semana espanol« - Tečaj španščine s kulinaričnim kotičkom - 14. in 15. novembra. Informacije in predvpsi Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Opčine; tel. 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure od ponedeljka do petka od 10.00 do 14.00.

40-LETNIKI pozor, pozor!! Dne 21. novembra, ob 20. uri bomo praznovali svojo obletnico na skupini večerji. Pridi tudi ti! Smeha, plesa in zabave ne bo manjkalo. Informacije: Martina (tel.: 335-6228630) in Emanuela (tel.: 347-5710673) od 20. do 21. ure. Rezervacije in plačilo sprejemamo do vključno 15. novembra.

SPDT IN MLADINSKI ODSEK prireja v nedeljo, 15. novembra, martovjanje v Gabrijah za člane, družine in prijatelje. Zbirališče ob 9.00 pri vodnjaku v Gabrijah. 3-urni pohod proti Cerje; sledila bo družabnost in kosilo v prireditvi KD Skala-Gabrie. Priporočamo primerno obutev in oblačila. Za informacije in prijave pokličite na 040-220155 (Livio), 348-7757442 (Laura) ali na mlinski@spdt.org. Vabljeni!!!

KINAESYS SKD IGO GRUDEN - razpisani je nov termin za vadbo gibalne terapije, in sicer ob četrtkih od 19.30 do 21.30. Obvezne prijave na 00386-40-303578 (M. Sajna).

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV vabi na podelitev priznanj 4. Natačja za zborovske skladbe za nagrado Ignacij Ota v petek, 20. novembra, ob 18. uri v Narodni dom v Trstu (ul. Filzi 14).

30-LETNIKI POZOR: rojeni leta 1979 organiziramo večerjo v soboto, 28. novembra pri Križmanu v Repnu. Za informacije in vpis pokliči, najkasneje do 21. novembra, od 17. do 19. ure: 347-4481432 - Anna za Breg in Milje, 346-5231127 - Andrej za vzhodni Kras in Trst, 339-7619017 - Mojca za zahodni Kras in Trst. Pohiti, ne bo ti žal!

PRI SKLADU MITJA ČUK - Tai Chi Chuan: vežbanje v starodavni in cenenji večini z vajami za telo in dušo: sprostitev mišic, povečana gibčnost in boljša koordinacija ter pomirjujoče počutje ob petkih ob 19. uri začetniki, ob 20.30 nadaljevalni tečaj. Informacije in predvpsi tel. št. 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure POPE 10.00-14.00.

OBČINA REPENTABOR sporoča, da je tržaška pokrajina odobrila razpis za predstavitev prošenj za dodelitev prispevka k znižanju cene goriva za stanovanjsko gretje na goratih področjih za leto 2007 in/ali 2008. Bi vajoči v Občini Repentabor, ki izpoljujejo pogoje predvidene v razpisu, lahko predstavijo prošnjo na posebnem obrazcu razpoložljivem v občinskem tajništvu. Rok za predstavitev prošenj na tržaško pokrajino je napadel 30. novembra 2009.

SLOVENSKO DOBRODELNO DRUŠTVО V TRSTU razpisuje 23. načrt za študijske nagrade iz skladov »Mihael Flajban«, namenjene univerzitetnim študentkam in študentom slovenske narodnosti iz naše dežele. Glavna nagrada znaša 1.500 evrov in je namenjena kandidatom, ki se vpišejo v prvi letnik univerze. Prošnje za nagrade, napolnjene na osnovi razpisu, lahko predstavijo na posebnem obrazcu razpoložljivem v občinskem tajništvu. Rok za predstavitev prošenj na tržaško pokrajino je napadel 30. novembra 2009.

PRODAM STANOVAJNE s svetlimi prostori v bližini slovenskega stalnega gledališča, 63 km.v., s hodnikom, kuhinjo z jedilnico, veliko dnevnega sobo, kopalnico, avtomorno ogrevanje, tretje nadstropje z dvigalom. Cena 95.000 evrov. Pokličite GSM 328-3178555 ali 040-364187 v večernih urah.

PRODAM STANOVANJE na Sežani in hišo z vrtom in dvoriščem

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Muzikal posvečeni abonmajski niz

Thriller Live - poklon nepozabnemu kralju popa

Šest pevcev in temperamentna plesna skupina obujajo izredni pevski in plesalski talent Michaela Jacksona

Michaelu Jacksonu posvečeni muzikal Thriller Live, s katerim se letos začenja temu žanru posvečeni abonmajski niz Stalnega gledališča Furlanije Julijskih krajine, je po pričakovanju privabil v veliko Rossetti-jevo dvorano množico navdušenih gledalcev, ne samo s Tržaškega, temveč tudi iz drugih krajev, iz katerih potovanje v Trst ne zahaja nemogočega truda, kot se sicer vedno dogaja, ko tu gostujejo slovite, z mednarodnim uspehom okronane postavite, katerih uspešnost je nedvomno zgrajena na sposobnosti producentov, da prestrežejo okus in želje občinstva, a tudi na vrhunski profesionalnosti, ki jo terjajo od vsakega nastopajočega. Poleg tega angleško govoreči producenti si baje sploh ne predstavljajo muzikal brez glasbene skupine, ki ga spreminja v živo, in to je povsem nekaj drugogotov muzikal na posneto glasbo, kot je že običajno za italijanske postavite.

Kakorkoli že, Thriller Live je v bistvu oboževalčev poklon kralju popa Michaelu Jacksonu, ne samo njegovim uspešnicam, temveč vsemu domišljjskemu svetu, ki ga je ustvaril z nastopi na koncertih in v glasbenih videospotih, v katerih je prihajal do izraza tudi njegov izredni plesalski talent. O zasebnem življenju Michaela Jacksona, o katerem so se mediji na široko razpisali, v predstavi ni sledi, temveč so tu le pesmi, osemindvajset pesmi od začetkov Michaelove kariere, ko je še kot otrok pel s starejšimi brati v skupini The Jackson 5, in iz let izredne solistične kariere. Predstavo bi lahko še najbolj primerjali s koncertom pop ali rock glasbe, z malo besed, veliko glasbe in obilico plesa.

Pevske in glasbene točke se seveda navezujejo na petje in ples, ki je bil značilen za Michaela Jacksona, a v večini primerov gre za citate in ne za golo posnemanje, le v redkih trenutkih, proti koncu drugega dela se na održanje pojavlja Jacksonova značilna podoba, denimo iz videospota za Smooth Criminal, Bad ali Thriller. Sicer v predstavi Michaelove pesmi pojijo štirje pevci in pevka, poleg njih nastopa še najstnik, ki poseblja Michaela Jacksona kot dečka. Temperamentne plesne točke, polne akrobatskih elementov, izvaja dobra plesna skupina; dober je tudi šestčlanski glasbeni ansambel. Scena je preprosta, a učinkovita, še zlasti zaradi domiselnih uporabe LED lučk.

Predstavo si je zamislil Adrian Grant, ki že od leta 1988 prireja v Londonu vsakoletni poklon Michaelu Jacksonu; pevec je njegovo delo cenil, tako da je bil Adrian marsikdaj njegov gost v Neverlandu. Zamisel za show Thriller Live se je rodila že veliko pred zvezdnikovo neprčakovano smrtnjo 25. junija letos. Londonska premiera predstave je bila januarja letos, že pred tem so muzikal uprizorili na turneji v Veliki Britaniji, Nemčiji, Nizozemski in Skandinaviji. Režiser predstave in avtor koreografije je Gary Lloyd.

Thriller Live bo v Trstu na sporednu do 8. novembra. (bov)

več fotografij na www.primorski.eu

Pevci in plesalci so obudili spomin na izredni pevski in plesalski talent Michaela Jacksona

KROMA

ROCK GLASBA Ob 30-letnici trojni CD skupine Galija

Galija, ena redkih glasbenih skupin, ki se lahko pohvali s kariero, dolgo tri desetletja, je ob jubileju predstavila trojni CD pri srbski glasbeni založbi PGP RTS. Njen odgovorni urednik Aleksandar Pilipenko je na predstavitvi opozoril na izvaren glasbeni izraz te rock skupine. Njen ustanovitelj in frontman je Nenad-Neša Milosavljević, kateremu je uspelo združiti "lirske horizontalne melodije in čvrst rockerski zvok ter ustvariti svojevrsten glasbeni koordinatni sistem, rezultat je njegovo trajanje," je še povedal Pilipenko.

Trojna izdaja "Oženiš me muzikom" (Oženili so me z glasbo) vsebuje dva audio CD-ja, ki nosita naslov "Zapis sa vinila" (Zapis z vinila) in ponujata 33 pesmi, in DVD "Kamera kao svedok" (Kamera kot priča) s spoti 19 pesmi. Milosavljević je pojasnil, da so pesmi izbrali izključno po svojem okusu in se pri tem niso ozirali na to, ali so bili komadi hit ali ne. "Pesmi smo izbirali med tistimi, ki smo jih posneli pred pojavom CD-jev, na komplikacijo pa uvrstili samo tiste, ki so nam všeč tudi s časovne distance," je povedal vodja skupine.

Galija bo jubilej proslavila z velikim koncertom 17. decembra v beograjski Areni, še pred tem pa nameravajo objaviti nov, 20. zaporedni album "Pogled kroz dvogled" (Pogled skozi daljnogled). Band je poleg 19 albumov izdal štiri kompilacije, dva singla, prejel šest zlatih plošč, dve platinasti plošči, dve "zlati mimozi", dva oskarja popularnosti in "zlati gramofon". (STA)

NEMČIJA - V Naravoslovnem muzeju Ostbayern v Regensburgu

Hrovatinov »Karst-Kunst«

Izbor kamnitih umetnin tržaškega obrtnika Pavla Hrovatina bo na ogled do 10. januarja

Pavel Hrovatin razstavlja v Nemčiji

Pod posrečenim naslovom Karst-Kunst (kar bi se v slovenskem prevodu lahko glasilo Kraška umetnost) so v nemškem mestu Regensburg ta čas na ogled kamniti izdelki Pavla Hrovatina. Po uspešni septembrski razstavi v tržaškem Narodnem domu in potem ko je na natečaju Vele e marine v sklopu letošnje Barcolane osvojil prvo mesto med kiparji, se je namreč umetnik iz Briščikov podal še v Nemčijo. Njegova dela bodo na ogled do 10. januarja.

V naravoslovnem muzeju Naturkundemuseum Ostbayern so 25. oktobra odprli razstavo Hrovatinovih velikih kamnitih umetnin. O razstavljenih delih in tržaškem umetniku sta spregovorila direktor muzeja Hans-Joerg Wunderer ter Laura Gloyer, predsednica društva Un po' d'Italia, ki v Regensburgu združuje italijanske priseljence in ljubitelje Apensinskega polotoka. Za glasbeno spremljavo je poskrbel Milorad Romić, v Bihaću rojeni kitarist, ki že vrsto let živi in koncertira v Nemčiji.

BALET

Jutri v SNG v Mariboru premiera Bajadere

V koprodukciji mariborske in ljubljanske operne hiše bo jutri ob 19.30 v veliki dvorani Slovenskega narodnega gledališča (SNG) v Mariboru premiera baletne predstave Bajadera, skladatelja Ludwiga Minkusa. Po originalni koreografiji Mariusa Petipaja jo je pripravil koreograf Rafael Avnikjan, izvedena pa bo pod taktirko dirigenta Alekseja Baklana.

Balet Bajadera, ki je na podobu libretista, plesalca in koreografa Mariusa Petipaja (1818-1910) nastajal med letoma 1871 in 1876, v zaporedju treh dejanj in štirih slik gledalca popelje na zanimivo odkrivanje mističnih skrivnosti srednjeevške kastne Indije, se kaže predvsem v mojstrskem obvladovanju plesne dramaturgije, ki zahteva od obeh združenih baletnih korpusov veliko discipline in predanosti kohezivni uprizoritveni estetiki.

LJUBLJANA - Danes opoldne v veliki dvorani SAZU

Predstavitev slovenskega in italijanskega zbornika Fedore Ferluga o Alojzu Gradniku

Danes bodo v organizaciji Slovenske akademije znanosti in umetnosti in Italijanskega inštituta za kulturo v Sloveniji ob 12. uri v Ljubljani, v Veliki dvorani SAZU, Novi trg 3, predstavili dva zbornika, posvečena Alojzu Gradniku. Slovenski zbornik Alojz Gradnik – pesnik Goriških brd in italijanski Alojz Gradnik – poeta del Collio Goriziano, ki ju je letos spomladi izdal ZITT-EST, sta rezultat simpozija, ki ga je pod pokroviteljstvom slovenskega veleposlanstva v Rimu in Občine Brda ob 125. obletnici rojstva in 40. obletnici pesnikove smrti aprila l. 2007 na Videmski univerzi priredila redna profesorica za južnoslovenske književnosti na istoimenski univerzi Fedora Ferluga-Petrovija. Simpozija se je udeležilo dvajset strokonjakov iz Slovenije in Italije s Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Znanstveno-raziskovalnega centra SAZU, z univerzami v Ljubljani, Novi Gorici, Vidmu, Trstu in Neaplju. Namen simpozija je bil ovrednotiti manj znane

teme v Gradnikovem pesništvu, ki se po originalnosti, predvsem ljubezenskih motivov, uvršča ne samo v vrh slovenske, temveč evropske poezije, pa tudi Gradnikov ogromni prevajalski opus, ki sega od italijanske in raznih evropskih književnosti do Rabindranatha Tagoreja in kitajskih lirikov. Zbornika obsegata v dodatku tudi izbor iz Gradnikovih pesmi, in sicer slovenski v izvirniku, italijanski pa v italijanskem in, kot poklon Gradnikovemu furlanskemu poreklu, (Gradnikova mati, Lucija Godeas, je bila namreč po rodu Furlanka) v furlanskem prevodu. Predstavitev se bodo poleg urednice zbornika Fedore Ferluga-Petrovija udeležili akademika Franc Zadravec in Ciril Zlobec ter prof. dr. Miran Košuta s Tržaške univerze. Gradnikove pesmi v slovenščini bo recitirala Eva Premrl Bogataj, v italijansčini in furlansčini pa Paolo Bortolussi. Navzoči si bodo lahko ogledali tudi slikarsko razstavo na teme Gradnikovih pesmi slikarja Gian Pietra Zuzzija.

Številno občinstvo, ki je prisostvovalo odprtju, je lahko prisluhnilo tudi slovenski poeziji. V muzeju je namreč razstavljena tudi skulptura Solze mask, ki jo je Hrovatinu navdahnila istoimenska poezija Srečka Kosovela. V izvirniku jo je prebral tržaški umetnik, izvenerja pa je tudi v italijanskem in nemškem prevodu.

Kosovelove verze s veseljem podarjamamo tudi bralcem Primorskega dnevnika.

»Govorimo zaviti,

skriti.

Trpeči.

Vijejo se besede

kakor kače laži,

padajo

v brezupne noči.

Noči.

Noči.

Maske.

Trpeče maske.

Nikoli

nismo odkriti.«

ZDA-IRAN - Predsednik ZDA ob 30-letnici zajetja talcev na ameriškem veleposlaništvu v Teheranu

Obama: Iran mora odločiti med preteklostjo in prihodnostjo

V Teheranu so bili medtem običajni protiamerški protesti - Policija razgnala pripadnike opozicije

WASHINGTON/TEHERAN - Ameriški predsednik Barack Obama je včeraj ob 30. obletnici zajetja talcev na ameriškem veleposlaništvu v Teheranu izjavil, da mora Iran izbrati, ali bo ostal privezen na preteklost ali bo svojim ljudem odprl vrata do priložnosti, blaginje in pravice. V Teheranu so medtem odvijali protiamerški protesti, ki redno potekajo ob takšnih obletnicah.

"Že 30 let poslušamo, proti čemu je iranska vlada. Vprašanje danes pa je, da kakšno prihodnost se zavzema," je v torek objavljeni izjavi navedel Obama. "Čas je, da se iranska vlada odloči, ali bo ostala privezana na preteklost ali bo sprejela odločitev, ki bo njenim ljudem odprla vrata do več priložnosti, blaginje in pravice," je dodal.

Skupina iranskih študentov je 4. novembra 1979, nekaj mesecov po začetku islamske revolucije v Iranu, zajala osebje ameriškega veleposlaništva v Teheranu in 52 talcev zadrževala kar 444 dni. Obama se je včeraj poklonil takratnim talcem in njihovim svojcem zaradi "njihove vloge in izjemnega žrtvovanja".

"Ta dogodek je prispeval k temu, da so se ZDA in Iran znašle na poti sumnjenj, nezaupanja in trajne konfrontacije," je dodal Obama. Pri tem je ponovil, da je dal jasno vedeti, "da želijo ZDA premestiti to preteklost in z Iranom poiskati odnos, ki bi temeljil na skupnih interesih in spoštovanju". Ponovil je tudi, da je Washington "priznal mednarodno pravico Irana do miroljubnega jedrskega programa in skupaj z drugimi člani mednarodne skupnosti pokazal voljo za spremem ukrepov za vzpostavitev zaupanja".

Pred poslopijem nekdanjega ameriškega veleposlaništva v Teheranu se je medtem tako kot vsako leto ob obletnici zajetja talcev včeraj zbral več tisoč Irancev. Zbrani so vzlilikali običajna gesla, kot sta "Smrt Ameriki" in "Smrt Izraelu", ter vihteli iranske zastave.

Na prizorišču demonstracij, ki jih iranske oblasti organizirajo vsako leto, so namestili več sto policistov, ki naj bi zagotovili varnost. Proteste je ob uradnih demonstracijah namreč pripravila tudi reformistična opozicija, ki nasprotuje vnovični izvolitvi predsednika Mahmuda Ahmadinedžadu na junijskih volitvah.

Podporniki opozicije so se zbrali na trgu blizu poslopja nekdanjega ameriškega veleposlaništva, policija pa je proti njim uporabila solzivec. Več ljudi je po navedbah očividcev pretepla, nekaj pa jih je tudi aretirala. Po navedbah očividcev naj bi policiji na pomoč priskočilo tudi več sto pripadnikov milic Basidžijev, oboroženih z gumijevkami in drugo opremo za posredovanje v izgredih.

Privrženci opozicije so sicer v odzivu

na vzklike na protiamerških demonstracijah vzlilikali "Smrt diktatorju". Opozicija pa se baje udeležili tudi neuspešni predsedniški kandidat Mir Hosein Musavi, nekdanji predsednik parlamenta Mehdi Karubi in nekdanji predsednik Mohamed Hatami.

Iranska policija je že pred časom opozorila, da bo ukrepala proti vsakršnim nelegalnim manifestacijam. Tudi iranski vrhovni verski voditelj, ajatola Ali Hamenej, se je v torek svarilom obrnil na iransko opozicijo. Zartril je, da "ljude preprostega duha in slabih namenov ZDA ne morejo odviti rdeče preproge".

Vodilni iranski disidentski klerik, veliki ajatola Hosein Ali Montazeri, pa je včeraj ocenil, da je bilo zajetje ameriškega veleposlaništva pred 30 leti napaka. "Okupacija ameriškega veleposlaništva je imela v začetku podporo pokojnega imama Homeinija, podpiral sem jo tudi sam. A če pogledamo negativne posledice in visoko občutljivost glede tega vprašanja med Američani, ki je še vedno prisotna, to ni bila prava stvar," je na svoji spletni strani zapisal Montazeri. (STA)

Protiamerška demonstracija v Teheranu

ANSA

"Ta dogodek je prispeval k temu, da so se ZDA in Iran znašle na poti sumnjenj, nezaupanja in trajne konfrontacije," je dodal Obama. Pri tem je ponovil, da je dal jasno vedeti, "da želijo ZDA premestiti to preteklost in z Iranom poiskati odnos, ki bi temeljil na skupnih interesih in spoštovanju". Ponovil je tudi, da je Washington "priznal mednarodno pravico Irana do miroljubnega jedrskega programa in skupaj z drugimi člani mednarodne skupnosti pokazal voljo za spremem ukrepov za vzpostavitev zaupanja".

Pred poslopijem nekdanjega ameriškega veleposlaništva v Teheranu se je medtem tako kot vsako leto ob obletnici zajetja talcev včeraj zbral več tisoč Irancev. Zbrani so vzlilikali običajna gesla, kot sta "Smrt Ameriki" in "Smrt Izraelu", ter vihteli iranske zastave.

Na prizorišču demonstracij, ki jih iranske oblasti organizirajo vsako leto, so namestili več sto policistov, ki naj bi zagotovili varnost. Proteste je ob uradnih demonstracijah namreč pripravila tudi reformistična opozicija, ki nasprotuje vnovični izvolitvi predsednika Mahmuda Ahmadinedžadu na junijskih volitvah.

Podporniki opozicije so se zbrali na trgu blizu poslopja nekdanjega ameriškega veleposlaništva, policija pa je proti njim uporabila solzivec. Več ljudi je po navedbah očividcev pretepla, nekaj pa jih je tudi aretirala. Po navedbah očividcev naj bi policiji na pomoč priskočilo tudi več sto pripadnikov milic Basidžijev, oboroženih z gumijevkami in drugo opremo za posredovanje v izgredih.

Privrženci opozicije so sicer v odzivu

VRH EU-ZDA - Ustanovili skupen energetski svet

Skupni pogledi na Iran in Afganistan, pa tudi na položaj na Zahodnem Balkanu

Z leve Solana, Obama, Barroso in Reinfeldt

WASHINGTON - Voditelji ZDA in EU so na vrhu v Washingtonu, ki se je začel v torek, potrdili skupno deklaracijo, ki omenja med drugim tudi podporo državam Jugovzhodne Evrope na poti v evroatlantske integracije ter pozdravlja napredek pri implementaciji potrebnih reform, vključno s kriteriji za liberalizacijo viznega režima.

Deklaracija izraža zavezost suverenosti in ozemeljski celovitosti BiH ter izraža zaskrbljeno nad trenutnim političnim položajem. Voditelje država poziva k reformam, ki so potrebne za izpolnjevanje pogojev za prošnjo za članstvo v EU ter pogoje za akcijski načrt članstva v zvezi Nato. Deklaracija prav tako izraža zavezno stabilnemu, demokratičnemu, "integriranemu" in večetnemu Kosovu ter izreka pohvalo misiji EU (Eulex) ter zvezze Nato na Kosovu (Kfor) pri promociji stabilnosti in vladavine prava na Kosovu.

Sicer pa deklaracija vrha ZDA-EU, ki so se ga udeležili predsednikom ZDA Barack Obama, predsedujočim EU, sved-

ski premier Fredrik Reinfeldt, predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso ter visoki predstavnik EU za skupno zunanj in varnostno politiko Javier Solana, govori tudi o neširjenju jedrskega orožja in razorozevanju. Izraža potrebo za utrditev mednarodnih ukrepov, še posebej Pogodbe o neširjenju jedrskega orožja (NPT), in poziva Iran in Severno Korejo, da izpolnita svoje mednarodne jedrske obveznosti.

Deklaracija poudarja zavezko k iskanju ustrezne dolgoročne rešitve iranskega vprašanja na podlagi dialoga in pogajanj, pri čemer je zapisano, da ima Iran pravice in tudi obveznosti ter izraža zaskrbljeno nad trenutnim položajem človekovih pravic v državi. Voditelji ZDA in EU so tudi zavezali doseganju celovitega in trajnega miru na Bližnjem vzhodu, vključno z rešitvijo dveh držav.

Največ pozornosti deklaracija namenja Afganistanu, pri čemer so vsi zavezani pobudam, ki bodo pomagale afgananske vladi. Pozdravili so pred kratkim potrjen akcijski načrt EU za Afganistan in Pakistan in zapisali, da se veselijo sodelovanja z novo afgananskim vladom. Deklaracija tudi predvideva večja prizadevanja za promocijo dobre vladave, spoštovanja človekovih pravic, enakopravnosti med spoloima in demokratičnega razvoja v Afganistanu.

Voditelji ZDA in EU so tudi izrazili podporo delu ZN in pozdravili konec volilnega procesa v Afganistanu. K ponovni izvolitvi za afgananskega predsednika so čestitali staremu novemu predsedniku Hamidu Karzaju. Novo afganansko vladu so tudi pozvali, naj se hitro osredotoči na resne izzive, s katerimi se država sooča. Nadaljevanje pomoči je potrjeno tudi za Pakistan, kakor tudi za države Vzhodne Evrope in Južnega Kavkaza pri izgradnji trdnih demokracij in cvetočih gospodarstev.

Evrropski komisari so znani in raziskave Janez Potočnik, zunanje odnose Benita Ferrero-Waldner in energijo Andrius Piebalgs pa so včeraj v Washingtonu skupaj z ameriškim ministrom za energijo Stevenom Chujem in namestnikom državne sekretarke Jamesom Steinbergom uradno obeležili začetek sodelovanja novega sveta za energijo EU-ZDA. Svet ponuja nov okvir za poglobitev čezatlantskega sodelovanja glede strateških vprašanj na področju energetike, kot sta varnost dobav in premik proti uporabi virov z manjšo vsebnostjo ogljika ter sodelovanje pri energetskih tehnologijah. (STA)

GOSPODARSTVO - Berlin in Moskva »presenečena«

General Motors želi sam prestrukturirati Opel in Vauxhall

DETROIT - Upravni odbor ameriškega avtomobilskega podjetja General Motors se je v torek presenetljivo odločil, da ne bo prodal večinske deleža v evropskih podjetjih Opel in Vauxhall kanadskemu proizvajalcu avtomobilskih delov Magna International, ampak bo obdržal obe podjetji. Odbor je odločitev utemeljil z izboljšanim poslovnim ozračjem in strateškim pomenom obeh podjetij za lastno tržno strategijo.

Ameriška vlada, ki je 60-odstotna lastnica General Motorsa, je s 50 milijardami dolarjev pomagala obdržati podjetje pri življenju. Tiskovna predstavnica finančnega ministrstva ZDA Meg Reilly je sporočila, da se administracija predsednika Baracka Obame ni vmešavala v odločanje odbora družbe. Nemška vlada, ki je podpirala prodajo Magni predvsem zaradi ohranitve delovnih mest, pa je odločitev kritizirala. Prav tako nejevoljen je bil ruski premier Vladimir Putin, saj bi moral pri odkupu sodelovali tudi ruska banka.

General Motors je že septembra sprejel odločitev o prodaji obeh podjetij

Magni, vendar pa so zadeve oktobra zapletli evropski regulatorji, ki so se odzvali na pritožbo podjetja RHJ International s sedežem v Belgiji, za katerim stoji ameriški kapital. Trinajstčlanski upravni odbor General Motorsa se je v torek sestal v Detroitu ter znova odločal o prodaji Opla in britanskega Vauxhalla Magni International iz Kanade, s katerim sodeluje tudi ruska banka Sberbank.

Medtem ko je nemška vlada podpirala prodajo Magni, pa je ameriška zagovarjala prodajo RHJ, ki se je pritožil, da je nemška vlada izvajala politični pritisk, naj General Motors proda Opel Magni. Ena od zadnjih ovir je bila sicer odpovedana v torku, ko so zaposleni v nemški tovarni privolili v znižanje plač in ugodnosti v višini 265 milijonov evrov na leto v zameno za delnice v novem prestrukturiranem podjetju.

Nemška vlada je obenem obljubila 4,5 milijarde dolarjev za pomoč pri prestrukturiranju. Nemški minister za gospodarstvo Karl-Theodor zu Guttenberg je po pritožbi RHJ zagotovil, da finančna podpora vla-

de je vezana na prodajo Magni. Ta izjava je sedaj General Motors prepričala, da mu Opla ni potrebno prodati, ker naj bi pomnila, da bo nemška vlada pomagala tudi alternativnim načrtom za prestrukturiranje.

Generalni direktor General Motorsa Frederick Henderson je v izjavi sporočil, da bo družba kmalu predstavila načrt prestrukturiranja tako nemški kot tudi drugim vladam in upa, da ga bodo dobro sprejeli. "Vemo, da so vsi vpleteni utrujeni zaradi zapletov in dolgotrajnega reševanja tega vprašanja. Vendor pa je bil naš cilj od samega začetka, da zagotovimo najboljšo dolgoročno rešitev za naše stranke, zaposlene, dobavitelje in prodajalce, zaradi česar smo se sedaj tako odločili," je med drugim sporočil Henderson.

Podrobnosti načrta prestrukturiranja niso znane, Henderson pa je sporočil, da so poslovni pogoji v Evropi izboljšali, obenem pa se je izboljšalo splošno finančno zdravje podjetja General Motors. Zato smo prepričani, da lahko evropsko poslovanje uspešno prestrukturiramo, je dodal. (STA)

AFGANISTAN Abdulah kritičen do Karzaja

KABUL - Abdulah Abdulah, glavni protikandidat afgananskega predsednika Hamida Karzaja, je prepričan, da se Karzajeva nova vladava ne bo sposobna učinkovito spopasti s korupcijo, poleg tega pa bo imela hude težave z legitimnostjo. Sicer ne misli izpodbjati odločitev volilne komisije, ki je odgovarala drugi krog, ampak bo "sodbo prepustil ljudstvu".

Abdulah je prepričan, da odločitev afgananskega neodvisne volilne komisije o odpovedi drugega kroga predsedniških volitev ni zakonita, še posebej po tem, ko so prvi krog 20. avgusta zaznamovalo številne nepravilnosti in poneverbe. Vlada, ki nastane iz take razsodbe "ne more prinesi legitimnosti in se ne more boriti s korupcijo", je prepričan Abdulah, ki se je sicer minuli konec tedna protestno umaknil iz drugega kroga volitev, ki je bil napovedan za 7. november. (STA)

GORICA - Gradbena podjetja prejemajo vabila za sodelovanje na javni dražbi

Občina išče podjetje za gradnjo slovenskih jasli

Tehnični uradi računajo, da bodo dela dodelili decembra - Kdo bo pa upravljal ustanovo?

Tehnični uradi goriške občine pošiljajo v teh dneh vabila za sodelovanje na javni dražbi, s katero bodo izbrali izvajalca gradbenih del za ureditev slovenskih otroških jasli v Ulici Rocca. Ta faza postopka je bila sicer že napovedana za september, birokracija pa žal tudi tokrat ni prizanesla. Če se bo vse iztekelo, kot predvideva občina, bodo dela vsekakor dodeljena pred koncem leta in septembra 2010 bodo jasli lahko sprejete prve otroke.

O postopku za ureditev slovenskih jasli v severni mestni četrti je v prejšnjih dneh poizvedoval predsednik slovenske konzulte pri goriški občini Ivo Cotič. »Geometer goriških tehničnih uradov Roberto Peteani, ki pobiže sledi postopku, je ocenil, da bodo okrog 20. novembra že začeli preverjati ponudbe. Nato bodo izbrali najboljšo. Podjetje, ki bo izvedlo gradbena dela, bodo imenovali že decembra, dela pa bi se začela takoj zatem,« je povedal Cotič. Po Peteanijevih besedah bodo gradbena dela trajala 210 dni oz. sedem mesecev, nato pa bosta na vrsti le še kolavdiranje in namestitve opreme. V jaslih s slovenskim učnim jezikom naj bi bilo prostora za 22 malčkov, starih od 12 do 36 mesecev. V primeru, da ne bo zapletov, naj bi vzgojna ustanova začela delovati v šolskem letu 2010-2011.

Goriški občinski odbor je zeleno luč dokončnemu in izvršnemu náčrtu za ureditev slovenskih jasli dal julija. Projekta je pripravila podjetniška naveza med arhitektom Giampierom Cesarinijem, inženirjem Nicolojem Fornasirjem ter arhitektom Eziom Segatijem in Paolom Delpinom, ki je lani z 51-odstotnim popustom na izkljunični ceni 63.626 evrov zmagala javno dražbo. Projekt slovenskih jasli pa je startal že v času Brancatijeve uprave, ki je maja 2006 sprejela sklep o odprtju vzgojne ustanove v ulici Rocca. Večji del denarja je dejela FJK dodelila leta 2007. Skupno bo poseg stal okrog 390.000 evrov; 260.000 je zagotovila dežela, ostalih 100.000 evrov pa bo vložila občina Gorica, ki bo v kratkem najela posojilo. Dodatnih 30.000 evrov, ki niso bili predvideni v preliminarnem načrtu, bo vložila občina sama. Gre za denar, ki so ga porabili za prilagoditev protipotresnim normam.

»Se vedno odprto pa ostaja vprašanje upravljanja slovenskih jasli. Občina namreč ni pojasnila, ali jih bo sama upravljala oz. če bo to vlogo zaupala drugi ustanovi. Problem je na zadnjem zasedanju konzulte ponovno sprožila Nadja Paulin, na pobudo katere bom v teh dneh prosil za srečanje občinsko odbornico Silvana Romano,« je povedal Cotič, ki se bo z odbornico pogovoril tudi o potrebi po odprtju dodatne sekcijske slovenskega vrtca na območju goriške občine. (Ale)

Poslopje v Ulici Rocca v Gorici, kjer naj bi septembra 2010 začele delovati slovenske jasli

BUMBACA

GORICA - Sklep Na Travniku prepovedan promet

Goriški občinski odbor je na zadnjem zasedanju sprejel sklep, s katerim uradno uvaja prepoved prometa na Travniku. Da je na novo pretlakovana ploščad zgodovinskega mestnega trga namenjena izključno pešcem, je za večino občanov samoumevno, kljub temu pa se za prepoved in možnost, da bi kamnit podlago lahko pokrival, marsikdo ne zmeni in prosto parkira znotraj peščene.

Sklep, ki ga je odobril občinski odbor, ima začasno veljavno, saj naj bi se v kratkem na Travniku ponovno začela dela, s katerimi bodo trg dokončali. Občina namerava najprej poskrbeti za namestitev razsvetljave in urbane opreme ter odstranitev pregrad, ki še vedno stojijo sredi trga, predor Bombi in dostop do gradu pa bodo uredili kasneje. Do ponovnega začetka del se bodo po pretlakovanim delu Travnika lahko peljali samo kolesarji, vozila, v katerih se pletejo osebe z gibalnimi težavami, resilna vozila, sile javnega reda in občani, ki stanujejo na Travniku. Tehnični uradi bodo poskrbeli tudi za namestitev pregrad, ki bodo preprečevali dostop z avtomobili.

TRŽIČ - Gibanje Sinistra Ecologia e Libertà Nova levica

Med člani pokrajinskega odbora tudi Igor Komel in Marko Marinčič

Novo politično gibanje Siniistra Ecologia e Libertà (ali Levica ekologija in svoboda) se je oblikovalo tudi v goriški pokrajini. V soboto je namreč v Tržiču potekal prvi pokrajinski občni zbor, na katerem so člani in simpatizerji novonastalega gibanja oz. stranke ustvarili dokument; v njem so začrtili več političnih smernic nove levičarske sile v luči državnega zborovanja, ki bo v Rimu 19. in 20. decembra, in pa posledičnega snovanja nove stranke. V dokumentu lahko med drugim beremo, da želi biti gibanje drugi »obraz« politike, se pravi tisti, ki skrbi prej za državljanje kot zase, predvsem pa tisti, ki zagotavljata prizornost, zmernost in etičnost.

Ob koncu sobotnega srečanja je bil izvoljen pokrajinski odbor, ki bo vodil delovanje političnega gibanja v prihodnjih mesecih. Sestavljajo ga Gianni Laconi, Igor Komel, Giancarlo Maraz, Marko Marinčič, Rosaria Marzi, Tiziana Mitarionna, Matteo Negri, Loredana Panarioti, Ennio Pironi in Giovanni Soldatti. Odbor se bo v prihodnjih dneh sestal in zasnoval nadaljnje delovanje nove levičarske sile.

GORICA - Posvet 26. in 27. novembra Od padca imperijev do novih evropskih držav

Med predavatelji Emilio Gentile in Dimitrij Volčič

»Od padca imperijev do rojstva novih evropskih držav« je naslov posveta, ki ga 26. in 27. novembra v Gorici v okviru projekta o prvi svetovni vojni prirejata Fundacija goriške hranilnice in goriški raziskovalni inštitut za pogajalstvo. Posvet bo potekal na sedežu fundacije v Ulici Carducci, na njem pa bodo sodelovali pomembni izvedenci.

V četrtek, 26. novembra, se bo posvet začel s pozdravom predsednika fundacije Franca Obizzija in direktorja raziskovalnega inštituta Pier Giorgia Gabassija, nato pa bo spregovoril Paolo Scandaletti, koordinator univerze Suor Orsola Benincasa iz Neaplja. Ob 10.30 bo pobuda stopila v živo s predavanjem docenta na univerzi La Sapienza v Rimu Emilia Gentileja, ki se bo osredotočil na problematiko meja, manjšin in narodnosti. Bivši novinar, senator in evroposlanec Dimitrij Volčič bo uvedel in vodil predavanja generala

Micheleja Torresa (Okupacije in vojaške ekspedicije), Carla Jeana (Usoda in zaščita manjšin) in ambasadorja Silvia Fagiola (Evropska zora?), ob 12.15 pa bo o kulturi in umetnosti med vojno spregovoril zgodovinar Fulvio Salimbeni. Popoldne bodo o vojakih, beguncih, družbi in kulturi ter ujetnikih med prvo svetovno vojno predaval Pietro Del Negro (Univerza v Padovi), Alberto Monticone (La Sapienza), Ulderico Bernardi (Univerza v Benetkah), Rita Bernini (ministrstvo za kulturne dobrine) in pisanatelj Giorgio Pressburger.

V petek, 27. novembra, bo na vrsti več predavanj na temo »Zgodovinski muzej prve svetovne vojne v evropskih šolah«. Posegli bodo Fabio Todero, Paolo Gaspari, Roberto Todero, Paolo Volpato, Marco Mantini, David Erik Pipan (društvo Soška fronta), Silvo Stok, Nicola Persegati, Paolo Pizzamus, Stefano Zucchiatti in Giorgio Milloco.

Minerva nagrjena v Rimu

Jutri bo v Rimu potekalo praznovanje ob 7. izvedbi dneva raziskovanja. Ob tej priložnosti bo zveza Confindustria nagradila tudi podjetja, ki so si prislužila nagrado »Imprese per innovazione« (podjetja za inovacijo). Med italijanskimi podjetji, ki so največ vložila v inovacijo, je sovodenjska Minerva. Da je priznanje vzrok velikega ponosa, dokazuje tudi dejstvo, da bosta na nagrajevanju prisotna tudi predsednik republike Giorgio Napolitano in predsednica zveze Confindustria Emma Mercegaglia.

Heinichen v Gorici

Tretja izvedba literarnega niza »Il libro delle 18.03« se bo zaključila drevi v dvorani APT pri železniški postaji, ko bodo ob 18.03 predstavili zadnjo knjigo Veita Heinichena »La calma del più forte«. Njegova kriminalka je tokrat locirana med Trstom in Slovenijo, dotakne pa se tudi Gorice in Nove Gorice, saj je dogajanje povezano z 21. decembrom leta 2007, ko je prišlo do širitve območja izvajanja schengenskega sporazuma. Z avtorjem se bo pogovarjal Stefano Cosma.

Srečanje o azbestu

Goriška CGIL in Patronat Inca s pokroviteljstvom tržiške občine prirejata v pondeljek, 9. novembra, v tržiškem Europalace Hotelu (Ul. Cosulich 20) srečanje o azbestu in o pravici do zaščite. Posvet, ki se bo začel ob 9. uri, je namenjen delavcem, ki so bili izpostavljeni azbestu, in njihovim družinam. Organizatorji poudarjajo namreč, da je delavcem in vsem prebivalcem tega prostora treba nuditi ustrezno zdravstveno in socialno varnost.

Drevi »Alza la testa«

V goriškem Kinemaxu bo drevi potekala državna premiera filma »Alza la testa«, ki ga je posnel režiser Alessandro Angelini. V celovečeru, ki so ga predstavili na filmskem festivalu v Rimu in ki bo od junija dalje na ogled v ostalih italijanskih kinodvoranah, so novembra 2008 snežali ravno v Gorici, Novi Gorici in okolici. V njem igra ob Sergiu Castellittu tudi goriška igralka Anita Kravos. Na goriški premieri filma, ki bo na ogled z angleškimi podnapiši, bodo prisotni režiser, Kravosova in direktor Rai Distribution Luigi Longiro. Večer, ki se bo začel ob 20. uri, bo tudi priložnost za predstavitev kratkega filma »To je zemlja, brat moj« slovenskega režisera Jana Cvitkoviča (produkcija Transmedia). Vstopnina znaša 5 evrov.

Gledališčni v Doberdobu

Ob zaključku jesenske sezone prireditve, ki jih prirejata župnijski svet in družina Romana Gergoleta, bo danšnji večer v župnijski dvorani v Doberdobu minil v znanimenju gledališča. Ob 20. uri bo dramska skupina Prosvetnega društva iz Štandreža, ki bo letos že tretjič nastopila v Doberdobu, uprizorila dve komediji, edodejanki Stari grehi in Čudna bolezzen.

Med zmedo in upanjem

V Galeriji Artes v Novi Gorici bodo jutri ob 19. uri odprli razstavo del akademskoga slikarja Alfreda de Locatellija. Goričan, po materi Slovenec, se predstavlja s ciklusom novih del, ki jih v tem prostoru še nismo videli, je ob tem povedal Dragan Abram iz Galerije Artes. Locatellijeva stalnica ustvarjanja je, da dela veže na prostor in tudi tokrat bo tako. Gre za več del, ki tvorijo celoto, sporočilo, tudi zapisi v slovenščini, hrvaščini in italijanščini. Razstava, poimenovana Med zmedo in upanjem Tra confusione e speranza Between confusion and hope, bo tako kot to rad počne, predstavlja avtor sam, na ogled pa bo do 30. novembra. (tb)

“100 LET BRNENJA NA GORIŠKEM NEBU”
DOKUMENTARNA RAZSTAVA O BRATIH RUSJAN

Vabljeni!

Danes, 5. novembra, ob 18. uri
v Kulturnem domu v Gorici (ul. I. Brassi, 20).
Info: Kulturni dom Gorica tel. 0481 33288

REDIPULJA - Slovesnost ob prazniku oboroženih sil in državne enotnosti

Poklon braniteljem domovine, svobode in miru

Častni gost je bil predsednik senata Renato Schifani, glavni govorik pa vladni podtajnik Roberto Menia

Nadležni dež je včeraj dopoldne spremjal tradicionalno slovesnost ob prazniku oboroženih sil in italijanske državne enotnosti v Redipulji. Najbrž je ravno slavo vreme botrovalo temu, da se je pri monumentalnem stopnišču pred kostnico zbrala znatno manjša množica ljudi kot v preteklih letih. Poleg krajevnih upraviteljev in vojaških oblasti se je ceremonije tokrat kot častni gost udeležil predsednik italijanskega senata Renato Schifani, ki ga je spremljal letošnji govorik, vladni podtajnik na ministrstvu za okolje Roberto Menia.

Ravno zaradi slabega vremena je bil spored slovesnosti nekoliko okrnjen (izpadla je namreč maša), vseeno pa je ohral svoj čustveni nabo. Podtajnik Menia se je v svojem nagovoru najprej spomnil številnih, ki so dali svoje življenje za domovino in za mir ter opozoril na vrednote državne enotnosti, jezika in tradicije, ki so jih vodile v boju. Poudaril je, da se je preteklo stoletje zaključilo z združitvijo nekdanjih sovražnikov pod enotno evropsko streho, s spoštovanjem državnih identitet in tradicij, in imenu miru in svobode. Zaustavil pa se je tudi pri križih, ki na stopnišču spominjajo na hrib Golgota, kjer je bil križan Jezus. Ravno slednji opozarjajo tu in vsepovod po svetu na mir in pieteto, je dejal, in nihče nima pravice jih umikati ali onečastiti v imenu neke neosnovane pravice. Njegove besede so bile seveda jasno usmerjene proti razsodbi Evropskega sodišča za človekove pravice, ki je določilo, da križ v javni šoli krši svobodo do laičnega izobraževanja in pravico staršev, da vzgajajo otroke v skladu s svojimi preprčanji.

Kot predvideva protokol, se je slovesnost začela s tradicionalno parado vojaških oddelkov in polaganjem vencev. Predsednik Schifani je pred samim začetkom slovesnosti novinarjem zaupal, da namenava senat odobriti zakon, ki določa 12. november kot dan spomina na vse padle (civiliste in vojake) v mednarodnih vojaških mirovnih misijah. 12. november je namreč dan, ko je v samomorski bombnem napadu na italijansko vojaško oporišče v Nasiriji leta 2003 življenje izgubilo več italijanskih vojakov in iraških civilistov.

Na včerašnji slovesnosti ni bilo predsednika deželne vlade Renza Tonda, zastopala pa sta ga deželni podpredsednik Luca Ciriani in predsednik deželnega sveta Edouard Ballaman; prisotna sta bila seveda tudi predsednik goriške pokrajinske uprave Enrico Gherghetta in pa župan Fojljana Redipulje Antonio Calligaris, med drugimi pa tudi poslanec Ettore Rosato in goriški župan Ettore Romoli.

TRŽIČ - Del Bello Ovrednotiti hočejo bezjaščino

Tržiški občinski svetnik Fabio Del Bello bo v kratkem s kolegom Duiliom Russijem predstavljal rezolucijo, s katero si prizadeva za ovrednotenje bezjaškega narečja. Dokument je Del Bello, ki je tudi pokrajinski svetnik, že predstavil v pokrajinskem svetu, kjer pa je bil odobren izključno z glasovi levosredinske večine. »Tokrat pa upam, da bo prišlo do soglasne odobritve dokumenta, saj je pomembno, da delamo na ohranitvi in ovrednotenju bezjaščine, ki je naše avtohton in zgodovinski jezik,« je povedal Del Bello in spomnil, da so se od konca 90. let tržiške občinske uprave zavzele za vrsto pobud, ki so bile namenjene promociji lokalnih tradicij in kultur, ter da je na deželi FJK v pripravi zakon za ovrednotenje avtohtonih jezikov. »Nas seveda zanima predvsem bezjaščina, ki jo je treba prenašati na nove generacije tako v knjižni obliki kot v vaških različicah.«

12. NOVEMBRA Padlim vojakom posvečajo goriško ulico

Tudi Gorica bo posvetila mestno ulico italijanskim vojakom, ki so umrli v Nasiriji. Goriška občinska uprava je sklenila, da bo po podalih v atentatu, do katerega je prišlo pred šestimi leti v Iraku, poimenovala Ulici Velodromo in Magazzino, ki ju je v ta namen pred kratkim tudi obnovila s pomočjo podjetja za javne prevoze APT. Odkritje tabel z novim imenom ulice bo v četrtek, 12. novembra, ob 11. uri, na ceremoniji pa bodo sodelovali krajevni upravitelji in predstavniki institucij. Pred odkritjem bo ob 10.30 maša v kasarni 13. regimenta karabinjerjev Furlanije-Julijsko krajinu. Med devetnajstimi Italijani, ki so umrli v atentatu leta 2003, so namreč bili tudi Daniele Ghione, Ivan Ghitti in Andrea Filippa, trije karabinjerji regimenta, ki ima sedež v Ulici Terza Armata v Gorici.

Desno Schifani
v Redipulji, zgoraj
vojaška parada

GORICA - Razstava

Sto let brnenja na goriškem nebu

Edvard Rusjan

Letošnji november po potekal na Goriškem v znamenju bratov Edvarda in Josipa Rusjan, ki sta pred 100 leti zgradila prvo letalo Eda I; prvi polet s tem letalom se je zgrodil 25. novembra 1909 na Rojah pri Štandrežu, na višini dveh metrov in z dolžino 60 metrov. Uvod v goriški niz dogodkov, ki bodo obeležili ta podvig, bo drevi ob 18. uri, ko bo v galeriji Kulturnega doma v Gorici odprtje dokumentarne fotografiske razstave o bratih Rusjan v naslovom »100 let brnenja na goriškem nebu«, ki jo prireja Upravni odbor slovenskega goriškega kulturnega hrama v sodelovanju z Združenjem slovenskih športnih društev v Italiji. Na današnjem odprtju bo tudi na voljo spominska razglednica z zigom, ki jo je izdal filatelični klub Košir iz Trsta.

Današnje odprtje razstave bo le prva izmed novembrskih prireditvev ob stoletnici prvega poleta Rusjanov. Še posebej zanimivo bo v drugi polovici meseca, ko bo spored prireditve, katerih pobudniki bodo goriški Kulturni dom, rajonski svet iz Štandreža in SNG iz Nove Gorice. Kulturni dom bo v torek, 24. novembra (na predvečer prvega poleta), priredil ob 18. uri projekcijo filma »Leteča brata Rusjan«, ob 20.30 pa bo na ogled gledališka predstava »Eda – Zgodba bratov Rusjan«. Goriška pokrajina in ZSŠDI bosta bratoma Rusjan postavila tudi posebni obeležji na korzu Italia in v KB centru. Veriga prireditvev ob 100-letnici prvega poleta na Goriškem bo torej pravi poklon »letečima bratoma«, obezem pa želi biti tudi izraz goriške ustvarjalnosti, ki se je postopoma uveljavila v širšem evropskem prostoru.

GORICA - Danes se uradno začenja praznik kulture »Tra_Inganni«

Na potezi prevare in goljufije

Uvod v festival je bilo torkovo odprtje razstave Giannija Marana v galeriji Dora Bassi - Bogat spored srečanje

S torkovega odprtja razstave

Preparam in goljufjam je posvečen četrti kulturni praznik, ki ga v Gorici prireja kulturno združenje »Ex_Border« pod umetniškim vodstvom Alberta Princisa. Pred današnjim uradnim začetkom festivala, ki nosi naslov »Tra_Inganni«, pa so v torek v galeriji Dora Bassi v deželnem avditoriju v Gorici slovensko odprli razstavo »Inganno«; gradeškega umetnika Giannija Marana in njegova platna, na katerih kralujejo predvsem morski motivi, je predstavil umetnostni kritik Enzo Santese. Odprtja razstave se je udeležil tudi umetnik bratranec poslanec Alessandro Maran, ki se je ironično lotil prevar v politiki oziroma med državljanji in institucijami. Beseda pa je nato prevzel goriški občinski odbornik za kulturo Antonio Devetag, ki se je ponovno zaustavil pri problemu financiranja kulturnih dogodkov.

Z današnjim začetkom festivala bo v pokrajinski palači ob 11.30 poskrbel mlada raziskovalka Maddalena Crudegli, ki bo spregovorila o Morfologiji prevar; teme se bo lotila v luči človeške komunikacije, poglobila pa se bo predvsem v primere včasih nepopolnega in nekorektne poročanja medijev, ki vodi v širjenje nerensic in torek prevar. V popoldanskih urah (ob 17.30) pa bo v Pokrajinskih muzejih v grajskem naselju srečanje s srbsko pesnico Jeleno Stosavljević, medtem ko bo ob 20.45 padel zastor nad festivalom z monologom neapeljskega komika Giobbeja Covatte, ki bo na svoj način spregovoril o težavah v Afriki.

TRNOVSKO BANJSKA PLANOTA - Pobuda za novo občino Banjšice-Trnovo

Razpolovili bi sedanjo občino Nova Gorica

Filipič: »Podeželje ima svojo specifiko« - **Brulc:** »Počakati bodo morali še štiri leta«

Pobuda za ustanovitev nove občine, ki ima zaenkrat le delovno ime Občina Banjšice – Trnovo, prihaja iz iniciativnega odbora, v katerem je sicer večina ustanoviteljev v novogoriškem mestnem svetu zastopane Liste za Trnovsko banjsko planoto. Predsednik odbora, štirinajst let tudi predsednik Krajevne skupnosti Ravnic Oton Filipič pravi, da je po letih zanemarjanja »tega najbolj nerazvitega območja v Sloveniji prisel čas za korak naprej do svoje lastne občine«. Ta bi imela nekaj manj kot tri tisoč prebivalcev, obsegala pa bi celotno območje planote, to je več kot pol ozemlja sedanje Mestne občine Nova Gorica.

»Kot dolgoletni predsednik ene od osmih krajevnih skupnosti na planoti vam, da ima podeželje svojo specifiko in se srečeju z drugačno problematiko kot mestna občina. Trnovsko Banjska planota je na milost in nemilost že vrsto let prepričena odločanju mestnih svetnikov, večina katerih pravzaprav sploh ne ve, kako je živeti na njej,« pravi Filipič in dodaja: »Občina ima svoje pristojnosti odločanja, razpolaga s svojim denarjem, država in evropska sredstva pridobi neposredno, skratka, je sam svoj gospodar.« Pobudniki so prepričani tudi v zajeteni proračun, saj bi veliko denarja lahko dobili iz naslova statusa nerazvitega območja.

S pobudo bodo danes seznanili novogoriškega župana Mirka Brulca, ki je odločno proti delitvi svoje občine z ustanovitvijo nove. »Najprej moram seveda izvedeti za argumente, ki so privedeni do te odločitve,« je bil prvi včerajšnji odziv Brulca, »obenem pa jih bom seveda seznanil, da so žal že zamudili rok, da bi še do lokalnih volitev, ki bodo prihodnje leto, kaj dosegli. V tem mandatu to ni možno, kajti v državnem zboru je procedura skorajda že mimo, se pravi da bodo morali na to počakati še štiri leta.« Župan zagotavlja, da podeželju in njegovemu razvoju mestna občina namenja veliko denarja, predvsem kohezijskih sredstev. »Denarja, ki ga vlagamo v ta teritorij, je mnogo mnogo več, kot bi ga od države dobila nova občina. Stroški, ki jih imamo s tem področjem, niso majhni, nasprotno, so izredno veliki, a naš interes je, da je podeželje poseljeno, življenje na njem spodborno in ta pogoj je tu, ob meji, še posebej pomemben,« pravi Brulc in dodaja: »Lepo je slišati, da so zadovoljni s svojimi izračuni, koliko naj bi dobili iz državnega proračuna, a vendarle... naj preračunajo vse obveznosti, ki občino doletijo, od prevoza šolobveznih otrok, zimske službe, do vodovodov in čistilnih naprav, pa bodo videli, koliko sta-

Lokve bi bile pomembno turistično središče nove občine

NN

ne.« Brulc je že napovedal, da bo kot poslanec v državnem zboru glasoval proti delitvam občin na manjše. »Mislim, da država te obremenite ne zmore. Zlati časi ustavnovanja novih občin so mimo. Državni proračun je tako zelo obremenjen, da bo država, po mojem mnenju, morala kaj kmalu začeti delati na tem, da bo občine povezovala in ne delila,« je sklenil novogoriški župan.

Do nove občine bo, kot kaže, še dolga in strma pot. Pred pobudniki je zdaj izliv, da na svojo stran pridobjijo prebivalce Planote. Filipič pravi, da je večina svetov krajevnih skupnosti o tem že razpravljala in pobudo podprla. A vsaj v tistih dveh, omenjenih v delovnem imenu nove občine, torej Banjšice in Trnovo, vendarle ni tako. Na Banjšicah so ustanovitev soglasno zavrnili, prav tako je bilo na Trnovem, je potrdil predsednik tamkajšnje KS Janez Rijavec: »Mi smo proti ustanovitvi samostojne občine, ker v tem ne vidimo razvoja. Nehajo naj že enkrat govoriti o Trnovsko Banjski planoti. Ta ne obstaja, tako kot ne obstaja Vipavsko Soška dolina. Gre za dve planoti, ki ju ločuje Čepovanska dolina,« je za še širšo debato o upravičenosti nove občine poskrbel Rijavec. (tb)

ŠTANDREŽ - Niz srečanj

Postati starši

Štiri večere prireja kulturno društvo Oton Župančič

Kulturno društvo Oton Župančič prireja v sodelovanju s Paolo Scarpin štiri srečanja na temo Gojiti starševstvo. Potekala bodo italijsčini, in sicer v kulturnem domu Andrej Budal na Pilošču med 19. uro in 20.30. Prvo srečanje bo 12. novembra, ko bo Paola Scarpin spregovorila o prehodnih fazah odraseljanja skozi življenje; 19. novembra bo predaval na temo »Materinstvo: razglašanje in soočenje med ženskami«, 21. novembra na temo »Očetovstvo: razglašanje in soočenje med moškimi«, 3. decembra pa na temo »Jok: oblika komunikacije«. Namen srečanj je nuditi staršem nekaj konkretnih informacij o otrokovem notranjem svetu in spodbujati

zavest o starševih posegih na otrokov vedenje. Med srečanji bo Scarpinova spodbujala prisotne tudi k branju in dokumentiranju, ker je znanje bogatstvo za starše in naše otroke. Med srečanji bodo obravnavali teme, ki zadevajo otroštvo, in sicer obdobje do rojstva do 10. leta starosti. Vsi udeleženci bodo lahko prispevali k razpravi, sicer pa so srečanja odprtia vsem, in sicer staršem, vzgojiteljem, učiteljicam, društvenim delavcem in drugim. Srečanja bodo potekala v obliki pogovora in medsebojnega soočenja, saj je zelo pomembno prisluhniti izkušnjam ostalih udeležencev in deliti svoje z ostalimi. Za informacije je na razpolago Tanja Gaeta 328-0309219.

NOVA GORICA - Cepljenje proti virusu A H1N1

»Naročajo se cele družine«

Od pojava prvega smrtnega primera zaradi nove gripe v Sloveniji odziv trikrat večji

V Novi Gorici so cepili že 60 oseb

V cepljenem centru Zdravstvenega doma Nova Gorica so od pondeljka do včeraj proti novi gripi cepili že 60 oseb. Gre predvsem za zdravstvene delavce, včeraj povedala strokovna vodja Zdravstvenega doma Nova Gorica Lilita Besednjak Kocijančič. V prvem valu cepljenja sprejemajo namreč le zdravstveno osebje in kronične bolnike. Tem sredujejo, naj se predhodno najavijo pri osebnem zdravniku. Na Goriško je konec oktobra prispelo prvi 1500 doz cepiva, 500 v novogoriški zdravstveni dom, kjer naj bi po predvidevanjih Besednjakove ob koncu tedna imeli na voljo le še 100 odmerkov. Nova pošiljka cepiva naj bi prišla že mesec, a glede na to, da nekateri cepilni centri cepiva sploh še niso dobili, se tudi to lahko zavleče.

Z cepljenjem se morajo posamezniki predhodno naročiti, predvsem zaradi dobrega in čimprejšnjega izkoristka cepiva ter boljše organizacije dela. Da bi med populacijo prišlo do čim manjše izgube delovnega časa, bo cepilni center deloval pretežno v popoldanskem času. V Zdravstvenem domu so že konec oktobra javnost pozvali k čimprejšnjemu naročanju in tako je zdaj na »čakalni« listi 340 posameznikov. Besednjakova pravi, da se je od pojava prvega smrtnega primera zaradi nove gripe v Sloveniji odziv potrojil, na posebje za to priložnost odprto telefonsko številko je v zadnjem dnevu poklicalo kar 150 oseb. »Za cepljenje se naročajo kar cele družine. Neprijetno je, ko moramo zdrave osebe, mejne kronične bolnike in otroke zavrniti, a v tej fazi imamo prioriteto, ki je pač dolgočena zaradi varnosti vseh, torej zdravstveno osebje in kronični bolniki,« dodaja strokovna vodja zdravstvenega doma. V drugi fazi cepljenja bodo na vrsto prisle t.i. rizične skupine, torej policiisti, gasilci, reševalci, šolniki ipd., nato pa preostali. (tb)

GORICA - Nova gripe

Od ponedeljka bo na voljo cepivo

Od ponedeljka, 9. novembra, bo tudi na Goriškem na voljo cepivo proti pandemski gripi. Kot nam je včeraj pojasnil direktor oddelka za prevencijo goriškega zdravstvenega podjetja Luigi Donatoni, bodo v prvi fazi najprej cepljeni zdravstveni operaterji, se pravi družinski zdravniki, pediatri, osebje zdravstvenega podjetja, osebje domov za ostarele in osebje v lekarnah, za njimi pa še ženske po tretjem mesecu nosečnosti in pa otroci oziroma mladostniki od šestega meseca do sedemnajstega leta starosti s kroničnimi boleznimi (po napotnih pediatra). Donatoni je pri tem poudaril, da ne bodo v prvo fazo vključena starejše osebe (nad 65 let), »sa je razen izjem dokazano, da virus napada predvsem mlade oz. odrasle ljudi.« Tej kategoriji pa je svetoval, naj seže po cepivu proti sezonski gripi, ki smo jo predvsem po zaslugu medijev v zadnjih časih precej zapostavljali.

Prva faza naj bi trajala okvirno dva tedna, po tem časovnem obdobju pa bo zdravstveno podjetje prejelo nove doze cepiva in takrat se bo cepljenje razširilo še na vse ostale kategorije od 17. do 64. leta starosti; medenje spadajo tudi kronični bolniki, redni krvidajalci, osebje varnostnih sil, pripadniki civilne zaščite in gasilci, pa še za osebje javnih služb v neposrednem stiku z ljudmi. K večjemu tveganju za okužbo in nastanek zapletov ob obolenju za pandemsko gripo prispevajo kronične pljučne bolezni, kronične srčno-žilne bolezni, kronične ledvične bolezni, kronične nevrološke bolezni, imunska oslabljenost zaradi bolezni ali zdravil in sladkorna bolezen. Sočasno cepljenje proti epidemiski in pandemski gripi ne bo dovoljeno; kdr se bo odločil za obe cepivi, bo najprej prejel cepivo proti sezonski bolezni, po zamiku treh tednov pa še cepivo proti novi gripi.

Cepivo bo v tej prvi fazi na voljo le na sedežu oddelka za preventivo na Ul. Mazzini in pa v tržiški bolnišnici San Polo, in sicer od ponedeljka do petka od 15. do 17. ure, razen v sredo, ko bo služba delovala od 16. do 18. ure; v soboto pa od 8.30 do 13.30. Za informacije lahko zavrtite številki 0481-592816 in 0481-592836, za vse ostale dvome pa lahko pobrskate po spletnih straneh www.ministerosalute.it in pa www.ars.sanita.fvg.it ali www.epicentro.iss.it, kjer boste našli vrsto koristnih informacij.

NOVA GORICA »Komu občina brezplačno deli zemljo?«

Kdo so »uživalci«, ki jim občina brezplačno deli zemljo? To se v štiri strani dolgi izjavlja za javnost med drugim sprašuje novogoriški občinski svetnik iz vrst Liberalne demokracije Slovenije Marjan Pintar. K temu ga je spodbudilo dogajanje na zadnji seji mestnega sveta, ko je padel predlog, naj občinska komisija za vračanje Grgarskih gmajn nadaljuje s sicer že zaključenim delom. Na ta način naj bi občina dokončala že debeli dve desetletji trajajočo zgodbo vračanja občinskih zemljišč dejanskim obdelovalcem. Po brezplačni razprodaji občinske zemlje v letih 2004 in 2007, ko je vrnila že skoraj 300 hektarjev občinskih zemljišč, letos prihaja nov paket, pravi Pintar, najobsežnejši, to je več kot 261 hektarov za vračilo namenjenih zemljišč.

»Ta zadeva nima zakonske podlage, na kar opozarjam že dolgo, a vsa naša opozorila so bila dosledno neučenost,« pravi Pintar, ki meni, da je čas za javni poziv: »Skrajni čas je, da se vendarle zganejo pristojne službe in organi, ki so dolžni skrbeti za zakonitost in vladavino prava. Čas je, da sive povezo interna revizija, nadzorni svet, ministrstvo za finance, ministrstvo za pravosodje, računske sodišče in se jasno opredeli glede zakonitosti takšnega početja,« je svojo kronologijo dogodkov zaključil Pintar.

Za kaj pravzaprav gre? Na območju t.i. Grgarskih gmajn, torej Grgarja, Ravnice, Raven, Bat, Solkan in Kromberka so občinsko zemljo dolga leta brezplačno uporabljali posamezniki, ki trdijo, kot pravi Pintar, da so ta zemljišča za časa Avstro-Ogrske monarhije dobili v last. »O tem ne obstoji niti ena sama verodostojna listina, ki bi to dokazovala, tudi iz zemljiške knjige ne izhaja, da so bila zemljišča kadarkoli v lasti posameznikov,« je prepričan Pintar. Trdi tudi, da je občinska uprava od vsega začetka vedela, da brezplačen prenos občinskih zemljišč na posameznike ni zakonit, a da se ves ta čas spreneveda. Zgoraj omenjeno komisijo je leta 2006 imenoval župan Mirko Brulc, svoje delo je opravila z vracilom skoraj 300 hektarov zemljišč, zdaj pa naj bi na vrsto prisel še Kromberk, z 261 hektari. »Premoženje, ki ga občina brezplačno razdeljuje, pripada vsem občankam in občanom mestne občine in če je kvadratni meter zemlje vreden samo pol kepice sladoleda, govorimo o milijonskih zneskih. Se stevek že brezplačno razdeljenih zemljišč in tistih, ki jih želite brezplačno razdeliti, govor sam po sebi - gre za skoraj 560 ha občinske zemlje,« opozarja občinski svetnik LDS. (tb)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
BALDINI, Korzo Verdi 57, tel. 0481-531879.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU
MADONNA DI MONTESANTO, UL. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, UL. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, UL. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU
SAN PIER D'ISONZO
VISINTIN, UL. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Gledališče

GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD poteka v Kulturnem domu v Gorici: v soboto, 7. novembra, ob 20.30 »Sacco e Vanzetti - Una storia americana sbagliata« v izvedbi skupine GAD iz Trenta; predprodaja vstopnic v knjigarni Antoninii na Korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

CTA (Centro Teatro Animazione e Figure) iz Gorice obvešča, da je v teku predprodaja abonmajev za gledališki niz Zimski popoldnevi, ki bo potekal od 14. novembra do 20. februarja 2010; informacije v uradih CTA v UL. Cappuccini 19/2 v Gorici, tel. 0481-537280, www.ctagorizia.it, www.ctagorizia.it. Prva predstava bo »A King listens« v izvedbi gledališke skupine Zavod federacija Ljubljana.

GLEDALIŠČE VERDIV GORICI obvešča, da je v teku predprodaja vstopnic za ponovitev predstave »Stomp«, ki bo v sredo, 11. novembra; pri blagajni gledališča v UL. Garibaldi 2/a v Gorici in na tel. 0481-383327 je v teku tudi predprodaja abonmajev za gledališko sezono 2009-10. Prva predstava bo deželna premiera plesno-gledališke predstave »Stomp«, ki bo v torek, 10. novembra.

V NOVEM OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRADIŠČU je v teku predprodaja abonmajev za gledališko sezono 2009-10. Prva predstava bo balet »Carmen« v četrtek, 12. novembra, ob 21. uri, nastopa Rossella Brescia; informacije pri blagajni gledališča (tel. 0481-969753).

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU je v teku predprodaja abonmajev za gledališko sezono 2009-10. Prva predstava bo »Metti in salvo il tesoretto« danes, 5. novembra, ob 21. uri, igra Gianrico Tedeschi; informacije pri blagajni občinskega gledališča (tel. 0481-630057).

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: danes, 5. novembra, ob 20.45 koncert »Iberia / Bolero« pianistki Katie & Marielle Labeque; v petek, 6. novembra, ob 20.45 gledališka predstava »È bello vivere liber!« napisala in igra Marta Cusunà; informacije pri blagajni gledališča (tel. 0481-790470).

Kino

GORICA KINEMAX Dvorana 1: 20.00 »Alza la testa« (državna premiera). Dvorana 2: 17.30 - 20.10 - 22.10 »Parnassus - L'uomo che voleva ingannare il dia- volo«.

Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Michael Jackson's This Is It«.

TRŽIČ KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Michael Jackson's This Is It«. Dvorana 2: 17.45 »Up« (Digital 3D); 20.10 - 22.10 »Julie & Julia«.

Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Parnassus - L'uomo che voleva ingannare il dia- volo«.

Dvorana 4: 18.00 - 20.15 - 22.15 »Amore 14«.

Dvorana 5: 17.50 »Oggi sposi«; 20.30 »La battaglia dei tre regni«.

Mali oglasi

PRODAM HIŠO V PODGORI z garažo, vrtom in dvoriščem; tel. 320-1817913.

Osmice

OSMICA PRI DREJČETU v Doberdoru je odprt ob četrtkih, petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78377.

PRIČIRILI v Doberdoru je odprt ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78268.

Alessandra in Cristian zibata malega

Liam,
uspavanko pa mu pojejo
presrečni
nonoti, pranonoti, tete in strici
z bratraci in sestričnami

Razstave

MIŠKA PO GORICI je naslov razstave fotografij Marka Vogriča, ki bo od 8. novembra do 5. decembra na ogled v kavarni Caffè Trieste na Trgu Guglielmo Oberdan, 1 v Ronkah. Odprtje razstave bo v nedeljo, 8. novembra, ob 11. uri; na ogled bo od torka do nedelje med 10. in 23. uro, ob ponedeljkih zaprto.

V GALERII A. KOSIČ v Raštelu je na ogled razstava slikarjev Carla Piemontija in Adriana Velussija; do 12. novembra med 8.30 in 12.30 ter med 15.30 in 19. uro.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo danes, 5. novembra, ob 18. uri odprtje fotografske dokumentarne razstave ob 28-letnici Kulturnega doma Gorica Poklon bratom Rusjan z naslovom 100 let brnenja na goriškem nebu.

V MESTNI GALERIJI NOVA GORICA

(Trg E. Kardelja 5) je na ogled razstava slik Natalije Šeruga z naslovom Vrnitev v domači kraj; do 13. novembra od ponedeljka do petka od 9. do 13. in od 15. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure, zaprto ob nedeljah in praznikih.

VEČERNI POSLOVNEGA CENTRA HIT na Delpinovi ulici 7a v Novi Gorici je na ogled razstava slik Miloša Volariča; do 13. decembra vsak dan med 10. in 19. uro.

KD SABOTIN v sodelovanju z rajonskim svetom na Pevmo, Štmaver in Oslavje, ZSKP, župnijo Sv. Mavra in Silvestra ter civilno zaščito občine Gorica vabi na sedež društva (v okraju Znorišče v Štmavru) na ogled razstave o nastanku letalstva na Goriškem in razstave modelov letal, ki jih je izdelal Julian Srebrnič; na ogled do polovice novembra.

V GALERII MARIA DI IORIA v državnih knjižnici v ul. Mameli v Gorici bo v ponedeljek, 9. novembra, ob 18. uri odprtje razstave z naslovom »Fulvio Monai. Il paesaggio interiore«.

RAZSTAVA SLIKARSKIH DEL MARIA DI IORIA je na ogled v Pokrajinskih muzejih v grajskem naselju v Gorici; do 8. novembra vsak dan razen ponedeljka od 9. do 19. ure.

KD SOVODNJE prireja predstavitev fotomonografije Rema Devetaka z naslovom Tosijev dvorec v Škriljah - Nejdanji sijaj in današnji sledovi v petek, 13. novembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah.

V GALERII ARS na Travniku 25 v Gorici je na ogled likovna razstava umetnika Štefana Turka; do 28. novembra od torka do sobote po urniku Katoliške knjigarne (tel. 0481-531407).

Izleti

KD SOVODNJE organizira tridnevni izlet na božične tržnice v Nuernberg, Bamberg in Rothenburg. Odhod bo 6. decembra ob 6. uri pri Kulturnem domu v Sovodnjah. Prihod v Nuernberg ob uri kosila in popoldan prost za ogled mestnega središča in tržnic; večerja in prenočitev. V ponedeljek odhod proti Rothenburgu in ogled srednjeveškega mesta z vodičem. Kosilo prost in odhod proti Bambergu; prost popoldan v mestu. Zvečer prihod v Nuernberg in večerja v tipični pivnici. V torek ogled središča z vodičem, prost za kosilo in nakupe. Vrnitev v Sovodnje v večernih urah; informacije in vpisi na tel. 349-3666161 (Erik).

ZDRUŽENJE KRVODAJALCEV SOVODNJE prireja družabno srečanje z degustacijo briških vin in večerjo ob glasbeni spremamljavi v soboto, 28. novembra, v kleti na Dobrovem. Predviden je avtobusni prevoz v obe smeri z vmesnimi postanki v Štandrežu (pri cerkvi), Sovodnja (pri telovadnici), Gabrijah (na trgu) in Rupi (pri gostilni Sonja); vpisovanje z obveznim plačilom celotnega zneska poteka na sedežu združenja v Gabrijah vsak torek in petek od 19. do 20. ure do 6. novembra; informacije na tel. 340-3423087 (Paolo Braini).

KRUT obvešča, da je še nekaj razpoložljivih mest za skupinsko vadbo v termalnem bazenu v Gradežu; informacije in vpisovanje v goriškem uradu na Korzu Verdi 51/int., tel. 0481-530927 ali na sedežu krožka v UL. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

Koncerti

MOŠKI PEVSKI ZBOR MIRKO FILEJ iz Gorice prireja Koncert prijateljskih zborov v soboto, 7. novembra, v veliki dvorani KC Lojze Bratuž v Gorici s pričetkom ob 20. uri. Sodelujeta MePZ Delavskega pravnega društva Svoboda iz Maribora ter MePZ iz Kropje.

PEVSKA SKUPINA MUSICUM prireja ob 10-letnici delovanja tri koncerte: v nedeljo, 8. novembra, ob 17. uri v sejni sobi novogoriške občine koncert z naslovom O hišnem skladatelju; ob pevcih pevske skupine Musicum bo nastopil tudi trobilni ansambel, ki ga sestavljajo glasbeniki iz FJK. Drugi koncert z naslovom Visoka pesem bo potekal 28. novembra v goriški stolnici, kjer bo skupina Musicum z mezzosopranistko Eriko Reguljivo, baritonistom Eugenijem Leggiadrijem Gallanijem in organistom Marco Colotto ob 20. uri prvič izvedla oratorium »Il canticus dei cantici«. 13. decembra bo v Kulturnem centru Lojze Bratuž koncert z naslovom »Vse najlepše...«, s katerim bo skupina Musicum obeležila 10-letnico delovanja. S podporo ZCPZ bo skupina Musicum izdala tudi zbirko osmih skladb.

V TRSTU razpisuje 23. natečaj za študijske nagrade iz skladu Mihail Flajban, namenjene univerzitetnim študentkam in študentom slovenske narodnosti iz naše dežele. Glavna nagrada znaša 1.500 evrov in je namenjena kandidatom, ki se vpisajo v prvi letnik univerze. Ta nagrada se obnavlja za vse letnike rednega študija, če dobitnik zadosti pogojem pravnika. Poleg glavne nagrade so predvidene tudi enkratne nagrade za naslednje letnike. Prošnje za nagrade, naslovljene na Slovensko dobrodelno društvo, je treba skupno s predvideno dokumentacijo pristeti ali poslati po navadni pošti na sedež SDD do 20. decembra 2009; informacije na sedežu Slovenskega dobrodelnega društva v Trstu, (UL. Mazzini 46, prvo nadstropje, 34122 Trst, tel. 040-631203) ob četrtkih od 16. do 18. ure ali na dobrodelno@libero.it.

SPDG obvešča, da bo martinovanje SPDG v nedeljo, 15. novembra. Na razpolago je še nekaj mest na avtobusu; informacije in prijave na tel. 320-1423712. (Andrej).

V KINODVORANI KINEMAX V GORICI bo danes, 5. novembra, potekala državna premiera filma »Alza la testa«, ki so ga snemali v Gorici, Novi Gorici in okolici in ki bo od 6. novembra dalje na ogled v ostalih italijanskih kinodvoranah. Na premieri bosta prisotna režiser Alessandro Angelini in goriška igralka Anita Kravos, predstavili bodo tudi kratki film v produkciji Transmedia »To je zemlja, brat moj« slovenskega režisera Jana Cvitkoviča.

V ŠKOCJANU prirejajo v šotoru na glavnem trgu večer posvečen predstavitvi in degustaciji lokalnega olja danes, 5. novembra, ob 20. uri; vstop prost.

V KNJIGARNI EDITRICE GORIZIANA (LEG) na Korzu Verdi 67 v Gorici bo v petek, 6. novembra, ob 18. uri predstavitev knjige »I Confinanti« avtorja Lorenza Toresinija. Z avtorjem se bosta pogovarjala Nereo Battello in Franco Perazza.

AKŠD VIPAVA sklicuje redni občni zbor v petek, 6. novembra, ob 20. uri in prvič v 20.30 v drugem sklicu v prostorih društva na Peči ob kotalkališču.

DRUŠTVOM SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno martinovanje v nedeljo, 8. novembra, v vinski kleti Dobrovo v Brdih, kjer bo na programu družabno srečanje z Martinovo večerjo in glasbo v živo. Odhod iz Doberdoba ob 16.30 s postanki na Poljanah, Vrhu, v Sovodnjah in Štandrežu. Odhod drugega avtobusa tudi ob 16.30 s trga Medaglije d'oro v Gorici, nato s postanki pri vagi ob pevskem mostu, v Podgori pri športni palači in Štandrežu. Prijava čimprej na tel. 0481-390688 (Savevij), 0481-882024 (Ivo), 0481-21361 (Ema B.) in 0481-78061 (Ana); na račun 25 evrov.

DRUŽBA ROGOS prireja v sprejemnem centru Gradina v Doberdoru v petek, 6. novembra, ob 18.30 kulturno srečanje Znanost na krožniku. Ob pokušnji kraškega vina in prigrizku bo gost večera spregovoril o Živiljenjskih oblikah - poklon Charles Darwinu ob 200 letnici rojstva.

KULTURNO DRUŠTVO OTON ŽUPANČIČ iz Štandreža prireja štiri srečanja na temo Gojiti starševstvo v Kulturnem domu Andreja Budala v Štandrežu. Strokovna vzgojiteljica Paola Scarpin bo 12. novembra ob 19. uri predavala na temo Prehodne faze odrasčanja skozi življenje, 19. novembra ob 19. uri na temo Materninstva: razglabljanje in soočenje med ženskami, 21. novembra ob 19. uri na temo Očetovstva: razglabljanje in soočenje med moškimi in 3. decembra ob 19. uri na temo Joka: oblika komunikacije; informacije na tel. 328-0309219 (Tanja Gaeta). Vstop bo prost.

KULTURNO ZDRUŽENJE EX BORDER prireja četrti kulturni praznik »Tra_Inganni« v galeriji Dora Bassi v delželnem avtoriju v Gorici je na ogled razstava građevnega umetnika Gianni Marana; danes, 5. novembra, ob 11.30 bo v pokrajski palači predavanje mlade raziskovalke Maddalene Crudeli na temo Morfologija prevar; ob 17.30 bo srečanje s pesnico Irene Navarra v Pokrajinskih muzejih v grajskem naselju, ob 18.30 pa s pisanjem Gianmariom Villalto, v delželnem avtoriju bo ob 20.45 spregovoril Maurizio Pallante, ki bo predstavil projekt »Decrescita felice«. V petek, 6. novembra, bo ob 20.45 v delželnem avtoriju predaval filozof Massimo Fini, v soboto, 7. novembra, ob 20.45 bo psihiater Paolo Crepet predstavil svojo zadnjo knjigo »Sfamilgia«.

V nedeljo, 8. novembra, ob 16. uri v Kulturnih muzejih v grajskem naselju srečanje s srbsko pesnico Jeleno Stosavljević, ob 20.45 bo zaključek festivala z monologom Giobbe Covatte z težavah Afrike.

MARTINOVANJE društva Jadro in Tržič bo v nedeljo, 15. novembra, v Doberdoru pri Kovaču; informacija in vpisovanje čimprej pri odbornikih.

MARTINOVANJE v Domu na Bukovju v Steverjanu bo potekalo v soboto, 14. no-

vembera, ob 19. uri. Na programu odprtje fotografike razstave Stojana Kerblerja z naslovom Od zrna do kruha, nastop folklornega društva Rožmarin Dolena, priložnostni govor direktorja Goriškega Muzeja v Kromberku Andreja Maln

NOGOMET - V Kijevu proti Dinamu

Po pravi drami Inter zasluženo zmagal

Ukrajinci vodili do 85. minute - Nato gola Milita in Sneijderja - Fiorentina brez težav

KIJEV/FIRENCE - Neverjetno koliko priložnosti je Inter zapravil v Kijevu. Klub temu so trener Mourinho in njegovi varovanci odnesli domov celo kožo in vse tri zelo pomembne točke. Zmag črno-modrih je bila povsem zaslužena, saj so nogometni milanskega kluba, predvsem v drugem polčasu, popolnoma zagospodarili na igrišču in dobesedno oblegali domača vrata. Gostitelji so v prvem polčasu nepričakovano povedli z golom Ševcenkou, ki je tako še enkrat dokazal, da je za Inter prava mora (15 golov proti črno-modrim). V nadaljevanju je Inter zapravil vsaj pet stodotnih priložnosti. Bližal se je konec tekme in Dinamo je vodil vse do 85. minute, ko je stopil v ospredje Milito in izenčil. V zadnjih minutah pa še druga hladna prha za gostitelje in nepopisno veselje v gostujočem taboru. Sneijder je bil hitrejši od nasprotnikovega vratarja in je žogo s špico potisnil v mrežo.

Fiorentina je brez večjih težav odpravila madžarski Debrecen. »Vijoličasti« so povedli z zadetkom Mutuja, gostom pa je uspelo izenčiti. Prandellijski varovanci so še naprej igrali napadno in se niso več pustili presenetiti. V nadaljevanju so nasprotnikovo mrežo zatresli še Dainelli, Montolivo, Marchionni in Gilardino. V skupini E je Liverpool igral neodločeno proti Lyonu (Francozi so izenčili v zadnji minutah), tako da ima Fiorentina, v pričakovanju zadnjih dveh krogov, že pet točk prednosti pred Angleži.

V skupini G se je v osmino finala še uvrstila španska Sevilla.

Dinamo Kijev - Inter 1:2 (1:0)

STRELCI: Ševcenko v 21.; Milito v 86., Sneijder v 89. min.

DINAMO KIJEV (4-2-3-1) Boguš; Eremenko, Khacheridi, Almeida, Magrao; Vukojević, Mihalik; Ševcenko, Ninković, Jarmolenko; Milevskij (Gusev). Trener: Gazzaje.

SKUPINA E		IZIDA 4. KROGA	
Fiorentina - Debrecen 5:2, Lyon - Liverpool 1:1			
Lyon	4	3	1
Fiorentina	4	3	0
Liverpool	4	1	1
Debrecen	4	0	0
PRIHODNJI KROG (24.11.):	Debrecen - Liverpool, Fiorentina - Lyon		

Interjev napadalec Wesley Sneijder (brani ga Miloš Ninković, v ospredju Ševcenko) je v Kijevu dosegel odločilni zadetek

ANSA

INTER (4-3-1-2) Julio Cesar; Maicon, Lucio, Samuel (Muntari), Chivu (Balotelli); Zanetti, Cambiasso (Motta), Stanković; Sneijder; Eto'o, Milito. Trener: Mourinho.

Fiorentina - Debrecen 5:2 (1:1)

STRELCI: Mutu v 14., Rudolf v 38.; Dainelli 52., Montolivo v 59., Marchionni v 61.; Coulibaly v 70., Gilardino v 72. min.

SKUPINA F		IZIDA 4. KROGA	
Kazan - Barcelona 0:0, Dinamo Kijev - Inter 1:2			
Inter	4	1	3
Barcelona	4	1	2
Kazan	4	1	2
Dinamo Kijev	4	1	2
PRIHODNJI KROG (24.11.):	Kazan - Dinamo Kijev, Barcelona - Inter		

SKUPINA G		IZIDA 4. KROGA	
Unirea - Rangers 1:1, Sevilla - Stuttgart 1:1			
Sevilla	4	3	1
Unirea	4	1	2
Stuttgart	4	0	3
Rangers	4	0	2
PRIHODNJI KROG (24.11.):	Rangers - Stuttgart, Unirea - Sevilla		

SKUPINA H		IZIDA 4. KROGA	
Arsenal - Alkmaar 4:1, Standar Liege - Olympiacos 2:0			
Arsenal	4	3	1
Olympiacos	4	2	0
Liege	4	1	1
Alkmaar	4	0	2
PRIHODNJI KROG (24.11.):	Alkmaar - Olympiacos, Arsenal - Liege		

ODBOJKA - Svetovni klubski pokal

Trentino Volley je že polfinalist

V Dohi je po petih izenačenih setih premagal ruski Kazan

DOHA - Trentino Volley se je že krog pred koncem kvalifikacijske faze svetovnega klubskega prvenstva uvrstil v polfinale. V najtežji tekmi skupine A so evropski prvaki s 3:2 premagali ruski Kazan (24:26, 25:23, 24:26, 25:19, 15:11), ki je naslov celinskega prvaka osvojil leta 2008. Italijansko moštvo je stalno zasledovalo Ruse (za ta klub igrala ameriška olimpijka Ball in Stanley), ki so bili boljši v prvem in tretjem setu, in tie-breaku pa so vodili do izida 6:5. Zelo dobro sta za Trento igrala Kazijski (60-odstotna učinkovitost v napadu) in Juantorená.

Trentino volley bo danes igral proti brazilskemu Platanerosu, ki je včeraj nepričakovano izgubil proti egipotski ekipi Zamalek (3:2).

Dirk Nowitzki postavil nov mejnik za Denver

MIAMI - Nemški košarkar Dirk Nowitzki je postavil nov strelski klubski mejnik, potem ko je na tekmi NBA lige

Denverja v Indianapolisu (93:111) v zadnjem četrtini dosegel 29 od svojih skupno 40 točk.

Dosedanji rekorder Dallas je bil Mark Aguirre, ki je 24. marca leta 1984 v Denverju v eni četrtini nasul 24 točk. Denver je dosegel četrto zaporedno zmago, kar je njegov najboljši uvod v sezono v zadnjih 24 letih.

Los Angeles Lakers je zmagal po podaljšku v Oklahoma Cityju s 101:98, Goran Dragić pa je v dresu moštva iz Arizona dosegel sedem točk, tri podaje in skok v 11:15 minute, Saša Vujačić pa je za zmago kalifornijskega moštva prispeval dve točki in skok v 7:24 minute. Philadelphia je klonila proti Bostonu s 74:105, slovenski center Primož Brezec pa po odločitvi domačega trenerja Eddieja Jordana ni stopil na igrišče.

Toyotino moštvo formule 1 vse od prihoda leta 2002 ni uspelo zmagati. V letošnji sezoni je ob Italjanu Jarnu Trulliju, ki je v skupnem seštevku zasedel 8. mesto, za Toyoto dirkal še Timo Glock, s končnim desetim mestom. Po nesreči Glocka na kvalifikacijah pred VN Japonske v Suzuki pa je njegov sedež prevzel novinec Kamui Kobajaši, ki je na zadnjem dirki sezone v Abu Dabiju osvojil 6. mesto. Toyota je na lestvici konstruktorev letosnjene svetovno prvenstvo končala na 5. mestu.

FORMULA 1 - Japonska hiša potrdila ugibanja

Toyota se umika

Umik posledica največje poslovne izgube tovarne v njeni zgodovini, a tudi slabih rezultatov moštva

Trulli ostal brez službe

tinovih novih vozil glede na enako lansko obdobje padla za 29 odstotkov, v poslovnom letu, ki se je zaključilo 31. marca, pa se je Toyotina svetovna proizvodnja zmanjšala za 16 odstotkov. Obeti za poslovno leto, ki se bo končalo prihodnjega marca, niso nič kaj rožnatih. Toyota zaradi zmanjšane prodaje na ameriških in evropskih trgih pričakuje izgubo že drugo zaporedno leto.

Japonski avtomobilski gigant je tako že pred slovesom iz svetovnega prvenstva napovedal, da se po letu 2010 umika kot gostitelj VN formule 1 v Suzuki na Japonskem, končalo pa se je tudi partnerstvo britanske ekipe formule 1 Williamsa z omenjenim japonskim dobaviteljem motorjev.

Lani se je iz formule 1 umaknila Honda, pred dnevi pa je japonsko podjetje Bridgestone sporočilo, da se po prihodnji sezoni posavlja od tega športa. Razlog, da pri Bridgestonu ne bodo podaljšali pogodbe, je negotovo poslovno okolje. Toyota je bila tako še edini preostali japonski avtomobilski proizvajalec v tem tekmovalnju, ki se mu tudi sicer obetajo težki časi.

NAŠ POGOVOR - Motociklist Mitja Emili

Če ne bo denarja, bo motor obstal v garaži

Letošnja sezona precej okrnjena - Glavni cilj nastop v prvenstvu supersport

Proseški amaterski motociklist **Mitja Emili** ni bil zadovoljen z letošnjo sezono. V državnem prvenstvu Yamaha R6 Cup (600 kubikov) je zasedel končno 5. mesto.

»Glede na predprvenstvene ambicije ne morem biti zadovoljen. Finančne razmere so bile na začetku leta kolikor toliko urejene in ciljali smo zelo visoko. Na polovici sezone pa so se nekateri sponzorji umaknili in smo morali nekoliko spremeniti načrte. Zadri finančnih težav nisem treniral in sem le tekmoval,« je povedal 34-letni Emili.

Pred začetkom sezone ste sicer napovedali, da bi lahko letos imeli težave s sponzorji

Velja, čeprav so nam pred začetkom sezone skoraj vsi pokrovitelji potrdili, da nas bodo še naprej podpirali. Nato so se nekateri umaknili. S finančnimi težavami smo se začeli soočati po drugi oziroma tretji dirki.

Kako ste ukrepali?

Prvi varčevalni ukrep je bil ta, da nisem več treniral. V letošnji sezoni sem na redil le tri treninge. Motor sem enkrat preizkusil v Misiju in dvakrat v Mugelli.

V lanski sezoni pa?

Lani sem dirkal tako v pokalu Kawasaki kot v pokalu Yamaha. Dirkal sem vsaka dva tedna, vmes pa tudi treniral. Če se ne motim, sem lani opravil osem treningov in dvanaest dirk. Letos pa sem dirkal sedemkrat in treniral trikrat.

Koliko stane posamezni trening?

Približno tisoč evrov. Največ denarja gre za nove gume.

Glavni vzrok je bil torej pomanjkanje treningov.

Tako je. Kljub temu pa sem se do zadnje dirke boril za mesta na zmagovalnem odru. Če ne tremiraš, imaš čedalje več možnosti, da kaj zgrediš. Vse do Misija, to je bila predzadnjina dirka, smo celo še imeli možnost, da naskakujemo prvo mesto. V Misiju sem žal padel in tako je vse splaval po vodi.

Ali je bilo v letošnji sezoni manj prijavljenih tekmovalcev?

Ne. Tudi letos je dirkalo 84 tekmovalcev. Le na zadnjih dirkah so nekateri, bržko zaradi finančnih težav, odstopili.

Prosečan
Mitja Emili
na svojem
»jeklenem
konjičku«
Yamaha R6

Kolikšna je bila maksimalna hitrost na dirkah?

Potegnili smo tudi do 280 km/h.

Ko si bil mlajši, si bil bržkone tudi manj pazljiv kot zdaj pri 34-letih.

Zdaj sem prav gotovo bolj izkušen. Letos sem padel dvakrat, v Vallelungi in v Misiju. To pa sta bila manjša padca, po katerih sem se pobral in sem lahko nadaljeval dirko. V lanski sezoni, ko sem se prvič preizkusil na Yamahi, sem bil večkrat na asfaltu. S Kawasakijem pa skoraj nikoli, saj sem ga že dobro obvladal. Ko sem bil mlajši, sem res več tvegal. To še ne pomeni, da sedaj ne pritisnam na plin. Nasprotno. Z izkušnjami, ki sem si jih pridobil, dobro vem, kje so meje in kdaj je nevarno. Tudi Valentino Rossi je na začetku svoje kariere večkrat padel.

Kateri del dirkališča je najbolj neveren?

Največ motociklistov pada pred ovinkom.

Tu je hitrost dirkalnikov manjša?

Ni nujno. V Mugelli sem padel pri hitrosti 185 km/h. V Misiju smo v zavoju vozili 235 km/h.

Katero dirkališče ti je najbolj pisano na kožo?

Mugello, ki je eno najlepših in najbolj zahtevnih dirkališč. Prava poslastica je glede Valentina Rossija, ko tekmuje na tem dirkališču.

Kje, na katerem dirkališču, pa so najbolj spektakularne dirke v MotoGP?

Prav gotovo na avstralskem Phillip Islandu. Pred leti (od 1999 do 2003), ko sem s Teamom Kawasaki Bertocchi sodeloval kot mehanik v svetovnem prvenstvu superbike. Obstaja pa tudi bolj črn scenarij.

Formula 1 ali MotoGP?

Formulo ena sem odpisal že pred nekaj leti. Morali bi popolnoma spremeniti pravilnik in bi vsi morali tekmovati z enakim dirkalnikom. MotoGP pa je še vedno zanimiv. Zabava se lahko tudi starejša nona. MotoGP je privlačen tudi zaradi Rossija, ki je pravi fenomen. Valentino bo še naprej zmagoval.

Kaj pa superbike?

Vsakič si ogledam dirke v svetovnem prvenstvu superbike. Te so zelo zanimive in izenačene. Gledam jih po televiziji, ker še vedno poznam nekaj pilotov in tudi mehanika.

Doma imam še vedno lepo razstavljeni kolekcijo sedmih čelad različnih pilotov. Od Edwardsa do Yanagawe in ostalih.

Kateri so načrti za prihodnjo sezono?

Ne vem. Rad bi še tekmoval, toda to bo odvisno od tega, koliko sponzorjev me bo podpiralo. Če bom dobil nove sponzore, bi rad tekmoval v bolj zahtevnem in prestižnem državnem prvenstvu supersport. Obstaja pa tudi bolj črn scenarij.

To se pravi...

Če ne bo denarja, ne bom več tekmoval. O prihodnji sezoni bom kaj več povdel šele decembra.

Koliko stane ena sezona v prvenstvu supersport?

Precj. Od 100 do 120 tisoč evrov.

Pokal Yamaha pa?

Od 30 do 40 tisoč evrov.

Poleg brata Petra, ki igra nogomet pri Primorcu, kdo ti je letos še stal ob strani?

To sta bila še mehanika Simone Lolini iz Trenta in Mario Tamburini iz Firenc.

Jan Grgič

KOŠARKA - Promocijska liga

Dom dobro začel, mlajši nekoliko manj

Dom - Amatori pallacanestro Isontini 60:49 (16:12, 33:24, 53:37)

DOM: Voncina, Belli 1, Collenzini 3, Furlan 15, Cej 20, Čotar, Garra 11, Dornik, Kos, Bon 6, Kristancic 2, Zavadlav 2, trener Peter Brumen. SON: 19, 3T: Cej 4, Furlan in Collenzini 1.

Domovci so uspešno pričeli novo sezono promocijske lige. V dvoran domačega Kulturnega Doma so premagali še kar skromno ekipo iz Ronk, ki pa lahko prišteva med svoje vrste nekaj izkušenih veteranov. Domovci so tekmo začeli s pravim pristopom in tudi takoj povedli s hitrimi protinapadi, kjer sta izstopali predvsem dve letošnji okreptivi Lorenzo Furlan in Marco Garra. Slednji je v tem delu zadel 9 od svojih 11 točk. V drugi četrtini so nasprotniki nekoliko

zmedli domovce s consko postavitvijo obramebe in nekoliko grobo igro, ki sta jo sodnika dovoljevala ter se Brumnovim varovancem nekoliko približali, a je ob koncu četrtine Furlan vzpostavil nekoliko višje vodstvo Doma. V treti četrtini pa je Cej s streškimi vajami (14 zaporednih točk, od katerih 4 trojke) dokončno pokopal nasprotnikovo consko obrambo in v bistvu vnaprej odločil zmagovalca tekme. Brumnovi varovanci so tokrat prav vsi stopili na igrišče in igrali solidno, čeprav lahko prikažejo še marsikaj več v nadaljevanju prvenstva. Predvsem mladi so tokrat nekoliko zatajili, a bodo le-ti imeli že v soboto proti tržiškemu Falconstarju priložnost, da se izkažejo in popravijo vtis iz uvodne tekme. (av)

Doprinos starejših članov ekipe je bil pri zmagi doma proti Isontini odločilen

BUMBACA

NOGOMET - Ljubitelji Sovodenj

Zelo so se trudili, a so bili premalo konkretni

Sovodenje - Leon Bianco 0:1 (0:1)

SOVODNJE: Devetak, E. Figelj, Righi, Grilj (Piccini), Peteani, Tomšič (I. Pahor), Pahor A. (P. Figelj), Cescutti, Vizintin, Ferfolgia (Fajt), Bellini.

Proti višjevrščenemu nasprotniku iz Krmna je Sovodenjem trda predla od vsega začetka. Po besedah trenerja Florenina so Sovodenjeni »še utrujeni in fizično ne v najboljši formi«. Podčrtati moramo, da je tekmo skoraj v celoti odločil sodnik, ki je že v 17. minutu dovolil pobeg Leonovega napadalca, ki je ob podaji soigralca bil dobra dva metra čez obrambno črto in z luhkoto povedel. Sovodenjeni so nato izvedli več lepih akcij, niso pa bili učinkoviti. Prve konkretnе priložnosti pa Bellini ni izkoristil. V drugem polčasu je vratar Sovodenj Devetak ubranil zelo »sporno« enajstmetrovko, v nadaljevanju pa je še večkrat odlično posigel. Tekma se je vsekakor končala v znamenu te-

renke premoči gostiteljev. (Jari)

CICIBANI

Na Goriškem in na Tržaškem so te dni odigrali kar nekaj tekem cicibanov. Najbolj uspešna so bila moštva Juventina, ki so zmagala na vseh srečanjih. Tekmo med Bregom in Krasom bodo igrali v torek ob 17. uri v Dolini. V soboto se bo začelo prvenstvo mlajših cicibanov. V Repnu, začetek ob 15. uri, se bosta pomirili ekipi Krasa in Vesne. Zarja Gaja bo v nedeljo (9.30) igrala pri Svetem Sergiju v Trstu (Ul. Petracco).

Fonfalcone - Juventina A 1:5 (1:1, 0:1, 0:3)

JUVENTINA: Barone, Tonani, Malič (2 gola), Trevisan (1), Lutman (1), Sarullo, Kerpan (1), Russo.

Juventina B - Ronchi 7:1 (1:0, 3:0, 2:1)

JUVENTINA: Cossi, Bernardis, Terčič, Marassi (3), Osso, Serplini (2), Marconato, Willer (1), Mucci, Cudic.

Juventina C - San Canzian A 3:2 (1:1, 0:0, 2:1)

JUVENTINA: Bigai, Troncar (1), Imbrogno, Bal-

larini, Satoriello (1), Zoggia, Famea (1), Solinas, Devetak, Di Modica.

San Canzian - Juventina B 2:7 (2:2, 0:2, 0:3)

JUVENTINA: Cossi, Falanga, Bernardis, Marassi (1), Kerpan (3), Serplini (1), Willer (2), Marconato, Macci.

Sovodnje - Pro Gorizia 1:1 (1:0, 0:0, 0:1)

STRELEC: Soban.

Sovodnje - Audax 0:2 (0:0, 0:1, 0:1)

Capriva - Sovodnje 2:1 (0:0, 1:1, 1:0)

STRELEC ZA SOVODNJE: Piva.

SOVODNJE: Bacicchi, Černic, Pintar, F. Pahor, Gospodarić, Juren, Laković, Ožbot, E. Pahor, Pavletić, Pešterjan, Piva, Redžić, Soban, Tomšič.

Vesna B - Chiarbola B 3:1

VESNA B: Rodella, Sedmak, Golffetto, Lenardon, Deković (1), Mattuchina, Nabergoj (1), Savi, Vattovaz (1).

Vesna A - Triestina 3:1

VESNA A: Husu, Nabergoj (1), Košuta, Majcen (1), Vasquez, Celea, Auber (1), Vattovaz, Covarelli, Grison, Bicocchi.

Nova trenerja v Gradežu in v Gorici

Kot kaže je kar nekaj deželnih ekip, ki nastopajo v raznih amaterskih prvenstvih, v teh dneh zamenjalo trenerja. Gradeš, ki bo v nedeljo gostil trebrenski Primorec, bo po Marchesanu najbrž vodil Fabio Lorefice. Tudi Andrea Albanese ni več trener Pro Gorizie. Alba-

nesejevo mesto naj bi prevzel Roberto Peressoni.

Deželnli pokal: Primorje v torek

Primorje bo tekmo 3. kroga drugega dela deželnega pokala za 2. AL proti Sistiani igralo v torek (10.11.) ob 20. uri v Vižovljah. Juventina bo v sredo (državni pokal) gostovala v Miljah, Mladost pa bo gostovala v Zagruji.

NAGRADA ŠPORT IN ŠOLA - ZSŠDI in bančne ustanove za dijake in dijakinje višjih srednjih šol

29 dijakov in dijakinj dokazuje neločljivost binoma šola-šport

Največ odbojkaric in odbojkarjev ter športnikov, pripadnikov individualnih športov

V dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah so včeraj podelili nagrado Šport in šola, ki jo ZSŠDI razpisuje že devetnajstič v sodelovanju z bančnima zavodoma Zadružno kraško banko in Zadružno banko Doberdob Sovodnje. Letos je nagrada za dobre šolske in športne uspehe prejelo 29 dijakov in dijakinj, ki obiskujejo višje srednje šole na Tržaškem, Goriškem, en dijak pa izjemoma obiskuje srednjo šolo v Postojni. Da je dober ali vrhunski športnik lahko tudi dober dijak dokazujejo številke, je v svojem govoru poudaril predsednik ZSŠDI-ja Jure Kufersin. ZSŠDI je podelilo že 559 nagrad 283 dijakom in dijakinjam, od katerih je 16 nagrajencev prejelo nagrado petkrat. »Osebno celo mislim, da je binom šport-studij neločljiv in da je težko biti dober športnik, če nisi obenem tudi dober dijak. Športno udejstvovanje namreč vcepi mlademu človeku dobre delovne navade, red, hitrost in urejenost pri izvajanjju vsakodnevnih obveznosti, kar se potem kaže tudi pri učni praksi in v življenju nasploh,« je pristavljal Kufersin, ki meni, da so vsi nagrajenci lahko vzorniki ostalim mladim, ki se prepričajo brezdelju, neolikosti in prekomernemu pitiju. Tudi podpredsednik Zadružne kraške banke Adriano Kovačič je v uvodnem govoru poudaril, kako sta šola in šport pomembni izhodišči za pravilno vzgojo, za prepoznavanje svojih zmogljivosti, spoštovanje bližnjega in nasprotnikov. Kovačič je pozdravil tudi v imenu ravnatelja Zadružne banke Doberdob Sovodnje Sava Ušaja, predsednika Zadružne kraške banke Sergija Stanciča in celotnega upravnega odbora openske banke. Nagrada, ki si jo leta 1991 zamislil profesor Franko Drasič, je po Kufersinovem mnenju tudi način, da bi se vez med šolo in športom še ojačila, »saj šola ne mora biti sama sebi namen in ločena od vskdanjega življenja, ampak njen zelo pomemben aktivni člen.«

Nagrajenci so ob denarni nagradi v višini 150 evrov prejeli še knjigo Sokoli Tržaškega sokola Bojana Pavletiča, publikacijo o Raziskavi o slovenskem zamejskem športu, ki so jo pripravili profesor Ivan Peterlin, Martin Maver in Igor Tomazetič ter grafični izdelek Jakoba Jugoviča, ki je ob priložnosti v svojem delu izbral tek »Mens sana in corpore sano«. Letos je med 29 nagrajenci bilo največ odbojkarjev (10), drugih predstavnikov ekipnih športov pa je bilo manj (po en nogometnaš, rokometnaš, igralec baseballa in navijačica, dve košarkarici in košarkar). Dijakov, ki se ukvarjajo z individualnimi športi pa je bilo enajst. Med nagrajenci pa je bilo tudi nekaj takih, ki trenirajo in tekmujejo v dveh športnih panogah. (V.S.)

Nagrajenci s predsednikom ZSŠDI Jurijem Kufersinom in predstavnikom bank Adriano Kovačičem

KROMA

LETŠNJI DOBITNIKI NAGRADE ŠPORT IN ŠOLA

Giulia Bressan - šola: Trubar - Gregorčič Gorica; učni uspeh: 8,5; šport: odbojka Govolley; uspehi: napredovanje v D ligo, nastopanje v prvenstvu U18; druge dejavnosti: vaditeljica minišporta

Saša Butkovič - šola: Vega Gorica; učni uspeh: 8,1; šport: odbojka Soča; uspehi: nastopanje C lige, nastopanje v pokrajinskem prvenstvu 1. divizije, nastopanje v deželnem mladinskem prvenstvu U18; druge dejavnosti: sodeluje pri mladinskem odseku kulturnega društva Sovodnje

Sara Černič - šola: Prešeren Trst; učni uspeh: 8,1; šport: odbojka Sloga; uspehi: napredovanje v 1. divizijo, nastopanje v prvenstvu U18

Jana Croselli - šola: Trubar - Gregorčič Gorica; učni uspeh: 9; šport: košarka Polje; uspehi: nastopanje z deželnim reprezentanco U15; igranje v članskem prvenstvu B lige

Jaš Farneti - šola: Prešeren Trst; učni uspeh: 7,6; šport: Jadran Čupa; uspehi: drugo mesto na državnem absolutnem prvenstvu, nastopanje z državnim reprezentantom na evropskem mladinskem prvenstvu - 3. mesto, nastopanje z državnim reprezentantom na svetovnem mladinskem prvenstvu - 15. mesto

Diego Geri - šola: Prešeren Trst; učni uspeh: 8,2; šport: lokostrelstvo Zarja; uspehi: več dobrih uvrstitev na tekma deželnega in državnega nivoja v kategoriji Juniores

Alenka Goruppi - šola: Stefan Trst; učni uspeh: 92/100; šport: odbojka Sloga; uspehi: napredovanje v 1. divizijo; druge dejavnosti: obiskovanje tečaja angleščine, petje pri TPZ Pinko Tomažič

Matjaž Guštin - šola: Prešeren Trst; učni uspeh: 8,4 šport: karate Shinkai club; uspehi: nastopanje na deželnih in mednarodnih ravnih in z deželnim reprezentanco in na državnem prvenstvu; druge dejavnosti: igranje violine in tolkal pri Glasbeni matici, igranje pri orkestru Syntesis 4

Lenart Legiša - šola: Prešeren Trst; učni uspeh: 8,8; šport: karate Shinkai club; uspehi: nastopanje na deželnih in mednarodnih ravnih, z deželnim reprezentanco in na državnem prvenstvu; druge dejavnosti: igranje klavirja pri glasbeni skupini Vigred iz Šempolja

Tina Malalan - šola: Prešeren Trst; učni uspeh: 9,2; šport: odbojka Sloga; uspehi: napredovanje v 1. divizijo, nastopanje v prvenstvu U18

Mateja Nanut - šola: Trubar - Gregorčič; učni uspeh: 8,6; šport: smučanje - SPDG; uspehi: pokrajinska prvakinja FISI; šport 2: odbojka Soča; uspehi: nastopanje v pokrajinskem prvenstvu 1. divizije

Kaja Obidič - šola: Trubar - Gregorčič Gorica; učni uspeh: 8,7; šport: gorski tek Nanos - Podnanos; uspehi: 1. mesto na državnem prvenstvu, nastop na evropskem v svetovnem prvenstvu z reprezentanco Slovenije.

Tjaša Oblak - šola: Prešeren Trst; učni uspeh: 8,5; šport: šah – Societi scacchistica triestina; uspehi: več nastopov in uvrstitev na deželnih ravnih, uvrstitev na državni mladinski finale

Luka Pečar - šola: Srednja gozdarska in lesarska šola v Postojni; učni uspeh: 4; šport: odbojka Sloga; uspehi: nastopanje v deželnem prvenstvu U16, nastopanje v reprezentanci; druge dejavnosti: igranje kitare pri Glasbeni matici

Nicol Kralj - šola: Slomšek Trst; učni uspeh: 8,3; šport: odbojka Sloga; uspehi: napredovanje v 1. divizijo; nastopanje v prvenstvu U18

Tjaša Krajič - šola: Zois Trst; učni uspeh: 91/100; šport: namizni tenis Kras; uspehi: 3. mesto v dvojicah U21 na državnem prvenstvu, 5. mesto ekipno U21 na državnem mladinskem prvenstvu, 3. mesto v državnem prvenstvu B lige, 1. mesto na deželnem prvenstvu U21

Tina Križmančič - šola: Zois Trst; učni uspeh: 100/100; šport: cheerleading Cherdance Millennium; uspehi: 6. mesto na svetovnem prvenstvu v Floridi – 2. med Europejkami v kategoriji članskih ženskih skupinskih dvigov, 2. mesto na tekmi IV Elite beach cup v Berlinu v kategoriji članskih ženskih skupinskih dvigov

Jernej Legiša - šola: Prešeren Trst; učni uspeh: 8,8; šport: karate Shinkai club; uspehi: nastopanje na deželnih in mednarodnih ravnih, z deželnim reprezentanco in na državnem prvenstvu; druge dejavnosti: igranje violine in tolkal pri Glasbeni matici, igranje pri orkestru Syntesis 4

Lenart Legiša - šola: Prešeren Trst; učni uspeh: 8,3; šport: karate Shinkai club; uspehi: nastopanje na deželnih in mednarodnih ravnih, z deželnim reprezentanco in na državnem prvenstvu; druge dejavnosti: igranje klavirja pri glasbeni skupini Vigred iz Šempolja

Tina Malalan - šola: Prešeren Trst; učni uspeh: 9,2; šport: odbojka Sloga; uspehi: napredovanje v 1. divizijo, nastopanje v prvenstvu U18

Mateja Nanut - šola: Trubar - Gregorčič; učni uspeh: 8,6; šport: smučanje - SPDG; uspehi: pokrajinska prvakinja FISI; šport 2: odbojka Soča; uspehi: nastopanje v pokrajinskem prvenstvu 1. divizije

Kaja Obidič - šola: Trubar - Gregorčič Gorica; učni uspeh: 8,7; šport: gorski tek Nanos - Podnanos; uspehi: 1. mesto na državnem prvenstvu, nastop na evropskem v svetovnem prvenstvu z reprezentanco Slovenije.

Tjaša Oblak - šola: Prešeren Trst; učni uspeh: 8,5; šport: šah – Societi scacchistica triestina; uspehi: več nastopov in uvrstitev na deželnih ravnih, uvrstitev na državni mladinski finale

Luka Pečar - šola: Srednja gozdarska in lesarska šola v Postojni; učni uspeh: 4; šport: odbojka Sloga; uspehi: nastopanje v deželnem prvenstvu U16, nastopanje v reprezentanci; druge dejavnosti: igranje kitare pri Glasbeni matici

Katerina Pertot - šola: Prešeren Trst; učni uspeh: 8,3; šport: košarka Polet; uspehi: igranje v prvenstvu B lige

Mateja Petjan - šola: Trubar - Gregorčič Gorica; učni uspeh: 9,4; šport: odbojka Govolley; uspehi: napredovanje v deželnem D ligo, nastopanje v prvenstvu U18, nastopanje v prvenstvu U16, nastopanje z deželnim reprezentanco; druge dejavnosti: igranje klavirja

Veronica Tence - šola: Prešeren Trst; učni uspeh: 8,1; šport: smučanje Mladina; uspehi: udeležba in uvrstitev na več mednarodnih tekma FIS in FISI, 2. mesto med mladinkami in absolutno na tržaškem pokrajinskem prvenstvu; druge dejavnosti: tečaj za učitelja smučanja

Lea Ušaj - šola: Prešeren Trst; učni uspeh: 8,6; šport: plavanje - Rari Nantes Adria Tržič; uspehi: več tekem in uvrstitev na deželnem nivoju, 2. mesto 50m prosti med kadetinjami na deželnem prvenstvu indoor

Igor Valič - šola: Prešeren Trst; učni uspeh: 9,4; šport: baseball – Junior Alpin; uspehi: 1. mesto med kadeti, Nastopanje v C1 ligi; šport 2: košarka Jadran; uspehi: 4. mesto v državnem prvenstvu U17

Tanja Valič - šola: Prešeren; učni uspeh: 9,1; šport: odbojka Sloga; uspehi: napredovanje v 1. divizijo, nastopanje v prvenstvu U18

Albert Vomicina - šola: Trubar - Gregorčič Gorica; učni uspeh: 100/100; šport: košarka Dom; uspehi: nastopanje v D liga; druge dejavnosti: dopisnik Primorskega dnevnika, odbornik pri AŠZ Dom

Mateja Zavadlav - šola: Trubar - Gregorčič Gorica; učni uspeh: 8,7; šport: odbojka Govolley; uspehi: napredovanje v deželnem D ligo; druge dejavnosti: taborniki, vaditeljica pri otroški telovadbi

Luka Zidarič - šola: Zois Trst; učni uspeh: 100/100; šport: plavanje - Rari Nantes TS; uspehi: nastopanje na več deželnih tekma in mednarodnih mitingih, več uvrstitev v kategoriji Kadetov v disciplini reševanje iz vode in plavanju v prostih vodah; druge dejavnosti: tečaj angleščine, igranje golfa

PLANINSKI SVET

Martinovanje SPDT

V nedeljo 15. novembra prirejeno je SPDT Martinovanje. Zbrali se bomo ob devetih pri vodnjaku v Gabrijah. Sledil bo pohod do spomenika v Cerijah. Pohodu sledi družabnost s ksilom in peko kostanja. Pot je primerna za vse, poskrbljeno bo tudi za krajevi nezahtevni pohod. Člani naj se čimprej javijo na ter št. 040220155 Livio, 3384913458 Franc, 0481882240 Bernard. Za mladinski odsek 3385953515 Katja in 3487757442 Laura.

Malo vzpona, veliko zgodovine

Potezanje po Tuniziji, ki se je izognilo plažam Hammameta in Džerbe, je privelo do zahodne meje z Alžirijo, za alternativo neskončnim oljčnim nasadom pri obalnih pokrajjin. Cilj dneva je bila Jugurtova miza (po domače Majdara Jugurta) ali ena najvišjih točk Tunizije, gotovo pa najbolj značilna. Višina je minimalna: 1270 m. Z ženo sva šla na Nanos. Gre za rahlo viseči nastavek, čigar stene se za kakih 50 metrov nav-

pično dvigajo iz vzpetine. Nastavek je iz vzhoda proti zahodu dolg približno 1000 m, širina pa znaša za polovico manj. Navpične stene so rdečkaste barve. Posebno lepo izgleda masiv v popoldanskih urah.

Ključno za dostop je mestece Kala Kasbah, kjer se je treba precej potruditi za izbiro prave poti. Eni so mahali naravnost, drugi na levo. Zadevo je rešil policaj, ki je dal točne napotke. Sicer se je od tam gora v daljavi lepo videla. Pokrajino so pokrivala obširna polja, ki so bila namenjena pšenici. Na poljih je potekalo freziranje in potenca dnevi sva prvič videla moške na delu. Sicer so moški tam »obsojeni«, da večno dneva preživijo v kavarneh. Naslednja etapa je bila vas Kala Senan, kjer se je odcepila pot v vasico Ain Senan, neposredno pod strmimi stenami. Žal je bila označka postavljena tako, da se je iz njenih smeri ni opazilo. Novo povpraševanje, ki tam ni povsem enostavno, ker večina ljudi ne ve veliko o deželi. Glavni problem je namesto

Ceste do Ain Senana je za kaže tri kilometre, asfalt pa je v zelo slabem stanju in vozilu je treba pričašati. Nova situacija je nastopila ob prihodu v vasico. Pohodniki sicer niso redki, vseeno pa predstavljajo zanimivost. Zbralo se je veliko otrok, ki verjetno niso obiskovali šole. Najverodostnejši dokaz so bile razmršene lasi. V tistem delu Tunizije živijo Berberi. Zunanjina razlike je vidna pri ženskah, ki nosijo pisana oblačila in so manj strogo prekriti. Otroci so imeli običajen spisek zahtev: čokolada, stilo (pero), bonboni in dinar (v Tuniziji jih pač še imajo). Z določeno osornostjo do otrok je nastopil starejši moški, ki je prebival prav nad oširkom, kjer se je cesta končala. Seveda je ponudil vodenje in »guardianage« ali varovanje avta. Kočljiva stvar: verjetno bi se ne zgodilo nič, vsekakor pa je bilo budno oko priporočljivo. Če bi nalogo poverila otrokom, bi bilo težko na koncu vse zadostiti. Med njimi pa bi se lahko pojavila konkurenčna družba, ki bi utegnila drugi nagajati (kamen v steklo, izpraznjena zra-

čnica). Izbira je padla na možakarja. Samo vodenje ni bilo potrebno, ker bi zavlačevalo hojo.

Del poti je bil po makadamu, ki teranca lahko privede neposredno pred dostop na severni steni. Nekaj krajišnic je omejilo hojo do dostopa na nekaj več kot pol ure. Ob poti sta dva pastirja nadzirala svoji čredi ovac in koz. Psa sta vedela, da nisva predstavljala nevarnosti. Paziti je bilo treba na tla, da bi se ne stopilo na kako kačo. Nekaj manj kot sto stopnic različnih višin je skozi ostanke stare stražnice priveleno na prostrano ploščad, ki jo je zaključevala kamnita površina posejana z luknjami različnih premerov in globin. Očitni kraški pojavi. Včasih so izgledali pravi »puzzle« in labirint je bil treba iskati pot, ki bi se ne preprečil. Iz luknenj so štrleli travu in bodež, precej pa je bilo cvetja. Izstopala je živo oranžna arnika. Naravna in

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

Alberto Savinio: »Capitano Ulisse« / Režija Giuseppe Emiliani. Urnik: jutri, 6. in v soboto 7. ob 20.30, v nedeljo, 8. in v torek, 10. ob 16.30, od srede, 11. do sobote, 14. ob 20.30 ter v nedeljo, 15. novembra ob 16.30.

Od srede, 11. do sobote, 14. novembra

/ Maria Letizia Compatangelo: »To be or not to be«. Nastopajo Giuseppe Tambieri in Daniela Mazzucato, režija Elisabetta Courir.

Dvorana Bartoli

Marco Martinelli in Ermanna Montanari: »Overtture alcina« / Urnik: do sobote, 7. novembra ob 21.00 ter v nedeljo, 8. novembra ob 17.00.

Dacia Mariani: »Stravaganza« Režija: Claudio Misulin, nastopajo: Claudio Misulin, Sabrina Nonne Wagner, Dario Kuzma, Donatella Di Gilio, Gabriele Palmano in Giuseppe Feminiano. Urnik: od torka, 10., do sobote, 14. ob 21.00.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

Jutri, 6. novembra ob 20.45 / prevzeto biografiji Ondine Petani: »E' bello vivere liberi!«.

GORICA

Kulturni Dom

V soboto, 7. novembra ob 20.30 / »Sac-
co e Vanzetti«; nastopa teater "Città di
Trento".

SLOVENIJA

KOMEN

Kulturni dom

V soboto, 7. novembra ob 20.00 / Carlo Goldoni: »Campiello«. Komedia. Prevod in režija: Sergej Verč. Gledališča skupina SKD »Tabor« z Opčin.

LJUBLJANA

SNG Drama

Veliki oder

Jutri, 6., soboto, 7., v ponedeljek, 9. ob 19.30 ter v torek, 10. novembra ob 18.00 / Thomas Middleton, William Rowley: »Premenjave«.

V petek, 13. novembra ob 19.30 / Sa-
šo in Mojina Jurcer: »Medejin krik«.

Mala drama

Danes, 5. in jutri, 6. novembra ob 20.00 / Samuel Beckett: »Gledališka skica II igra«.

V soboto, 7. novembra ob 20.00 / Ya-
smina Reza: »Bog Masakra«.

V torek, 10. novembra ob 20.00 / Conor McPherson: »Jez«.

V četrtek, 12. novembra ob 20.00 / Ya-
smina Reza: »Bog Masakra«.

V petek, 13. novembra ob 20.00 / Ajshil: »Privežnice«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Danes, 5. novembra ob 19.00 / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - nekateri so za vroče«.

Jutri, 6. novembra ob 10.00 / Peter Stoyne, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - nekateri so za vroče«.

V soboto, 7. novembra ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Reklame, Seks in Pož-
rtnja«.

V ponedeljek, 9. novembra ob 9.00 / Ja-
sen Boko: »Gledališka ura«.

V torek, 10. novembra ob 19.30 / Jo-
seph Stein, Jerry Bock in Sheldon Har-
nick: »Goslač na strehi«.

V sredo, 11. novembra ob 19.30 / Bra-
nišlav Nušić: »Gospa ministrica«.

V četrtek, 12. novembra ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Reklame, seks in po-
žrtja«.

V petek, 13. novembra ob 19.30 / Pe-
ter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - nekateri so za vroče«.

V soboto, 14. novembra ob 19.30 / Joe Masteroff, John Kander, Fred Ebb: »Kabaret«.

Mala scena

V soboto, 7. novembra ob 20.00 / Ma-
rius von Mayenburg: »Grdoba«.

V sredo, 11. novembra ob 15.00 in ob 17.30 / Marius von Mayenburg: »Grdoba«.

V četrtek, 12. novembra ob 20.00 / An-
drej Jus: »Balade za vsakdanjo rabo«.

Cankarjev dom

Danes, 3. in v nedeljo, 8. novembra ob 20.00 Dvorana Duše Počkaj / David Harrower: »Črni kos«, režija: Rene Maurin, nastopata: Ivan Babić in Janez Starina.

Slovensko mladinsko Gledališče

Zgornja dvorana

Danes, 5. novembra ob 12.00 / Neda Rusjan Bric: »Eda - zgoda bratov Rusjan«.

Spodnja dvorana

Danes 5. novembra ob 18.00 / F. M. Dostojevski in Diego de Brera: »Zločin in kazen«.

Šentjakobsko gledališče

V sredo, 11. novembra ob 19.30 / A. Jaoui in J.-P. Bacri: »Družinska zadeva« (komična melodrama).

V četrtek, 12. novembra ob 19.30 / J. Hašek: Prigode dobrega vojaka Švejka« (komedija).

V petek, 13. novembra ob 19.30 / A. Jaoui in J.-P. Bacri: »Družinska zadeva« (komična melodrama).

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

Tržaško koncertno društvo

Adrian Grant: »Thriller live« / Režija in koreografije od Garyja Lloyda. Urnik: do petka, 6. ob 20.30 ter v soboto, 7. in v nedeljo, 8. novembra ob 16.00 in ob 20.30. V ponedeljek, 9. novembra / »Quartetto Sine Nomine z A. Pay - Klarinet«, Program: W.A. Mozart - Quintetto K581; H. Dutilleux - "Ainsi la nuit" za loke; J. Brahms - quintetto op. 15.

Gledališče Verdi

Danes, 5. novembra ob 20.30 dvorana Tripovich / Giacomo Puccini: »Gian-
ni Schicchi«.

WUNDERKAMMER

Festival antične glasbe

Jutri, 6. novembra ob 20.30 Chiesa della Beata Vergine del Rosario / »Tenebrae factae sunt«. Nastopa ansambel Odhecaton: Alessandro Carmignani, Raoul Le Chenadee. Gianluigi Ghiringhelli - contertenori; Fabio Furnari, Mauro Collina, Vincenzo Di Donato - tenori; Mauro Borgioni - bariton; Giovanni Dagnino, Philippe Roche - basi; dirigent Paolo Da Col.

GLOWARGARTEN

Glasovi geta

V četrtek, 12. novembra ob 20.30 / »Magnificat anima mea«. Nastopata Sabina Maculli - soprano in Alessandra Sagelli - orgle.

BRIŠČIKI

KRD Dom (Briščiki 77)

V ponedeljek, 9. novembra ob 20.30 / »Stories tales about animals and woods«, nastopa: Michele Veronese - keltska harfa.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

Danes, 5. novembra ob 20.45 / Katia & Marielle Labeque: »Iberia / Bolero«.

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuž

V soboto, 7. novembra ob 20.00 / Mo-
ški pevski zbor Mirko Filej prireja »Koncert prijateljskih zborov«.

V petek, 13. decembra / koncert skupine Musicum z naslovom »Vse najlepše...«, s katerim bo obeležila tudi 10-letnico delovanja. S podporo ZCPZ bo skupina izdala tudi zbirko osmih skladb.

Vgorški stolnici

V soboto, 28. novembra ob 20.00 / »Vi-
soka pesem« bo nastopala skupina Mu-
sicum z mezzosopranistko Eriko Reguljovo, baritonistom Eugenijom Leg-
giadrijem Gallanijem in organistom Marcom Colello, prvič izvedla oratorij »Il cantico dei cantici«.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

V sejni sobi občine

V nedeljo, 8. novembra ob 17.00 / »O hišnem skladatelju« ob pevcih pevske skupine Musicum bo nastopil tudi trobilni ansambel, ki ga sestavljajo glasbeniki iz FJK.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Od danes, 5. do sobote, 7. novembra ob 20.00 Linhartova dvorana / »SRH Zvok na koži«. Glasba Milko Lazar, ko-
reograf Matjaž Farič.

V ponedeljek, 9. novembra ob 20.00 Gallusova dvorana / »Državni orkester iz Lilla«. Dirigent: Jean-Claude Casadesus; solist: Herbert Schuch - klavir.

V sredo, 11. novembra ob 19.30 Gal-
lusova dvorana / Nastopa Simon Trpčeski - klavir.

V četrtek, 12. novembra ob 19.30 Klub CD / »Nova glasba za harmoniko«. Nastopajo: Klemen Leben in Er-
nö Sebastian - harmonika, Damir Fajfar - klarinet.

V petek, 13. novembra ob 19.30 / Pe-
ter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - nekateri so za vroče«.

V soboto, 14. novembra ob 19.30 / Joe Masteroff, John Kander, Fred Ebb: »Kabaret«.

V sredo, 11. novembra ob 19.30 / Bra-
nišlav Nušić: »Gospa ministrica«.

V četrtek, 12. novembra ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Reklame, Seks in po-
žrtja«.

V petek, 13. novembra ob 19.30 / Pe-
ter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - nekateri so za vroče«.

V soboto, 14. novembra ob 19.30 / Joe Masteroff, John Kander, Fred Ebb: »Kabaret«.

V sredo, 11. novembra ob 19.30 / Bra-
nišlav Nušić: »Gospa ministrica«.

V četrtek, 12. novembra ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Reklame, Seks in po-
žrtja«.

V petek, 13. novembra ob 19.30 / Pe-
ter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - nekateri so za vroče«.

V soboto, 14. novembra ob 19.30 / Joe Masteroff, John Kander, Fred Ebb: »Kabaret«.

V sredo, 11. novembra ob 19.30 / Bra-
nišlav Nušić: »Gospa ministrica«.

V četrtek, 12. novembra ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Reklame, Seks in po-
žrtja«.

V petek, 13. novembra ob 19.30 / Pe-
ter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - nekateri so za vroče«.

V soboto, 14. novembra ob 19.30 / Joe Masteroff, John Kander, Fred Ebb: »Kabaret«.

V sredo, 11. novembra ob 19.30 / Bra-
nišlav Nušić: »Gospa ministrica«.

V četrtek, 12. novembra ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Reklame, Seks in po-
žrtja«.

V petek, 13. novembra ob 19.30 / Pe-
ter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - nekateri so za vroče«.

V soboto, 14. novembra ob 19.30 / Joe Masteroff, John Kander, Fred Ebb: »Kabaret«.

V sredo, 11. novembra ob 19.30 / Bra-
nišlav Nušić: »Gospa ministrica«.

V četrtek, 12. novembra ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Reklame, Seks in po-
žrtja«.

V petek, 13. novembra ob 19.30 / Pe-
ter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - nekateri so za vroče«.

V soboto, 14. novembra ob 19.30 / Joe Masteroff, John Kander, Fred Ebb:

MAZDA - Na 260-konjskega bencinca naj bi odpadlo le 10 odstotkov prodaje

Z dizelskim agregatom je SUV CX7 dobil nov zagon

Sodobna zunanjost in lepo oblikovana notranjost

Mazdinega športnega terenca CX7 smo do sedaj poznali samo v ameriški, se pravi bencinski izvedbi: 2,3 kubični štirivalnik je vozil zagotavljal kar 260 KM in za tovrstne avte zavidljive zmogljivosti.

Za evropsko tržišče so sedaj namenili tudi nov turbodizel, istočasno pa so podvrgli CX7 omejeni estetski prenovi, ki je v bistvu ohranila dosedanji videz in ga le nekoliko posodobil. CX7 je ne velik ne majhen športni terenec, ki se odlikuje z dokaj sodobno zunanjostjo in z lepo oblikovano in udobno notranjostjo.

Nova verzija se razlikuje po na novo oblikovanem prednjem delu, mogočno in za Mazdine modele karakteristično peterokotno masko ter vpadijivimi odbijači.

Na voljo so sedaj 17 ali 18 coljska kolesa, v zadku pa je enojna izpušna cev, po kateri bomo dizelski CX7 razlikovali od bencinskega, ki ima dve izpušni cevi.

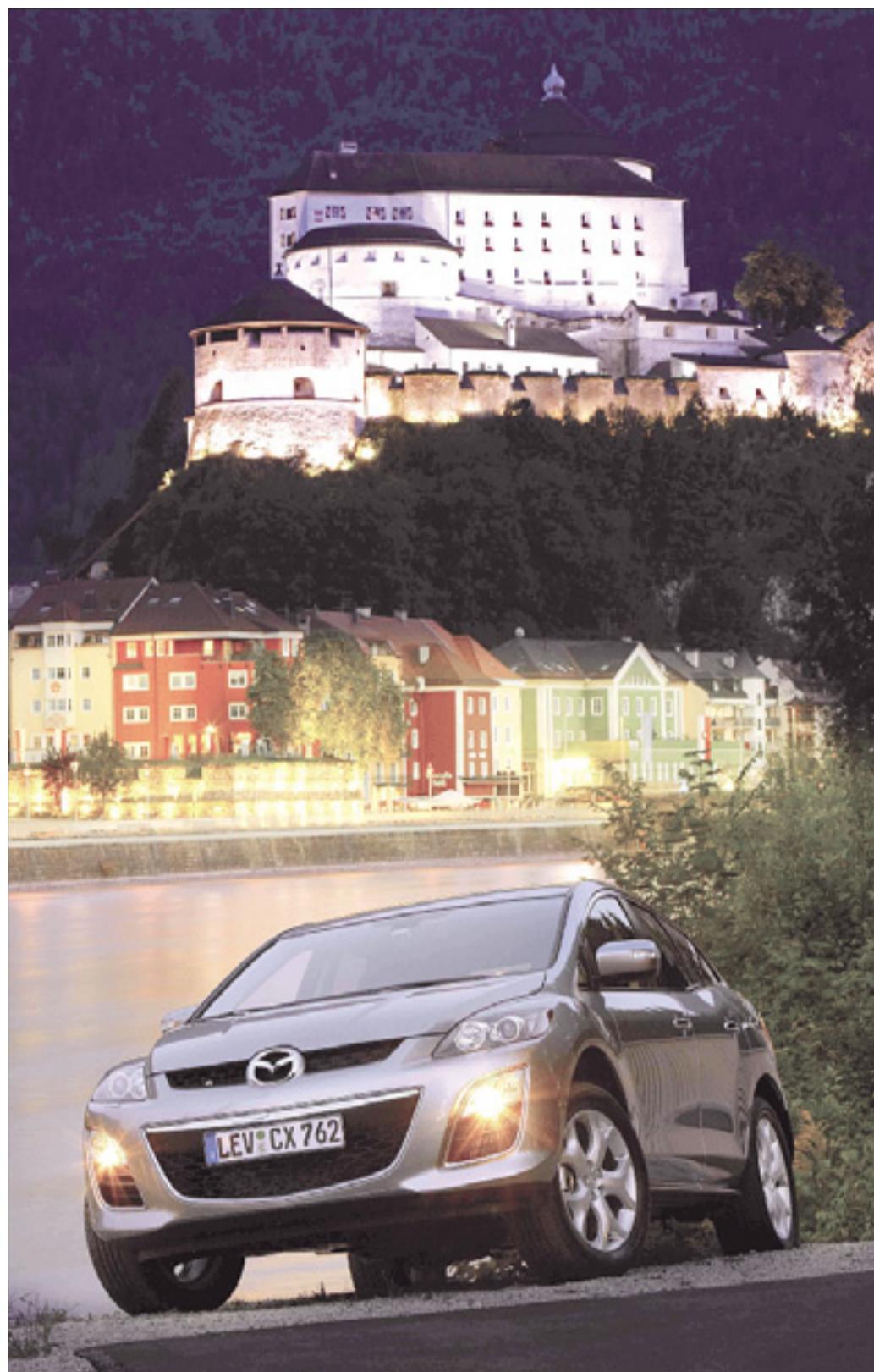
V notranjosti, ki je z ergonomsko plati lepo oblikovana, če izvzamemo množico stikal na armaturni plošči in okoli nje, ob kateri se voznik v prvem trenutku znajde v težavah. Merilniki so lepo osvetljeni, še zlasti lepa je njihova modra nočna osvetlitev. Na sredji armaturne plošče je barvni prikazovalnik, ki vozniku posreduje res veliko informacij. Prikazuje namreč uro, trenutno porabo goriva, povprečno porabo goriva, podatke o avdio-sistemu, informacije o prezačevalnem sistemu, zunanjost temperaturo, podatke navigacijskega sistema itd.

Škoda le, da ima prikazovalnik razsežnosti prenosnih navigacijskih aparativov z odločno premajhnim LCD zaslonom. Seveda ne prikazuje vsega hkrati, zato je potrebno kar nekaj pritiskanja na gume, da dobimo vse te informacije.

Pričakujejo, da se bo z novim dizelskim agregatom prodaja Mazdinega športnega terenca krepko povečala, saj naj bi na bencinsko izvedbo odpadlo le še 10 odstotkov prodaje. CX7 torej poganja 2,2-litrski štirivalnik, z vbrizgom preko skupnega voda, močjo 173 KM in največjim navorom 400 Nm. To je dovolj za največjo hitrost okoli 200 km na uro in pospešek od 0 do 100 km/uro v 11,3 sekunde. Ob povprečni porabi 7,5 litra bi bil izpuh CO₂ 199 g/km. Poleg serijskega filtra trdih delcev pa novi dizel izpuh prečisti tudi s pomočjo selektivne katalitične redukcije, pri kateri sečnina (AdBlue) reagira z izpušnimi plini in krepko zmanjša vsebnost škodljivih NOx. 15-litrski rezervoar tega kemijskega pripravka naj bi zadoščal za celoten servisni interval (20.000 km). Predviden je samo 6-stopenjski ročni menjalnik.

Cena dizelske različice se sčte okoli 35 tisoč evrov.

Stran pripravil Ivan Fischer

Mazda CX7 je sodobno oblikovan srednji SUV

AUDI - Doslej je bil na voljo samo pri A6

Tudi A4 s 4-kolesnim pogonom all road

Za sedaj naprodaj z dvema turbodizloma in s šestvaljnimi trilitrskimi bencinarjem

Terenska različica allroad je bila pri Audiju do pred kratkim namenjena samo modelu A6, ponudbo pa so sedaj razširili tudi na manjši A4. Glede na osnovni model so opazne nekatere spremembe, kot na primer obrobe blatnikov, pragovi ter spodnji deli odbijačev v temni barvi, ki ustvarjajo kontrast z barvo karoserije, spredaj in zadaj pa je opazna zaščita podvozja iz legiranega jekla, poleg posebnih 17-palčnih platišč iz lahke litine pa sta se-

rijsko vgrajeni tudi povišani strešni letvi. Audi A4 allroad je na voljo z enim bencinskim in dvema dizelskima motorjem. Dvolitrski bencinar z oznako TFSI razvije 211 KM in je na voljo le s sedemstopenjskim menjalnikom z dvema sklopkama S tronic. Pri dizilih najdemo dvolitrski TDI, ki razvije 170 KM in ima serijsko vgrajen ročni šeststopenjski menjalnik ter trilitrski TDI V6 z 240 KM, pri katerem se moč prenaša preko sedemstopenjskega menjalnika S tronic. Kmalu bodo motorno paleto dopolnili dvolitrski TFSI v kombinaciji z ročnim šeststopenjskim menjalnikom, vstopni dvolitrski dizel s 105 kilovati (143 KM), z ročnim šeststopenjskim menjalnikom pa bo dobavljen tudi trilitrski TDI.

Pri vseh motornih različicah je serijsko vgrajen stalni štirikolesni pogon quattro z mehanskim sredinskim diferencialom, ki v normalnih razmerah prenaša moč v razmerju 40:60 v korist zadnjih koles, po potrebi pa lahko prenese do 65 odstotkov moči na sprednji in do 85 odstotkov moči na zadnji kolesi. Tu velja omeniti tudi serijski ESP s funkcijo offroad detection, ki prepozna lastnosti podlage in ustrezno prilagodi delovanje sistema.

V serijski opremi, poleg naštetege, najdemo samodejno klimatsko napravo, avtoradio s CD predvajalnikom, napravo za pranje žarometov in sprednji meglenki. Na voljo pa je tudi obsežen spisek opcijskih dodatkov, med katimi lahko izpostavimo sistem Audi drive select, ki se prilagaja željam voz-

NEMČIJA

Veterani še vedno ponosno na cestah

Nemško združenje avtomobilskih proizvajalcev VDA (Verband der Automobilindustrie) je pred kratkim na domači tleh izdalо prvo bolj obširno sporocilo glede števila registriranih klasičnih avtomobilov, ki so še vedno v oboku na nemških cestah. Poročilo temelji na uradnih številkah, ki jih je posredoval državni urad KBA (Kraftbundesamt).

Iz tega poročila je razvidno, da je v Nemčiji s prestižno registrsko tablico, ki vsebuje 'H-Kennzeichen' (originalna v zelo dobro ohranjena ali originalno restavrirana vozila, ki so narejena pred letom 1979) označenih približno 315.000 avtomobilov, kar predstavlja 0,76-odstotni delež vse nemške avtomobilske 'populacije'.

Rezultati raziskave so razkrili, da Nemci še vedno ljubijo in zelo cenijo nekdanje izdelke koncerna Volkswagen, ker se je ta znamka uvrstila na prvo mesto po številu registriranih primerkov (76.000 avtomobilov / 24-odstotni delež), njen legendarni »hrošč« pa je prvi na lestvici modelov, ker je v oboku še vedno 44.540 »hroščev«. Na drugem mestu nemške lestvice popularnosti znamk in posameznega modela pa najdemo izdelke znamke Mercedes-Benz, ki jo zastopa 17-odstotkov veteranske populacije. Njihovo serijo »Strich-Acht« (W114/115) zastopa 10.140 primerkov, veliko popularnost pa uživajo tudi športni izdelki iz serije W107 (5.859 primerkov), legendarna »pagoda« (W113, v oboku še 4.044 primerkov) ter legendarni 190 SL (1.161 primerkov).

Na tretjem mestu po številu registriranih primerkov najdemo nekdanje izdelke znamke Opel. Njihov kadet se počna z tretjim mestom v skupni modelni razvrsttvitvi, ker se po Nemčiji še vedno vozi 9.334 primerkov (izvedbe A, B in C). Na četrtem mestu lestvice popularnosti najdemo nemško ekspozituro koncerna Ford, ki ima 7-odstotni delež pri veteranski populaciji, sledi ji znamka BMW s petimi odstotki populacije. Po nemških cestah pa še vedno kroži tudi nekaj primerkov vzhodnonemškega pojmovanja ljudske mobilnosti, ker je v oboku še vedno 7.246 trabantov (4-odstotni delež pri skupni populaciji) ter 2.731 izdelkov znamke Wartburg, ki je v skupni razvrsttvitvi dosegla 19. mesto med znamkami. Prestižna oznaka najbolj popularnega tujega aktivnega veterana pa je pripadla Fiatovi oblikovalski in tehnički ikoni, ki nosi oznako 500. Po Nemčiji se še vedno vozi 4.256 primerkov protvnega Fiatovega modela.

Guštin
SERVICE PARTNER

SERVIS IN AVTOKAROSERIJA

040.225343

OBRTNA CONA "ZGONIK" Ul. Proseška Postaja, 29/a
email: assistenza@gustin.volkswagengroup.it

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika

20.25 Tv Kocka: Pot v vesolje - Nastanek in življene zvezd

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Dok.: Monsignor Paskval Gujón. Matajurski gospod nunac, zadnji Čedermac, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews

6.05 Aktualno: Anima Good News

6.10 Nan.: Dieci storie di bambini

6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije

11.15 13.30, 17.00, 20.00, 23.20 Dnevnik

11.20 Aktualno: Occhio alla spesa

12.00 Variete: La prova del cuoco

14.00 Dnevnik - Gospodarstvo

14.10 Variete: Festa italiana

16.15 Aktualno: La vita in diretta

16.50 Dnevnik - Parlament

17.10 1.30 Vremenska napoved

18.50 Kvizi: L'eredità (v. C. Conti)

20.30 Kvizi: Affari tuoi

21.10 Nan.: Don Matteo 7

23.25 Aktualno: Porta a porta

1.00 Nočni dnevnik

Rai Due

6.00 Aktualno: Cercando cercando

6.15 Aktualno: Tg2 Sì viaggiare

6.25 Aktualno: Capitani in mezzo al mare

6.55 Aktualno: Quasi le sette

7.00 Variete: Cartoon Flakes

9.45 Nan.: Tracy & Polpetta

10.00 Aktualno: Tg2 punto.it

11.00 Variete: I fatti vostri

13.00 Dnevnik in rubrike

14.00 Aktualno: Il fatto del giorno

14.45 Aktualno: Italia sul Due

16.10 Nan.: La signora del West

17.00 Nan.: Las Vegas

17.40 Nan.: Due uomini e mezzo

18.05 Dnevnik - Kratke vesti, športne vesti in rubrike

19.00 Talent show: X Factor (v. F. Faccinetti)

19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11

20.25 Žrebanje lota

20.30 23.20 Dnevnik

21.05 Aktualno: Annozero (v. M. Santoro)

23.35 Aktualno: Palco e retropalco - Preparati e contenti

Rai Tre

6.00 8.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso

8.15 Dok.: La Storia siamo noi

9.15 Aktualno: Figu - Album di persone notevoli

9.20 Aktualno: Cominciamo Bene

12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti

12.25 Aktualno: Tg3 Chièdiscena

12.45 Le storie - Diario italiano

13.10 Nad.: Vento di passione

14.00 19.00 Deželni dnevnik, vremenska napoved in rubrike

15.10 Dnevnik - kratke vesti

15.15 Variete: Trebisonda

15.40 Nan.: Zorro

16.00 Tg3 GT Ragazzi

16.35 Variete: Melevisione

17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledge Geo & Geo

18.10 Vremenska napoved

20.00 Variete: Blob

20.10 Nad.: Le storie di Agrodolce - Aspettando la nuova serie

20.35 Nad.: Un posto al sole

21.05 Dnevnik

21.10 Film: Con Air (akc., ZDA, '97, r. S. West, i. N. Cage)

23.05 Variete: Parla con me

Rete 4

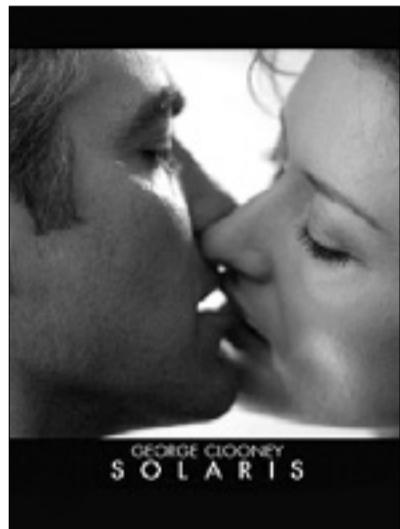
6.50 Nan.: Tutti amano Raymond

7.20 Nan.: Quincy

8.20 Nan.: Hunter

9.45 Nad.: Bianca

- 10.30 Nan.:** Giudice Amy
- 11.30 Dnevnik in prometne informacije**
- 11.40 Nan.:** Wolff - Un poliziotto a Berlino
- 12.30 Nan.:** Un detective in corsia
- 13.30 18.55 Dnevnik in vremenska napoved**
- 14.05 Aktualno:** Popoldanski Forum
- 15.10 Nan.:** Hamburg Distretto 21
- 16.10 Nad.:** Sentieri
- 16.40 Film:** Una sposa per due (kom., ZDA, '62, r. H. Levin, i. S. Dee)
- 17.00 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije**
- 19.35 Nad.:** Tempesta d'amore
- 20.00 Nan.:** Walker Texas Ranger
- 20.55 Šport:** Nogometna tekma Villareal - Lazio
- 23.05 Šport:** Evropska liga
- 23.40 Film:** Solaris (fant., ZDA, '02, r. S. Soderbergh, i. G. Clooney)

Canale 5

- 6.00 Dnevnik - Pregled tiska**
- 7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar**
- 8.40 Aktualno:** Mattino cinque (v. F. Panicucci, C. Brachino)
- 9.55 14.05 Resničnostni show:** Grande Fratello
- 10.00 Dnevnik - Ore 10**
- 11.00 Aktualno:** Forum
- 13.00 Dnevnik, okusi, vremenska napoved**
- 13.40 Nad.:** Beautiful
- 14.10 Nad.:** CentroVetrine
- 14.45 Resničnostni show:** Uomini e donne (v. M. De Filippi)
- 16.15 Talent show:** Amici
- 16.55 Aktualno:** Pomeriggio cinque (v. B. D'Urso)
- 18.00 Dnevnik - kratke vesti**
- 18.50 Kvizi:** Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)
- 20.00 Dnevnik in vremenska napoved**
- 20.30 Variete:** Striscia la notizia - La voce dell'influenza (v. E. Greggio, E. Iacchetti)
- 21.10 Nan.:** Dr. House (i. H. Laurie)
- 23.15 Aktualno:** Terra!
- 1.30 Nočni dnevnik in vremenska napoved**

Italia 1

- 6.30 13.40, 17.45 Risanke**
- 8.55 Nan.:** Happy Days
- 9.30 Nan.:** A-Team
- 10.20 Nan.:** Starsky & Hutch
- 11.20 Nan.:** The Sentinel
- 12.15 Aktualno:** Secondo voi
- 12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti**
- 15.20 Nan.:** Wildfire
- 16.20 Nan.:** Il mondo di Patty
- 17.10 Nan.:** iCarly
- 19.30 Nan.:** La vita secondo Jim
- 20.05 Risanke:** Simpsonovi
- 20.30 Kvizi:** Prendere o lasciare
- 21.10 Film:** Spider-Man (fant., ZDA, '02, r. S. Raimi, i. T. Maguire, W. Dafoe)
- 22.55 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved**
- 23.40 Variete:** Chiambretti Night - Solo per numeri uno
- 1.55 Nočni dnevnik**

Tele 4

- 7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik**
- 8.05 Pregled Tiska**
- 9.00 Domani si vedrà**
- 12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti**
- 12.50 Aktualno:** La Provincia ti informa
- 13.15 Aktualno:** Consigliando
- 14.05 Variete:** ... Mescal e rimescola
- 14.35 Klasična glasba**
- 15.10 Dokumentarci o naravi**
- 17.00 Risanke**

- 19.10 Aktualno:** Conosciamo i nostri ospedali
- 20.00 Športne vesti**
- 20.10 Aktualno:** A casa del musicista
- 20.30 Deželni dnevnik**
- 21.00 Aktualno:** Area metropolitana
- 21.45 Nan.:** Cold Squad
- 22.25 Aktualno:** Pagine e fotogrammi
- 22.45 Il Rossetti**
- 23.40 Film:** Concorde 909 (akc., '01, r. F.O.Ray, i. B. Bosworth, C. Robertson)

Koper

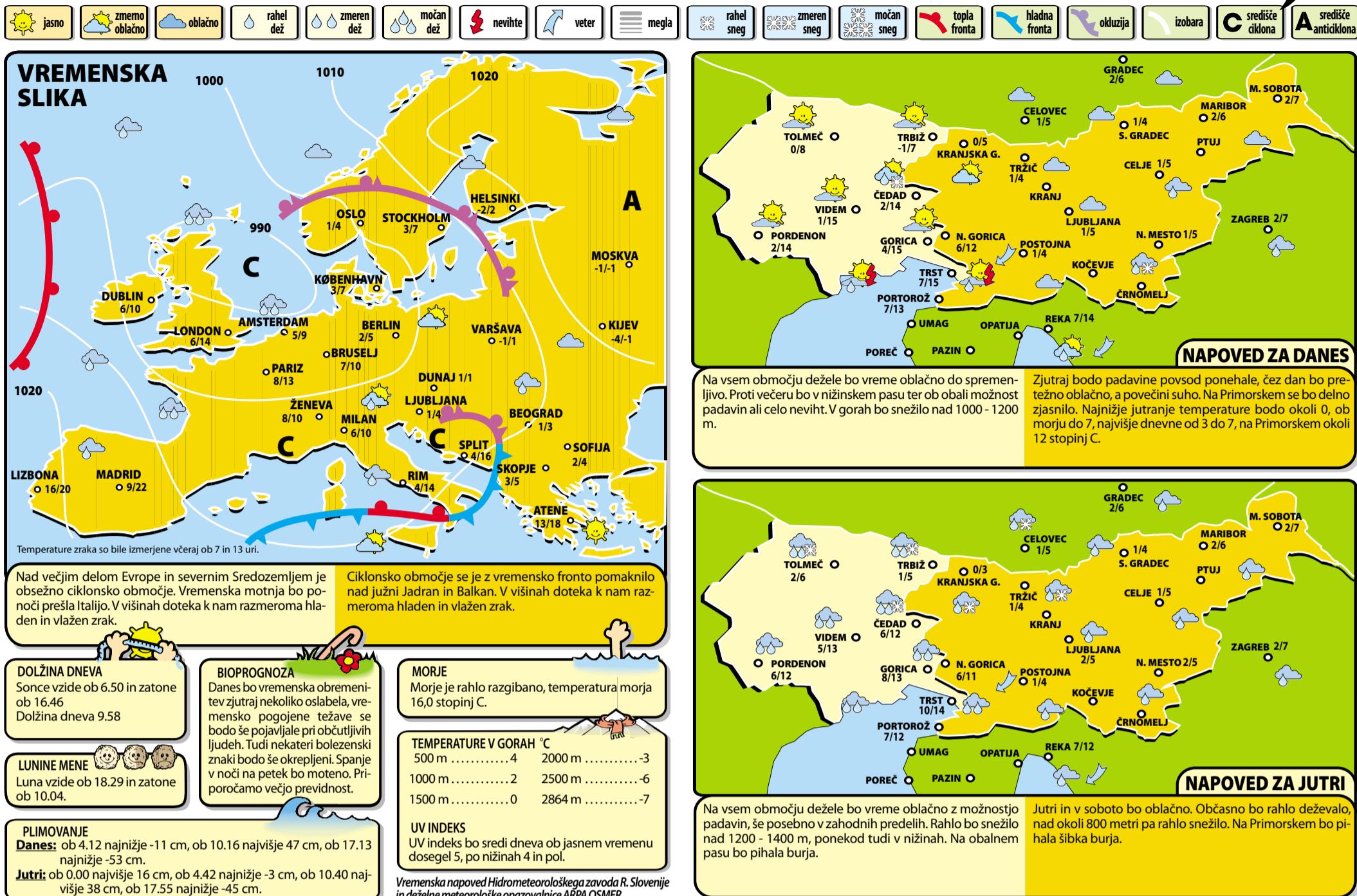
- 13.45 Dnevni program**
- 14.00 Čezmejna Tv - TG R FJK - Deželne vesti**
- 14.20 Euronews**
- 14.30 Iz arhiva po vaših željah**
- 15.15 Potopisi**
- 15.45 Dok. oddaja:** City folk
- 16.15 Srečanje z ...**
- 16.50 Alpe Jadran**
- 17.15 Pogovorimo se o...**
- 18.00 Dowka U BC**
- 18.20 Spomini**
- 18.35 23.55 Vremenska napoved**
- 18.40 22.30 Primorska kronika**
- 19.00 22.00 Vesedane - TV dnevnik**
- 19.25 Športna oddaja**
- 20.00 Glasb. oddaja:** In orbita
- 20.30 Avtomobilizem**
- 20.45 Film:** L'eredità dello zio buonanima (It., '60, i. A. Musco, E. DeGiorgi)
- 22.50 Primorski mozaik**
- 23.20 Minute za ...**
- 0.00 Čezmejna Tv TDD - Tv dnevnik v slovenskem jeziku**

La 7

- 6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije**
- 7.00 Aktualno:** Omnibus Estate, sledi Omnibus Life
- 10.10 Punto Tg, sledi Due minuti in un libro**
- 10.25 Nan.:** Matlock
- 11.30 Nan.:** L'ispettore Tibbs
- 12.30 Dnevnik in športne vesti**
- 13.00 Nan.:** Hardcastle & McCormick
- 14.00 Film:** La settima alba (dram., V.B., '64, r. I. Holden, S. York)
- 16.05 Nan.:** Stargate Sg-1
- 17.05 Dok.:** Atlantide - Storie di uomini e di mondi
- 19.00 Nan.:** The District
- 20.00 0.35 Dnevnik**
- 20.30 Aktualno:** Otto e mezzo
- 21.10 Nan.:** Leverage (i. T. Hutton)
- 23.40 Variete:** Victor Victoria
- 0.45 Nočni dnevnik**

Slovenija 1

- 6.10 Kultura, sledi Odmevi**
- 7.00 8.00, 9.00, 15.00 Poročila**
- 7.05 8.05 Dobro jutro**
- 9.10 Otroška odd.: Telebajski, 1. del**
- 9.35 Kvizi:** Male sive celice (pon.)
- 10.20 Nan.:** Berlin, Berlin
- 10.50 Turbulenca (pon.)**
- 10.40 Omizje (pon.)**
- 13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti**
- 13.25 Dok. feljton:** Gib stene (pon.)
- 13.5**

KITAJSKA - Nastali so zastoji v prometu, ljudje pa so zmrzovali

Pekinžani jezni na znanstvenike, ki so sprožili snežne padavine

PEKING - Prebivalci Pekinga so zaradi nedavnih snežnih padavin jezni na znanstvenike, ki se ukvarjajo z umetnim spremenjanjem vremena. Sneg je v kitajski prestolnici povzročil prometne zastoje in zamude v letalskem prometu, prebivalci pa so zmrzvali, saj v mestu še niso začeli kuriti, so poročali kitajski mediji.

V Pekingu, kjer naj bi začeli kuriti šele 15. novembra, je v nedeljo padlo 16 milijonov ton snega, zaradi česar so bili prebivalci ogroženi. Urad za spremjanje vremena je v soboto zvečer v oblake nad mestom izstrelil velike količine kemikalij, s čimer so povzročili snežne padavine, ki so bile po mnenju znanstvenikov potrebne zaradi dolgotrajne suše na območju.

Mestne oblasti so morale zaradi snega in mraza prestaviti začetek kurjenja in so pohitile s pripravami zgradb na kurilno sezono.

Zaradi nedeljskih snežnih padavin, najzgodnejših v Pekingu v zadnjih 22 letih, je bilo preloženih 200 letalskih poletov, zgolde so se številne prometne nesreče, motena pa je bila tudi oskrba z električno energijo.

Kitajski vremenoslovci že leta iščejo možnosti, kako povzročiti padavine, s katerimi bi zmanjšali posledice suše, ki na severu Kitajske traja že več let, poroča francoska tiskovna agencija AFP. (STA)

ŠTUDIJA - V nekdanjem vzhodnem bloku

Podpora kapitalizmu in demokraciji upada

WASHINGTON - Kapitalizem in demokracija sta v nekdanjih komunističnih državah Srednje in Vzhodne Evrope občutno manj popularna, kot sta bila po padcu Berlinskega zidu pred 20 leti, je pokazala v ponedeljek objavljena raziskava ameriškega centra Pew. Obenem je raziskava pokazala negativen odnos Vzhodnih Evropejcev do še vedno prisotnega ruskega vpliva.

Dvajset let po padcu Berlinskega zidu je delež tistih, ki v nekdanjem vzhodnem bloku podpirajo demokracijo, občutno nižji, kot je bil leta 1991. Največji padec - z 72 na le 30 odstotkov - so zabeležili v Ukrajini. V Bolgariji je bil padec 24-odstoten, v Litvi 20-odstoten, na Madžarskem 18-odstoten, v Rusiji osemnajstočetoten in v nekdanji Vzhodni Nemčiji šestodostoten. Za štiri oz. eno odstotno točko je podpora demokraciji ureditvi narasta le na Poljskem in Slovaškem.

Na podobno razočaranje so

opozorili odgovori na vprašanja, povezana s kapitalizmom. Delež tistih, ki ne odobravajo prehoda na tržno gospodarstvo, je npr. na Madžarskem dosegel 34, v Litvi pa 26 odstotkov. Najslabšo oceno so kapitalizmu namenili Ukrajinci, kjer ga podpira le 36 odstotkov vprašanih. Da je ekonomika situacija danes boljša, kot je bila pod komunizmom, so menili le Poljaki (47 odstotkov) in Čehi (45 odstotkov). Kar 72 odstotkov Madžarov medtem verjame ravno nasprotno.

Navedenim številkom navkljub pa v večini držav na splošno podpirajo padec komunizma pred dvema desetletjem. Tudi delež tistih, ki so zadovoljni s svojim življenjem, je moreno porasel. Z izjemo Madžarske članstvo svojih držav v Evropski uniji ljudje ocenjujejo pozitivno, tudi zveza Nato je na splošno odobravana, z izjemo Ukrajine in Rusije, kjer ima o zaveznosti negativno mnenje skoraj 60 odstotkov vprašanih. (STA)

LIZBONSKA POGODBA - Kupil ga je kontroverzni poslanec Janusz Palikot

Na dražbi prodali nalivnik, ki je zatajil poljskemu predsedniku

VARŠAVA - V spletni dražbi na Poljskem so v ponedeljek prodali nalivno pero, ki je zatajilo poljskemu predsedniku Lechu Kaczyńskemu, ko je ta podpisoval Lizbonsko pogodbo (na sliki). Nalivnik je kupil kritik Kaczyńskiego Janusz Palikot in ranj oddelil 18.100 złotov (4253 evrov).

Palikot je v torek povedal, da je pokvarjeni nalivnik simbol predsedovanja Kaczyńskiego.

Palikot je kontroverzni poslanec stranke Državljanska platforma poljskega premiera Donald Tuska in kritik skepsične drže Kaczyńskiego do Evropske unije. Kaczyński je namreč kar 18 mesecev zavlačeval s podpisom nove, reformne pogodbe EU. Lizbonsko pogodbo je Kaczyński podpisal šele 10. oktobra, pri tem pa mu je nalivnik znamke Stipula zatajil, zaradi česar

mu je moral eden izmed pomočnikov za podpis posoditi kemični svinčnik. Avstrijska tiskovna agencija APA je medtem ocenila, da je Kaczyński s tem, ko se je odločil pero dati na dražbo, izkazal samouironijo. Prihodek od dražbe peresa bodo podarili skladu, ki srbi za otroke s cerebralno paralizo.

Palikot je sicer že v preteklosti dvigoval prah z novinarskimi konferencami, ki so bolj spominjale na politične šove. Nekoč se je tako pred novinarji pojavit v majici z napisom Sem homoseksualcem, drugič pa z gumijastim dildom v roki. Zaradi svojih izjav o poljskem predsedniku na svetovnem spletu se bo moral zagovarjati tudi pred tožilstvom zaradi žaljenja najvišjega predstavnika države. (STA)

